

KALLELSE

Nämnd Kommunfullmäktige
Datum och tid 2018-12-18 Kl. 15.00
Plats Zodiaken på Bruksgymnasiet i Gimo

Besök Nr **ÄRENDELISTA**

Östhammars kommuns medverkan i val av ombud till Sveriges Kommuner och Landstings kongress 2019

- 1 Information
  - 2 Information från Strategienheten
  - 15.30 3 Allmänhetens frågestund
  - 4 Riktlinje för ersättningar till förtroendevalda, beslut
  - 5 Förslag av ledamöter och ersättare till Lokala Säkerhetsnämnden
  - 6 Valärende, Ny ersättare för ledamot i kommunfullmäktige för Sverigedemokraterna
  - 7 Valärende, Förlängning av valnämndens mandatperiod, val av ledamöter och ersättare i valnämnden
  - 8 Val av revisorer, ledamöter och ersättare i nämnder, bolagsstyrelser och stämmor samt ordförande och vice ordföranden i nämnder, m.m.
  - 9 Driftsbudget 2019, flerårsplan 2020-2022, samt investeringsbudget, beslut
  - 10 Reglemente för kommunstyrelsen, antagande
  - 11 Reglementen för barn- och utbildningsnämnden, bygg- och miljönämnden, kultur- och fritidsnämnden samt socialnämnden, antagande
  - 12 Revidering av renhållningstaxa 2019, beslut
  - 13 Biblioteksplan för Östhammars kommun 2019-2022, antagande
  - 14 Avveckling av Östhammars industrifastigheter AB och Östhammar vård och omsorg AB, beslut
-

- 15 Förnyande av Östhammars kommuns borgensåtagande som medlem i Kommuninvest, beslut
- 16 Anmälningssärende, Nya platser på särskilt boende för äldre

Sekreterare Rebecka Modin

Ordförande Roger Lamell (S)

Östhammars kommuns medverkan i val av ombud till Sveriges Kommuner och Landstings kongress 2019

SKL:s valkongress äger rum den 19 mars i Stockholm och ordinarie kongress den 27-28 november i Linköping. Vid ordinarie kongress bestäms inriktningen för förbundets arbete de kommande fyra åren.

Vid SKL:s kongresser företräds kommuner, landsting och regioner av 451 länsvisa ombud. Ombuden återspeglar dels befolkningsmängden per 2017-12-31, dels resultatet i de allmänna valen till kommun och landstings/regionfullmäktige 2018-09-09.

Valet av ombud sker i fullmäktige i respektive kommun, landsting och region. SKL:s valnämnd har tagit fram riktlinjer för ombudsvalet.

Valet protokollförs separat.

1

Dnr KS-2018-9

Dpl 904

Information

Kommunfullmäktiges beslut

2

Dnr KS-2018-9

Dpl 904

Information från strategienheten

Handling

Rapport om aktuellt från strategienheten, slutförvarsfrågor, perioden 2018-11-27 till och med 2019-02-19 redovisas.

Kommunfullmäktiges beslut

3

Dnr KS-2018-38

Dpl 912

Allmänhetens frågestund

Frågor ska lämnas till kommunfullmäktiges sekretariat senast sex dagar innan sammanträdet. Fråga ska vara kortfattad och får inte gälla myndighetsutövning mot enskild.

Kommunfullmäktiges beslut

4 Dnr KS-2018-781 Dpl 003

Riktlinje för ersättningar till förtroendevalda, beslut

Handling

Det dokument som antagits av fullmäktige för att reglera olika former av ersättningar till kommunens förtroendevalda är under översyn, utifrån olika ändringsbehov som identifierats av nämnder, förtroendevalda och tjänstemän.

Kommunfullmäktiges presidium har tagit del av en redovisning av förslaget och godkänt det inför behandling i kommunstyrelsens arbetsutskott.

Administrativ chef Linn Sunnelid samt lönechef och verksamhetsutvecklare Yvonne Johnson föredrar ärendet.

Arbetsutskottets beslut 2018-11-06

Lednings- och verksamhetsstöd får i uppdrag att presentera ett underlag för jämförelse av fast arvode och arvoden för sammanträden och ersättningar för förlorad arbetsförtjänst. Ärendet återupptas på arbetsutskottet 2018-11-20.

Den totala kostnadsökningen med en höjning av arvodet till 40 % blir cirka 160 tkr. Kostnadsökningen avser endast nämnden, om hen har fler arvoderade uppdrag så ingår ersättning för det i de 40 procenten och kostnadsökningen blir lägre.

Föreligger förslag till riktlinjer samt beloppsbilaga.

Administrativ chef Linn Sunnelid, lönechef och verksamhetsutvecklare Yvonne Johnson och ekonomichef Tony Wahlberg föredrar ärendet.

Arbetsutskottets förslag 2018-11-20

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att anta riktlinjer för ersättningar till förtroendevalda.

Lednings- och verksamhetsstöd får i uppdrag att arbeta vidare med en justering av arvodena i stiftelsen Östhammarshem. Ärendet ska behandlas i fullmäktige innan 2019-06-30.

Under § 7b står det arvode för ordförande för bygg- och miljönämnden ska vara 15 % av riksdagsmannaarvudet och i beloppsbilagan står det 20 % för samma uppdrag. Detta ska rättas till 20 % i båda handlingarna.

Tilläggsyrkande

Pär-Olof Olsson (M) yrkar på följande tillägg (under § 7b och i beloppsbilagan):
Ordförande i revisionen får ett arvode på 2,8 % av riksdagsmannaarvodet.

Yrkande

Ylva Lundin (SD) yrkar att § 20 ändras till: Eventuell uppräknig av ersättningen ska beslutas från fall till fall. Motivering: ”I det ansträngda budgetläge som nu råder och som kommer att kräva uppoffringar av kommunens personal och innevånare bör inte de förtroendevalda ha en automatisk uppräknig av sitt arvode.”

Propositionsordning

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag, Pär-Olof Olssons (M) yrkande och Ylva Lundins (SD) yrkande och finner att kommunstyrelsen bifaller arbetsutskottets förslag och Pär-Olof Olssons (M) yrkande samt att kommunstyrelsen avslår Ylva Lundins (SD) yrkande.

I ärendet yttrar sig Tomas Bendiksen (S).

Kommunstyrelsens beslut 2018-11-28

Riktlinjerna kompletteras med att ordförande i revisionen får ett arvode på 2,8 % av riksdagsmannaarvodet.

Kommunstyrelsens förslag 2018-11-28

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att anta riktlinjer för ersättningar till förtroendevalda.

Lednings- och verksamhetsstöd får i uppdrag att arbeta vidare med en justering av arvodena i stiftelsen Östhammarshem. Ärendet ska behandlas i fullmäktige innan 2019-06-30.

Ylva Lundin (SD) och Melinda Leufstadius (SD) reserverar sig till förmån för eget yrkande.

Kommunfullmäktiges beslut

5

Dnr KS-2018-756

Dpl 911

Förslag av ledamöter och ersättare till Lokala Säkerhetsnämnden

Lokala säkerhetsnämnden regleras genom förordning (2007:1054) med instruktion för lokala säkerhetsnämnder vid kärntekniska anläggningar. Av förordningen framgår bland annat att ordförande och ledamöter utses av regeringen för en tid av högst fyra år. Vidare framgår det att nämnderna består av högst 13 ledamöter och att högst 10 ledamöter föreslås av den kommun där den kärntekniska anläggningen är belägen och högst 3 ledamöter utses efter förslag av andra kommuner som i förekommande fall till någon del omfattas av den inre beredskapszon som bestämts för anläggningen. Ledamöterna bör vara bosatta i den kommun som föreslagit dem. För varje ledamot inklusive ordförande utses en ersättare. Gällande förordnande går ut vid årsskiftet.

Kommunerna styr själv över nämndens politiska sammansättning. Regeringskansliet uppmanar kommunerna att i största möjliga mån åstadkomma en jämn könsfördelning bland ledamöterna.

Kommunfullmäktiges beslut

6

Dnr KS-2018-692

Dpl 911

Valärende, Ny ersättare för ledamot i kommunfullmäktige för
Sverigedemokraterna

Kjell-Åke Glarke (SD) begär i skrivelse daterad 2018-09-22 entledigande från
uppdraget som ersättare i kommunfullmäktige.

Kommunfullmäktiges beslut 2018-10-23

Kjell-Åke Glarke (SD) entledigas från sitt uppdrag som ersättare i
kommunfullmäktige.

Ny sammanräkning begärs hos Länsstyrelsen.

Föreligger beslut från Länsstyrelsen: Richard Halvarsson (SD) har utsetts till ny
ersättare.

Kommunfullmäktiges beslut

7 Dnr VN-2018-11 Dpl 911
Dnr KS-2018-758 Dpl 911

Valärende, Förlängning av valnämndens mandatperiod, val av ledamöter och ersättare i valnämnden

---

Mandatperioden för nuvarande valnämnd sträcker sig fram till 2018-12-31. Kommunfullmäktige behandlar Val av ledamöter och ersättare i nämnder, råd och stämmor samt ordförande och vice ordföranden i nämnder, m m vid sammanträde 2018-12-18. Med anledning av att Europaparlamentsvalet äger rum 2019-05-26 föreslås att nuvarande valnämnd får förlängd mandatperiod till och med 2019-06-30.

Valnämndens förslag 2018-10-09

Valberedning ombeds att nominera förtroendevalda till ersättarplatserna efter Lennart Bergström (C), Joakim Andersson (LPO) samt Peter Brandt (SD).

Kommunfullmäktige förlänger nuvarande valnämnds mandatperiod fram till 2019-06-30 och utser ledamöter och ersättare i enlighet med följande;

Ledamöter	Ersättare
Håkan Högström (S), ordf	Mika Muhonen (S)
Desiree Mattsson (S)	Mohammad Sabur (V)
Thomas Eriksson (S)	<i>Lennart Bergström (C)</i>
Camilla Strandman (C)	Lennart Eriksson (C)
Lennart Owenius (M), v ordf	<i>Joakim Jansson (LPO)</i>
Eva Fredriksson (KD)	Sten Hallberg (MP)
Martin Wahlsten (SD)	<i>Peter Brandt (SD)</i>

Thomas Eriksson (S) har entledigats från sitt uppdrag som ledamot i valnämnden och Mika Muhonen (S) har valts till ny ledamot (KF § 106 c)/2018). Fullmäktige har att utse en ny ersättare om mandatperioden förlängs.

Lennart Bergström (C) har entledigats från sitt uppdrag som ersättare i valnämnden (KF § 129/2018). Fullmäktige har att utse en ny ersättare om mandatperioden förlängs.

Kommunfullmäktiges beslut

8 Dnr KS-2018-756 Dpl 911

Val av revisorer, ledamöter och ersättare i nämnder, bolagsstyrelser och stämmor samt ordförande och vice ordföranden i nämnder, m.m.

---

a) **Revisorer**

- Förtroendevalda revisorer för Östhammars kommun
- Dannemora Gruvfastighets AB, lekmanrevisorer
- Hargs Hamn AB, lekmanrevisorer
- Östhammars Industrifastigheter AB, lekmanrevisorer
- Östhammars Vatten Revisorer
- Östhammars Vård och Omsorg AB, lekmanrevisorer
- Stiftelsen Östhammarshem, lekmanrevisorer
- Gräsöfonden, lekmanrevisorer
- Östhammars kommuns donationsfonder, revisorer
- Lekmanrevisor Gästrike vatten AB

b) **Val till nämnder**

- Barn- och utbildningsnämnd
  - Bygg- och miljönämnd
-

- Kultur- och fritidsnämnd
- Socialnämnd
- Valnämnd

c) **Gemensamma nämnder**

- Gemensam nämnd för IT i Heby-, Knivsta-, Tierps-, Älvkarleby- och Östhammars kommuner
- Gemensam nämnd för Räddningstjänst i Tierp-Uppsala och Östhammars kommuner
- Överförmyndarnämnd för Heby-, Knivsta-, Tierp-, Uppsala-, Älvkarleby- och Östhammars kommun
- Gemensam nämnd för kunskapsstyrning för socialtjänst och angränsande hälso- och sjukvård

d) **Bolag**

- Dannemora Gruvfastighets AB, styrelse
  - Dannemora Gruvfastighets AB, bolagsstämma
  - Gimo Utbildnings AB, bolagsstämma
  - Hargs Hamn AB, styrelse
  - Hargs Hamn AB, bolagsstämma
-

- Östhammars Industrifastigheter AB, styrelse
  - Östhammars Industrifastigheter AB, bolagsstämma
  - Östhammars Vatten AB, styrelse
  - Östhammar Vatten, bolagsstämma
  - Östhammars Vård och Omsorg AB, styrelse
  - Östhammars Vård och Omsorg AB, bolagsstämma
  - Stiftelsen Östhammarshem, styrelse
  - Gästrike Vatten AB, styrelse
  - Gästrike Vatten AB bolagsstämma
  - Visit Roslagen AB, bolagsstämma
- e) **Vigsel och begravning**
- Borgerliga begravningsförrättare
  - Särskilt ombud i begravningsfrågor
- f) **Övrigt interna grupper**
- Godemän enligt fastighetsbildningslagen, för jord- och skogsbruk
-

g) **Övrigt externa grupper**

- Mälardalsrådet
  - Gräsöfonden, styrelse
  - Fyrisåns Vattenförbund, styrelse
  - Fyrisåns vattenförbund stämma
  - Regionalt Forum för den nya Region Uppsala
  - Regionala samråd-hälsa, vård och omsorg
  - Regionala samråd-kultur
-

9 Dnr KS-2018-126 Dpl 041

Driftsbudget 2019, flerårsplan 2020-2022, samt investeringsbudget, beslut

---

Handling

Ekonom Gunilla Jansson föredrar ärendet och redogör för skatter, bidrag, budget 2019, flerårsplan 2020-2022 och investeringsbudget 2018-2022.

Arbetsutskottets beslut 2018-03-06

Arbetsutskottet har tagit del av informationen.
En inriktningsram lämnas inför arbetsutskottets sammanträde 2018-03-20.

Kommundirektör Peter Nyberg föredrar ärendet.

Arbetsutskottets beslut 2018-03-20

Föreliggande inriktningsram antas som preliminär budget 2019. (Bilaga 1).

Ekonom Gunilla Jansson och kommundirektör Peter Nyberg föredrar ärendet.
Ekonomer Fredrik Borgelin och Mattias Nilsson deltar.

I ärendet yttrar sig Cecilia Bernsten (C) och Lennart Owenius (M).

Kommunstyrelsens beslut 2018-04-17

Kommunstyrelsen tar del av informationen.

Information om budgetförutsättningar inför 2019.

Ekonom Gunilla Jansson, ekonomichef Tony Wahlberg och administrativ chef Linn Sunnelid föredrar ärendet.

Arbetsutskottets beslut

Arbetsutskottet tar del av informationen. Ärendet återupptas på arbetsutskottets sammanträde 2018-10-02.

Genomgång av budgetförutsättningar inför 2019 och för flerårsplan 2020-2022.

Ekonom Gunilla Jansson, kommundirektör Peter Nyberg, ekonomichef Tony Wahlberg och administrativ chef Linn Sunnelid föredrar ärendet.

Arbetsutskottets beslut 2018-10-02

Arbetsutskottet tar del av informationen.

Ekonom Gunilla Jansson föredrar ärendet.

Arbetsutskottets beslut 2018-11-06

Ärendet återupptas på arbetsutskottets sammanträde 2018-11-20.

Förslag till budget 2019 och flerårsplan 2020-2021 har utarbetats utifrån tidigare antagna preliminära ramar med justeringar för kända volym- och kostnadsuppräknningar samt med hänsyn tagen till 2018 års prognos.

Ekonom Gunilla Jansson, ekonomichef Tony Wahlberg, administrativ chef Linn Sunnelid och kommundirektör Peter Nyberg föredrar ärendet.

Arbetsutskottets förslag 2018-11-20

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

Kommunfullmäktige antar upprättat förslag till budget 2019 samt flerårsplan 2020-2022.

Vid tillämpning av kalkylmässig ränta fastställs räntesatsen till 1,75 %.

Kommunstyrelsen har under år 2019 rätt att nyupplåna, dvs. öka kommunens skulder under budgetåret 2019 med totalt 120 mnkr,

Kommunstyrelsen har under år 2019 rätt att omsätta lån, dvs. låna upp belopp motsvarande belopp på de lån som förfaller till betalning under 2019.

Kommunstyrelsen medges rätt att besluta om fördelning mellan verksamhetsområden och objekt av den ofördelade investeringsramen för planperioden.

Kommunägda företag ska under 2019 avlämna delårsrapport till kommunstyrelsen per 31 augusti.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att genomföra ett arbete för att återställa tvåprocentmålet för hela planperioden med start 2019-01-01.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att utarbeta ett investeringsreglemente. Tills beslut om investeringsreglemente är fattat ska följande rutin gälla för igångsättningstillstånd för investeringsprojekt:

- För att igångsättningstillstånd ska kunna ges behöver en kalkyl för projektets faktiska kostnad tas fram.
- En likviditetsplan lämnas till lednings- och verksamhetsstöds ekonomienhet.
- Enligt den operativa beslutsordningen får nämnden ta sådana beslut för projekt som har en total budget upp till 5 mnkr.
- Kommunstyrelsen beslutar om igångsättningstillstånd för projekt med en total budget över 5 mnkr.

Rutinen tydliggör vilken instans som kan besluta om igångsättningstillstånd för en specifik investering. Budgetbeloppet är en ram för investeringsprojektet.

Pär-Olof Olsson (M) och Martin Wahlsten (SD) avstår från att delta i beslutet.

_____

Kommundirektör Peter Nyberg och ekonomichef Tony Wahlberg föredrar ärendet.

Kommunstyrelsens förslag 2018-11-28

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

Kommunfullmäktige antar upprättat förslag till budget 2019 samt flerårsplan 2020-2022.

Vid tillämpning av kalkylmässig ränta fastställs räntesatsen till 1,75 %.

Kommunstyrelsen har under år 2019 rätt att nyupplåna, dvs. öka kommunens skulder under budgetåret 2019 med totalt 120 mnkr,

Kommunstyrelsen har under år 2019 rätt att omsätta lån, dvs. låna upp belopp motsvarande belopp på de lån som förfaller till betalning under 2019.

Kommunstyrelsen medges rätt att besluta om fördelning mellan verksamhetsområden och objekt av den ofördelade investeringsramen för planperioden.

Kommunägda företag ska under 2019 avlämna delårsrapport till kommunstyrelsen per 31 augusti.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att genomföra ett arbete för att återställa tvåprocentmålet för hela planperioden med start 2019-01-01.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att utarbeta ett investeringsreglemente. Tills beslut om investeringsreglemente är fattat ska följande rutin gälla för igångsättningstillstånd för investeringsprojekt:

- För att igångsättningstillstånd ska kunna ges behöver en kalkyl för projektets faktiska kostnad tas fram.
- En likviditetsplan lämnas till lednings- och verksamhetsstöds ekonomienhet.
- Enligt den operativa beslutsordningen får nämnden ta sådana beslut för projekt som har en total budget upp till 5 mnkr.
- Kommunstyrelsen beslutar om igångsättningstillstånd för projekt med en total budget över 5 mnkr.

Rutinen tydliggör vilken instans som kan besluta om igångsättningstillstånd för en specifik investering. Budgetbeloppet är en ram för investeringsprojektet.

Pär-Olof Olsson (M), Lennart Owenius (M), Lars O. Holmgren (BoA), Melinda Leufstadius (SD) och Ylva Lundin (SD) avstår från att delta i beslutet.

Kommunfullmäktiges beslut

10 Dnr KS-2018-820 Dpl 003

Reglemente för kommunstyrelsen, antagande

Handling

Följande ändringar föreslås i reglementet:

- Tekniskt utskott avvecklas. Därför tas § 31 bort och ”trafikuppgifter som avses i 1 § Lag (1978:234) om nämnder för vissa trafikfrågor” tas bort under § 9, övrig verksamhet som kommunstyrelsen har hand om.
- Paragrafer gällande närvarorätt och insynsplats har lagts till.
- Krisberedskapsfrågorna har kompletterats med att kommunstyrelsen även leder och samordnar säkerhetsskyddsfrågorna (§ 2) och ”Kommunstyrelsen leder och ansvarar för verksamhet inom Säkerhetsskyddslagen (2018:585)” (§ 8).
- Enligt kommunens krishanteringsplan ska kommunstyrelsens arbetsutskott utgöra krisledningsnämnd. Detta har förts in i kommunstyrelsens reglemente genom att en egen paragraf gällande krisledningsnämnd har lagts till i förslaget.
- I och med bildandet av gemensam it-nämnd lyfts it-verksamhet bort från § 9, övrig verksamhet som kommunstyrelsen har hand om.
- Alla paragrafer numreras om för att korrigera utifrån ovanstående ändringar.

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att anta reviderat reglemente för kommunstyrelsen.

Arbetsutskottets förslag 2018-11-20

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att anta reviderat reglemente för kommunstyrelsen.

Kommunstyrelsens förslag 2018-11-28

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att anta reviderat reglemente för kommunstyrelsen.

Reglementet gäller från 2019-01-01.

Kommunfullmäktiges beslut

11

Dnr KS-2018-808

Dpl 003

Reglementen för barn- och utbildningsnämnden, bygg- och miljönämnden, kultur- och fritidsnämnden samt socialnämnden, antagande

---

Handling, nu gällande reglementen finns via kommunens [webbplats](#)

I nuvarande reglementen för nämnderna finns följande formuleringar, eller motsvarande formuleringar med samma innebörd:

”Om varken ordförande eller vice ordförande kan delta i ett helt sammanträde eller i en del av sammanträdet, fullgör den ledamot som varit ledamot i nämnden längst tid ordförandens uppgifter.”

Den politiska majoriteten avser att införa förste och andre vice ordförande i nämnderna. Det gör att formuleringarna i reglementena för nämnderna föreslås bli:

”Om varken ordförande, förste vice ordförande eller andre vice ordförande kan delta i ett helt sammanträde eller i en del av sammanträdet, fullgör den ledamot som varit ledamot i nämnden längst tid ordförandens uppgifter.”

Den politiska majoriteten har föreslagit att tekniskt utskott avvecklas och att bygg- och miljönämnden ska få ansvar för vissa trafikuppgifter. Därför ska följande läggas till under § 1 i reglementet:

- trafikuppgifter som avses i 1 § Lag (1978:234) om nämnder för vissa trafikfrågor

En ny paragraf läggs till (§ 26 Trafikuppgifter) med följande bestämmelse: Bygg- och miljönämndens arbetsutskott fullgör de trafikuppgifter som avses i 1 § Lag (1978:234) om nämnder för vissa trafikfrågor.

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att anta reviderade reglementen för barn- och utbildningsnämnden, bygg- och miljönämnden, kultur- och fritidsnämnden samt socialnämnden.

Arbetsutskottets förslag 2018-11-20

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att anta reviderade reglementen för barn- och utbildningsnämnden, bygg- och miljönämnden, kultur- och fritidsnämnden samt socialnämnden.

I ärendet yttrar sig Tomas Bendiksen (S).

Kommunstyrelsens förslag 2018-11-28

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att anta reviderade reglementen för barn- och utbildningsnämnden, bygg- och miljönämnden, kultur- och fritidsnämnden samt socialnämnden.

Reglementena gäller från 2019-01-01.

_____

Kommunfullmäktiges beslut

12

Dnr KS-2018-784

Dpl 568

Revidering av renhållningstaxa 2019, beslut

Handling

För att täcka nödvändiga kostnader för Östhammars kommuns renhållningsverksamhet behöver renhållningsavgifterna höjas från 2019.

Latrin är en relativt svår och resurskrävande avfallstyp som kan medföra betydande hanterings- och arbetsmiljöproblem om den inte sköts rätt. Avgiften för hämtning av latrin behöver höjas för att stimulera till investeringar i bättre enskilda sanitetslösningar i enlighet med mål i Östhammars kommuns avfallsplan. Taxan för latrinhämtning höjdes med 30 % från 2015-01-01 och 10 % från 1 januari 2016, 2017 och 2018. Förslag som Norrtälje kommun har lagt fram i sin revidering av behandlingsavgiftstaxa till övriga kommuner är att en höjning sker från 3 500kr/ton till 5 500 kr/ton och inför år 2020 kommer den troligen höjas ytterligare. Tekniska kontorets förslag är att avgiften för hämtning av latrin höjs med 10 % från 2019-01-01.

Renhållningsverksamhetens kostnad för insamling av slam från slutna tankar och slamavskiljare är högre än den intäkt som verksamheten får från sina kunder. Avgiften behöver höjas för att renhållningsverksamhetens intäkter och kostnader, för slamhantering, ska närma sig varandra. Tekniska kontorets förslag är att avgiften för hämtning av slam från slutna tankar och slamavskiljare höjs med 3 % från 2019-01-01.

Renhållningsverksamhetens kostnad för insamling av hushållsavfall och matavfall är högre än den intäkt som verksamheten får av sina kunder. Avgiften behöver höjas för att renhållningsverksamhetens intäkter och kostnader, för insamling av hushållsavfall och matavfall, skall närma sig varandra. Tekniska kontorets förslag är att avgiften höjs med 2 % från 2019-01-01.

Tekniska kontorets förslag till beslut

- Avgiften för hämtning av latrin höjs med 10 %
  - Avgiften för insamling av slam höjs med 3 %
  - Avgiften för insamling av hushållsavfall höjs med 2 %
- Samtliga avgiftshöjningar gäller från 2019-01-01.

Arbetsutskottets förslag 2018-11-20

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att ändra renhållningstaxan enligt följande:

- Avgiften för hämtning av latrin höjs med 10 %
  - Avgiften för insamling av slam höjs med 3 %
  - Avgiften för insamling av hushållsavfall höjs med 2 %
- Samtliga avgiftshöjningar gäller från 2019-01-01.
-

Kommunstyrelsens beslut 2018-11-28

Tekniska förvaltningen får i uppdrag att inför utskicket av handlingar till fullmäktige ta fram en utförligare handling där skälen till kostnadsökningarna specificeras.

Kommunstyrelsens förslag 2018-11-28

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att ändra renhållningstaxan enligt följande:

- Avgiften för hämtning av latrin höjs med 10 %
- Avgiften för insamling av slam höjs med 3 %
- Avgiften för insamling av hushållsavfall höjs med 2 %

Samtliga avgiftshöjningar gäller från 2019-01-01.

Kommunfullmäktiges beslut

13 Dnr KS-2018-238 Dpl 012
Dnr KFN-2018-1 Dpl 012

Biblioteksplan för Östhammars kommun 2019-2022, antagande

Handling

Biblioteksplanen ska vara ett lagstadgat och politiskt beslutat strategidokument för långsiktig utveckling av en kommuns biblioteksverksamhet. Med biblioteksplan avses en plan som anger verksamhetens inriktning och omfattning samt bibliotekets roll i den lokala utvecklingen. Utgångspunkten för biblioteksplanen bör vara att den är en gemensam angelägenhet för alla politikerområden, vilket innebär samverkan över förvaltningsgränserna under arbetet med den nya biblioteksplanen. Biblioteksplanen antas av kommunfullmäktige.

Kultur- och fritidsnämnden har arbetat med ny biblioteksplan på uppdrag av kommunstyrelsen. Förslaget till plan för perioden 2019-2022 har varit på remiss. Den har även satts i relation till förslaget till nationell biblioteksstrategi.

Kultur- och fritidsnämndens förslag 2018-10-25:

Kultur- och fritidsnämnden föreslår kommunfullmäktige att anta biblioteksplan för Östhammars kommun 2019-2022 med redaktionella ändringar. (Bilaga 3)

Enhetschef Magnus Åberg föredrar ärendet.

Arbetsutskottets förslag 2018-11-20

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att anta biblioteksplan för Östhammars kommun 2019-2022.

_____

I ärendet yttrar sig Jonas Lennström (S), Pär-Olof Olsson (M), Irmeli Bellander (L), Tomas Bendiksen (S), Bertil Alm (C), Margareta Widén Berggren (S) och Anna Frisk (S).

Kommunstyrelsens förslag 2018-11-28

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att anta biblioteksplan för Östhammars kommun 2019-2022.

_____

Kommunfullmäktiges beslut

14

Dnr KS-2018-786

Dpl 901

Avveckling av Östhammars industrifastigheter AB och Östhammar vård och omsorg AB, beslut

---

Bakgrund

Koncernen Östhammars kommun består förutom av kommunen av ett antal dotterbolag. De bolag som ingår i koncernen Östhammars kommun förutom kommunen är:

Bolag	orgnummer
Stiftelsen Östhammarshem	814400-3111
Hargs hamn AB	556300-6625
Östhammar vatten AB	559099-4447
Dannemora gruvfastighet AB	556387-4824
Östhammars industrifastigheter AB	556087-4090
Östhammar vård och omsorg AB	556019-7278

I Östhammars industrifastigheter AB samt Östhammar vård och omsorg AB bedrivs ingen verksamhet. Bolagen saknar anställda och det sker inga ekonomiskatransaktioner i bolagen. Inga styrelsemöten har hållits på flera år.

Trots att bolagen inte bedriver någon verksamhet kräver de en del arbete och ger upphov till en del kostnader. Varje år ska det upprättas en årsredovisning för bolagen som ska revideras och lämnas in till Bolagsverket. Bolagen är också skyldiga att lämna en inkomstdeklaration varje år. Revision av bolagen kostar någonstans mellan femton till tjugofemtusen kronor per bolag och år.

Saken

Då bolagen existerar men ingen verksamhet bedrivs på flera år bör det övervägas om det finns någon anledning med att behålla bolagen. Att hålla igång ett bolag för att någon gång i framtiden kunna starta en ny verksamhet i bolaget är inget som enkom motiverar deras fortlevnad. I samband med att Östhammar vatten startades fördes en diskussion med Gästrike vatten om Östhammars industrifastigheter skulle ombildas till Östhammar vatten men Gästrike vatten avrådde från detta. Orsak var bland annat att man måste ändra bolagsordning och se till att det egna kapitalet enbart bestod av ursprungligt aktiekapital.

Om Östhammars kommun i framtiden ser behov att bedriva verksamhet i bolagsform är det enklare att köpa en tomt bolag än att starta upp verksamhet i någon av de vilande bolagen. Det är enkelt att göra och som köpare får man hjälp med allt det praktiska och man köper ett ”rent” bolag som bara består av aktiekapitalet

Avveckling

Att avveckla bolagen kan göras på två sätt antingen genom att likvidera dem eller genom att sälja dem.

Likvidera innebär att man avslutar bolagen hos berörda myndigheter och delar ut tillgångarna till ägaren, Östhammars kommun. En likvidation påminner om en konkurs med den stora skillnaden att det är ägaren själv som väljer att avsluta bolaget under ordnade former och inte fordringsägarna. Likvideringen av bolagen sköts med hjälp av en likvidator som utses av bolagsverket. En likvidationsprocess är en komplicerad process som tar lång tid.

Den andra varianten att avveckla är att sälja företagen. Det görs genom att sälja dem i befintligt skick till företag som har som affärsidé att köpa och lägga ner företag. Det köpande företaget ombesörjer nedläggning och avveckling av bolagen.

Båda alternativen medför en kostnad för Östhammars kommun. Som exempel har Östhammar vård och omsorg AB ett aktiekapital på 600 000 kr. Ett förväntat pris på bolaget är runt 575 000 kr. Kostnaden att sälja bolaget blir mellanskillnaden mellan eget kapital och köpeskilling, 25 000 kr.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

Att avveckla Östhammars industrifastigheter AB org nr 556087-4090 genom försäljning till ett bolag som omgående likviderar bolaget.

Att avveckla Östhammar vård och omsorg AB org nr 556019-7278 genom försäljning till ett bolag som omgående likviderar bolaget.

Ekonom Fredrik Borgelin föredrar ärendet.

Arbetsutskottets förslag 2018-11-20

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att avveckla Östhammars industrifastigheter AB org nr 556087-4090 genom försäljning till ett bolag som omgående likviderar bolaget.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att avveckla Östhammar vård och omsorg AB org nr 556019-7278 genom försäljning till ett bolag som omgående likviderar bolaget.

Kommunstyrelsens förslag 2018-11-28

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att avveckla Östhammars industrifastigheter AB org nr 556087-4090 genom försäljning till ett bolag som omgående likviderar bolaget.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att avveckla Östhammar vård och omsorg AB org nr 556019-7278 genom försäljning till ett bolag som omgående likviderar bolaget.

_____

Kommunfullmäktiges beslut

15

Dnr KS-2018-785

Dpl 045

Förnyande av Östhammars kommuns borgensåtagande som medlem i Kommuninvest, beslut

---

Östhammar kommun är medlem i Kommuninvest. Kommuninvest är en ekonomisk förening som har till uppgift att låna upp pengar för sina medlemmars räkning. Omkring 90 procent av svenska kommuner och landsting är medlemmar i Kommuninvest vilket innebär att ett stor andel av svenska kommuners upplåning hanteras genom Kommuninvest. Som medlem i Kommuninvest ansvarar varje medlem solidariskt för Kommuninvest åtaganden. Medlemmen garanterar både upplånade och utlånade pengar till långivare och låntagare.

Enskilda medlemmars, kommuners, ansvar för Kommuninvest åtaganden beror medlemmens andel i föreningen. För Östhammars del innebär det knappt 0,4 % av Kommuninvests tillgångar och skulder. I pengar betyder det att Östhammar garanterar långivare ett belopp på 1,1 miljarder kronor. Som säkerhet för detta åtagande har Östhammar motsvarande andel av Kommuninvest tillgångar. Östhammars medlemskap i Kommuninvest och åtaganden enligt ovan regleras i tre avtal:

- Borgensåtagandavtal. Ett avtal där Östhammar garanterar långivarnas pengar
- Regressavtal. Ett avtal som reglerar fördelningen mellan Östhammar och övriga medlemmars borgensåtagande gentemot Kommuninvest.
- Ett avtal för Kommuninvest derivat. Derivat används för att bestämma framtida värden på värdepapper såsom obligationer och aktier.

Medlemmarnas borgensförbindelser utgör fundamentet för Kommuninvests verksamhet. Utan medlemmarnas borgensåtaganden skulle Kommuninvest varken kunna låna upp eller låna ut pengar. Ett borgensåtagande är enligt lag giltigt i tio år från tidpunkten då åtagandet ingicks. Det innebär att Östhammars borgensåtagande gentemot Kommuninvest snart går ut och måste förnyas.

Östhammars kommun måste innan borgensförbindelsens giltighetstid löper ut fatta beslut i kommunfullmäktige som bekräftar att kommunens borgensåtagande gentemot Kommuninvest alljämt gäller.

Regressavtalet och Derivatavtalet med Kommuninvest slöts något år efter att borgensåtagandet ingicks varför även dessas giltighet måste bekräftas i en nära framtid. För att underlätta förfarandet rekommenderar Kommuninvest medlemmarna att samtidigt besluta att också Regressavtalet och Derivatavtalet är gällande även om det som i Östhammars fall ännu inte behöver förnyas.

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta.

Att ingången borgensförbindelse av den 25 juni 2009 ("Borgensförbindelsen"),

---

vari Östhammars kommun åtagit sig solidariskt borgensansvar såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s ("Kommuninvest") förpliktelser, alltjämt gäller.

Att Kommuninvest äger rätt att företräda Östhammars kommun genom att företa samtliga nödvändiga åtgärder för ingående och vidmakthållande av borgen enligt Borgensförbindelsen i förhållande till Kommuninvests nuvarande och blivande borgenärer.

Att ingånget regressavtal undertecknat av Östhammars kommun den 24 november 2011, vari det inbördes ansvaret mellan Kommuninvests medlemmar regleras för det fall Kommuninvests borgenärer skulle framställa anspråk gentemot någon eller några av medlemmarna enligt Borgensförbindelsen, alltjämt gäller.

Att garantiavtal undertecknat av Östhammars kommun den 18 oktober 2011, vari Östhammars kommuns ansvar för Kommuninvests motpartsexponeringar avseende derivat regleras, alltjämt gäller

Att kommunalråd Jacob Spangenberg, kommunalråd Margareta Widén Berggren, kommunalråd Pär- Olov Olsson två i föreningen för Östhammars kommun räkning får underteckna nödvändiga dokument som krävs för att fullgöra Östhammars kommuns åtaganden gentemot Kommuninvest.

Ekonom Fredrik Borgelin föredrar ärendet.

Arbetsutskottets förslag 2018-11-20

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta:

- Att ingången borgensförbindelse av den 25 juni 2009 ("Borgensförbindelsen"), vari Östhammars kommun åtagit sig solidariskt borgensansvar såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s ("Kommuninvest") förpliktelser, alltjämt gäller.
  - Att Kommuninvest äger rätt att företräda Östhammars kommun genom att företa samtliga nödvändiga åtgärder för ingående och vidmakthållande av borgen enligt Borgensförbindelsen i förhållande till Kommuninvests nuvarande och blivande borgenärer.
  - Att ingånget regressavtal undertecknat av Östhammars kommun den 24 november 2011, vari det inbördes ansvaret mellan Kommuninvests medlemmar regleras för det fall Kommuninvests borgenärer skulle framställa anspråk gentemot någon eller några av medlemmarna enligt Borgensförbindelsen, alltjämt gäller.
  - Att garantiavtal undertecknat av Östhammars kommun den 18 oktober 2011, vari Östhammars kommuns ansvar för Kommuninvests motpartsexponeringar avseende derivat regleras, alltjämt gäller
  - Att kommunalråd Jacob Spangenberg, kommunalråd Margareta Widén Berggren, kommunalråd Pär- Olov Olsson två i föreningen för Östhammars kommun räkning får underteckna nödvändiga dokument
-

som krävs för att fullgöra Östhammars kommuns åtaganden gentemot Kommuninvest.

I ärendet yttrar sig Lars O Holmgren (BoA), Tomas Bendiksen (S) och Pär-Olof Olsson (M).

Kommunstyrelsens förslag 2018-11-28

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta:

- **Att ingången borgensförbindelse av den 25 juni 2009 ("Borgensförbindelsen"), vari Östhammars kommun åtagit sig solidariskt borgensansvar såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s ("Kommuninvest") förpliktelser, alltså gäller.**
- **Att Kommuninvest äger rätt att företräda Östhammars kommun genom att företa samtliga nödvändiga åtgärder för ingående och vidmakthållande av borgen enligt Borgensförbindelsen i förhållande till Kommuninvests nuvarande och blivande borgenärer.**
- **Att ingånget regressavtal undertecknat av Östhammars kommun den 24 november 2011, vari det inbördes ansvaret mellan Kommuninvests medlemmar regleras för det fall Kommuninvests borgenärer skulle framställa anspråk gentemot någon eller några av medlemmarna enligt Borgensförbindelsen, alltså gäller.**
- **Att garantiavtal undertecknat av Östhammars kommun den 18 oktober 2011, vari Östhammars kommuns ansvar för Kommuninvests motpartsexponeringar avseende derivat regleras, alltså gäller**
- **Att kommunalråd Jacob Spangenberg, kommunalråd Margareta Widén Berggren, kommunalråd Pär- Olof Olsson två i föreningen för Östhammars kommun räkning får underteckna nödvändiga dokument som krävs för att fullgöra Östhammars kommuns åtaganden gentemot Kommuninvest.**

Kommunfullmäktiges beslut

16 Dnr KS-2017-797 Dpl 263
Dnr SN-2017-67 Dpl 263

Anmälningsärende, Nya platser på särskilt boende för äldre

Handling

Socialförvaltningen har av socialnämnden fått i uppdrag att starta processen för att bygga ut Tallparksgården. I processen ingår en prognos av boendeplatsbehov, översyn av processen inflytt på särskilt boende samt plan för att lösa boendet för de som bor inom fastigheten och berörs under byggtiden.

Socialnämndens beslut 2017-09-27

Socialnämnden föreslår kommunstyrelsen besluta att

- Tillföra nya boendeplatser för äldre i särskilt boende. Detta föreslås ske genom en utökning av boendeplatser på Tallparksgården i Öregrund till maximalt 60 platser.
- Utöka socialnämndens rambudget med cirka 13 miljoner kronor (halvårseffekt) för drift av verksamheten från och med 2020 i den takt den nya verksamheten tas i anspråk.
- Anslå medel till projektkostnader på 5,3 miljoner kronor.

Socialchef Håkan Dahlqvist föredrar ärendet.

Arbetsutskottets förslag 2017-10-18

Kommunstyrelsen beslutar att

- Tillföra nya boendeplatser för äldre i särskilt boende. Detta föreslås ske genom en utökning av boendeplatser på Tallparksgården i Öregrund till maximalt 60 platser.
- Utöka socialnämndens rambudget med cirka 13 miljoner kronor (halvårseffekt) för drift av verksamheten från och med 2020 i den takt den nya verksamheten tas i anspråk.
- Anslå medel till projektkostnader på 5,3 miljoner kronor.

En utökning i socialnämndens rambudget samt anslag till projektkostnader arbetas in i budget 2018, plan 2019-21.

Kommunstyrelsens beslut 2017-10-31

Kommunstyrelsen beslutar att

- Tillföra nya boendeplatser för äldre i särskilt boende. Detta föreslås ske genom en utökning av boendeplatser på Tallparksgården i Öregrund till maximalt 60 platser.
- Utöka socialnämndens rambudget med cirka 13 miljoner kronor (halvårseffekt) för drift av verksamheten från och med 2020 i den takt den nya verksamheten tas i anspråk.
- Anslå medel till projektkostnader på 5,3 miljoner kronor.

En utökning i socialnämndens rambudget samt anslag till projektkostnader arbetas in i budget 2018 och flerårsplan 2019-21.

Representanter från socialförvaltningen, tekniska förvaltningen, Östhammarshem och anlita konsultfirma har arbetat med ärendet. Ett underlag med tre olika förslag på hur byggnaden kan utformas, ekonomi och demografi har presenterats för socialnämnden.

Socialnämndens beslut 2018-04-25

Socialnämnden föreslår kommunstyrelsen att

- Kommunen går vidare i processen med förslag två i underlaget.
- Socialnämnden tillförsäkras en ramutökning som täcker kostnaderna för driften.

Redovisas olika aspekter av att utöka antalet boendeplatser i Öregrund. Diskussion om bland annat personalförsörjning, organisation och kostnader.

Socialchef Håkan Dahlqvist föredrar ärendet.

Arbetsutskottets förslag 2018-05-15

Ärendet återupptas på arbetsutskottets sammanträde 2018-05-29.

I samband med kommunstyrelsens beslut i september, om besparingar och restriktioner under budetåret 2018, gavs även ett uppdrag att se över beslutade och planerade investeringar. Ett av de objekt som ses över är nybyggnationen av ett nytt boende i Öregrund.

I föreliggande yttranden, från socialförvaltningen och tekniska förvaltningen, redogörs för de alternativ som finns till en nybyggnation i Öregrund. Bägge

---

alternativen innebär att dagens boende i Öregrund (Tallparken) blir kvar samt att de platser som behövs, ianspråkats i befintliga byggnader, Skärgården (Vårdcentrum) eller Solgården.

Det finns goda skäl både till att fortsätta planeringen av ett nytt äldreboende och att avsluta detsamma och ianspråkta platser i befintliga byggnader.

För att avsluta planeringen av ett nytt boende och ianspråkta befintliga byggnader;

Fördelar

- Går att bygga ut i steg, innebär att kostnadsökningen faller ut under en tolvårsperiod (Ett nytt boende innebär över trettio nya platser 2020/2021)
- Boendet är i huvudsak anpassade för verksamheten och kan ianspråkats redan under 2019 om behovet finns.
- Boendet är lokaliserat i nära anslutning till korttidsboendet (vår egna verksamhet), närvårdsenheten samt Region Uppsalas verksamheter i Östhammar. Vår bedömning är att dessa synergier har möjlighet att påverka såväl kvalitet som effektivitet.
- Vår bedömning är att kompetensförsörjningen underlättas om platserna byggs ut i Östhammar
- I ett förändrat behovsläge inom 10-12 kan Östhammars kommun välja utbyggnadstakt och lokalisering
- Såväl Solgården som Skärgården disponeras av Östhammars kommun idag. Lokalerna är i huvudsak tomma.

Nackdelar

- Planeringen av det nya boendet i Öregrund har redan inneburit kostnader ca 3,0 mnkr
- Antalet nya platser i tätorten uteblir
- Behöver ta fram lokaler för hemtjänsten i Öregrund
- Befintliga lokaler i Öregrund behöver ses över

Sammanfattningsvis;

- Att utveckla nya platser i befintliga byggnader i Östhammar minskar driftsbudgeten med ca 15 mnkr/år under de två kommande mandatperioderna
- Kompetensförsörjningen underlättas
- Skärgården (Vårdcentrum) är det alternativ som vi bedömer har bäst förutsättningar att möta behoven av god omvårdnads- och boendemiljö, personalens förutsättningar att ge en god vård och omsorg samt att kostnadseffektivt utveckla fler platser.

Förvaltningens förslag till beslut

Förvaltningen föreslår att Kommunstyrelsen upphäver beslutet (Kommunstyrelsen i oktober 2017) om att bygga ut fler nya platser i en

---

nybyggnation i Öregrund. Förvaltningen föreslår vidare att utvecklingen av nya platser sker vid Skärgården (Vårdcentrum) i Östhammar.

Arbetsutskottets förslag 2018-11-20

Kommunstyrelsen upphäver beslutet (KS § 203/2017-10-31) om att bygga ut fler nya platser i en nybyggnation i Öregrund. Beslutet motiveras mot bakgrund av budgetläget och de goda möjligheter som finns att tillgodose behoven av boendeplatser under de kommande 5-7 åren på annat sätt.

Kommunstyrelsen ställer sig bakom förvaltningens förslag att utvecklingen av nya platser sker vid Skärgården (Vårdcentrum) i Östhammar.

Pär-Olof Olsson (M) avstår från att delta i beslutet.

_____

Kommundirektör Peter Nyberg föredrar ärendet.

I ärendet yttrar sig Margareta Widén Berggren (S), Lena Hagman (KD) och Pär-Olof Olsson (M).

Kommunstyrelsens beslut 2018-11-28

Kommunstyrelsen upphäver beslutet (KS § 203/2017-10-31) om att bygga ut fler nya platser i en nybyggnation i Öregrund. Beslutet motiveras mot bakgrund av budgetläget och de goda möjligheter som finns att tillgodose behoven av boendeplatser under de kommande 5-7 åren på annat sätt.

Kommunstyrelsen ställer sig bakom förvaltningens förslag att utvecklingen av nya platser sker vid Skärgården (Vårdcentrum) i Östhammar.

Ärendet anmäls till kommunfullmäktige.

_____

Kommunfullmäktiges beslut

Aktuellt i slutförvarsfrågan 2018-12-18

Rapport från Strategienheten till KF

Perioden 2018-11-27 – 2019-02-19

Senaste nytt om slutförvarsansökningarna

Kärnbränsleförvaret

Miljö- och energidepartementet tog den 23 januari i år över handläggningen av ansökan om att bygga ett slutförvar för använt kärnbränsle i Forsmark. Departementet gav i början av juni SKB tillfälle att senast den 7 januari 2019 komplettera ärendet i enlighet med de brister som Mark- och miljödomstolen identifierat, yttra sig över handlingar som inkommit i ärendet sedan departementet tog över handläggningen och lämna förslag på villkor för tillåtighetsbeslut. SKB har beviljats förlängd tid för att komplettera ansökan till den 30 april 2019. En av anledningarna till att SKB begär förlängd tid är att det underlag de tar fram ska hinna genomgå en internationell vetenskaplig granskning.

SFR-ansökan

Den 11 december 2017 kungjordes ansökan om utbyggnad och fortsatt drift av SFR enligt såväl miljöbalken som kärntekniklagen. Synpunkter på ansökan enligt kärntekniklagen skulle lämnas senast den 11 mars och på ansökan enligt miljöbalken senast den 19 mars 2018. Östhammars kommun har yttrat sig över båda ansökningarna.

Strålsäkerhetsmyndigheten har beviljats förlängd tid för att yttra sig över ansökan enligt miljöbalken till den 21 januari 2019. Naturskyddsföreningen och Miljöorganisationernas kärnavfallsgransknings (SNF/MKG) fick även de förlängd tid och yttrade sig den 31 oktober över ansökan. Miljörelsens kärnavfallssekreteriat (Milkas) yttrade sig över ansökan i början av november.

Enligt Mark- och miljödomstolens preliminära tidsplan för den fortsatta prövningen av utbyggnad och fortsatt drift av SFR enligt miljöbalken kommer huvudförhandling att hållas mellan den 23 september och den 4 oktober 2019. Skriftväxling i ärendet avslutas enligt den preliminära tidsplanen den 10 juni 2019.

Övrig aktuell information

Presentation av inkomna yttrande över ansökan om utbyggnad och fortsatt drift av SFR

Slutförvarsorganisationen kommer under början av 2019 försöka arrangera två öppna möten där de som yttrat sig över SFR-ansökan ges möjlighet att presentera sina yttranden. Till första tillfället kommer de miljöorganisationer som lämnat yttrande bjudas in och vid andra tillfället de myndigheter som yttrat sig.

NEA workshop om informationsbevarande

Östhammars kommun kommer den 22-24 januari 2019 delta i en workshop om informationsbevarande som anordnas av NEA (Nuclear Energy Agency, OECD:s kärnenergiorgan). Workshopen har titeln **NEA Workshop on Information, Data and Knowledge Management**.

Seminarium i Japan

Jacob Spangenberg har blivit inbjuden till Japan för att delta i seminarier, öppna för allmänheten, gällande slutförvarsfrågor i de kommuner som är aktuella i en platsvalsprocess.

Översyn av lagen om kärnteknisk verksamhet – förlängd tid

Regeringen har gett Gabor Szendrö uppdrag att enligt **Direktiv 2017:76** se över behovet av ändringar i kärntekniklagen och vid behov även i strålskyddslagen, miljöbalken och finansieringslagen till följd av detta. I uppdraget ingår att se över frågan om ansvar efter förslutning. Uppdraget skulle ursprungligen redovisas senast den 1 oktober 2018 men tiden har nu förlängts till den 1 april 2019.

Bakgrundsinformation om SKB:s slutförvarsansökningar

Den 16 mars 2011 lämnade SKB in ansökan enligt miljöbalken och kärntekniklagen om att få bygga och driva ett slutförvar för använt kärnbränsle i Forsmark till Mark- och miljödomstolen i Nacka respektive Strålsäkerhetsmyndigheten.

Den 19 december 2014 lämnade SKB in ansökan enligt miljöbalken och kärntekniklagen om att bygga ut slutförvaret för låg- och medelaktivt driftavfall, SFR.

Ansökningshandlingarna finns på SKB:s hemsida. Alla handlingar i ärendena, förutom de som är belagda med sekretess som till exempel det fysiska skyddet runt anläggningen, är offentliga.

Riktlinjer för ersättningar till förtroendevalda

Riktlinjer för ersättningar till förtroendevalda

Innehåll

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER.....	2
§ 1 Förtroendeuppdrag som omfattas av bestämmelserna	2
§ 2 Ersättningsberättigade sammanträden m.m.	2
ERSÄTTNING FÖR FÖRLORAD ARBETSINKOMST SAMT FÖR FÖRLORADE SEMESTERFÖRMÅNER	3
§ 3 Förlorad arbetsinkomst.....	3
Verifierat belopp, maximalt 5 %.....	3
Schablonberäknat belopp, maximalt 5 %.....	3
§ 4 Förlorad semesterförmån	4
§ 5 Förlorad pensionsförmån ersätts med pension för förtroendeuppdraget.....	5
§ 6 Särskilda arbetsförhållanden m. m.....	5
§ 7 Arvoden m.m.....	5
§ 7a Årsarvode	5
Kommunalrådsarvoden	6
§ 7b Fast arvode	6
§ 8 Partistöd.....	7
§ 9 Begränsat arvode.....	7
§ 10 Arvode för sammanträden mm.....	7
ERSÄTTNING FÖR KOSTNADER.....	7
§ 11 Resekostnader se Östhammars kommuns resepolicy.....	7
§ 12 Barn tillsynskostnader	7
§ 13 Kostnader för vård och tillsyn av funktionshindrad eller svårt sjuk	8
§ 14 Funktionshindrad förtroendevalds särskilda kostnader.....	8
§ 15 Övriga kostnader	8
GEMENSAMMA BESTÄMMELSER	8
§ 16 Hur man begär ersättning	8
§ 17 Tidsfrist	8
§ 18 Tolkning av bestämmelserna.....	8
§ 19 Utbetalning.....	9
§ 20 Uppräkning.....	9

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

§ 1 Förtroendeuppdrag som omfattas av bestämmelserna

Dessa bestämmelser gäller förtroendevalda som avses i 4 kap § 1 kommunallagen (SFS 2017:725).

För förtroendevalda som fullgör uppdrag på heltid eller på minst 40 % av heltid gäller endast § 7 samt § 10-19.

Alla ersättningar i arvodesreglementet anges som en procentsats av riksdagsmannaarvodet. Aktuella arvodessummor för innevarande år återfinns i bilagan ”Beloppsbilagan för ersättningar till förtroendevalda”.

§ 2 Ersättningsberättigade sammanträden m.m.

Tjänstgörande ledamöter och närvarande ersättare har rätt till ersättning enligt vad som närmare anges i § 3-6, § 9 i detta dokument enligt Kap. 4 § 12-18 Kommunallagen.

- a) sammanträde med kommunfullmäktige, fullmäktigeberedning, kommunstyrelsen och övriga nämnder, nämndutskott, nämndberedningar, liksom revisorernas sammanträden
- b) sammanträden i gemensamma nämnder
- c) sammanträden med utredningskommittéer, projektgrupper och arbetsgrupper
- d) protokolljustering, då särskild tid och plats bestämts
- e) partigruppsmöten, som är nödvändiga under sammanträde som anges under a)
- f) konferens, informationsmöte, studiebesök, uppdrag som kontaktperson, studieresa, kurs eller liknande som rör kommunal angelägenhet och som har ett direkt samband med det kommunala förtroendeuppdraget samt sammanträden med bolag, stiftelser och föreningar och som grundas på ett nämnd- eller styrelsebeslut.
- g) överläggning med företrädare för annat kommunalt organ än det den förtroendevalde själv tillhör
- h) sammankomst med kommunalt samrådsorgan/intressentsammansatt organ
- i) presidiummöte i fullmäktige, fullmäktigeberedning, nämnd eller utskott
- j) besiktning eller inspektion
- k) Kommunfullmäktige beslutar om arvode för ordförande och vice ordförande i Stiftelsen Östhammarshem. Arvodet utgår från Stiftelsen Östhammarshem.
- l) överläggning med utomstående myndighet eller organisation
- m) fullgörande av granskningsuppdrag inom ramen för ett revisionsuppdrag
- n) ledamöter valda eller utsedda till specifika interna eller externa uppdrag i olika typer av organisationer
- o) socialjour (se bilaga 1)
- p) vigsselförrättning (se bilaga 2)
- q) röstmottagare (se bilaga 3)
- r) ordförandeöverläggning för majoriteten där kommunstyrelsens ordförande eller 1:e vice ordförande kallar
- s) vice ordförandeöverläggning för oppositionen där kommunstyrelsens 2:e vice ordförande kallar
- t) gruppleddarträff där kommunstyrelsens ordförande, 1:e vice ordförande, 2:e vice ordförande eller kommunfullmäktiges presidium kallar.

ERSÄTTNING FÖR FÖRLORAD ARBETSINKOMST SAMT FÖR FÖRLORADE SEMESTERFÖRMÅNER

§ 3 Förlorad arbetsinkomst

Förtroendevald som förlorar arbetsinkomst på grund av förrättning eller sammanträde har rätt till ersättning för styrkt förlorad arbetsinkomst med högst det belopp per dag eller timme som framgår av bilaga.

Förtroendevald som kan visa att en arbetsinkomst förlorats, men inte till vilket belopp, har rätt till en schablonersättning beräknad på grundval av aktuell sjukpenninggrundande inkomst på sätt som framgår av bilaga.

Det är viktigt att betona att ersättning för förlorad arbetsinkomst förutsätter att vederbörande verkligen fått ett löneavdrag eller en inkomstförlust på grund av uppdraget. En förtroendevald som medvetet lämnar felaktiga uppgifter gör sig skyldig till brottslig handling.

Definition av begreppet arbetsinkomst

Med arbetsinkomst avses kontant lön eller inkomst av rörelse eller jordbruksfastighet. En förutsättning för att ersättning ska kunna betalas är att den förtroendevalde kan påvisa att han verkligen har förlorat arbetsinkomst på grund av uppdraget.

Den som är passiv ägare till jordbruksfastighet eller till företag kan inte i något fall anses förlora arbetsinkomst från fastigheten eller rörelsen genom ett kommunalt förtroendeuppdrag. Eventuellt utebliven inkomst av kapital eller av tillfällig förvärvsverksamhet kan inte heller åberopas som grund för att få ersättning. Uteblivet arvode från annat politiskt uppdrag ger givetvis inte heller rätt till ersättning för förlorad arbetsinkomst.

Verifierat belopp, maximalt 5 %

Förtroendevald som kan visa att arbetsinkomst förlorats, men inte till vilket belopp, t e x egen företagare eller förtroendevalda som har flera anställningar och/eller att ersättning beräknas med årsarbetstid, bonus etc. beräknas den förlorade arbetsförtjänsten utifrån aktuell sjukpenninggrundande inkomst. Fyll i *Intyg om förlorad arbetsinkomst*.

Schablonberäknat belopp, maximalt 5 %

Ersättning för förlorad arbetsinkomst kan utgå för högst 8 timmar per dygn om inte schemaläggning av arbetstiden påvisar annat förhållande. Ersättning sker också för uteblivet tillägg för obekväm arbetstid och andra i lönen ingående tillägg.

Regeln om ersättning för förlorad arbetsinkomst är inte tillämplig för förtroendevald med heltid eller minst 40 %.

Maximibeloppen justeras för varje kalenderår utifrån arvodesnivån för kommunalråd per den 1 januari respektive år.

Intyg om förlorad arbetsinkomst

Förtroendevald som är anställd hos annan än Östhammars kommun ska genom intyg från arbetsgivare styrka inkomstförlusten, se bilaga 3. Två alternativa rutiner får tillämpas för att styrka inkomstförlust i anställning. Den förtroendevalde väljer vilken rutin hen vill tillämpa och anmäler sitt val till nämnden.

a) Intyg för beräkning av ersättningsbelopp per dag eller timme samt intyg över gjorda löneavdrag Den förtroendevalde lämnar uppgift om vilket löneavdrag som hens arbetsgivare gör vid frånvaro för förtroendeuppdrag. Uppgifterna intygas av den förtroendevalde och arbetsgivaren på särskilt fastställd blankett. Intyget inlämnas till Lednings- verksamhetsstöd i början av varje mandatperiod och därefter så snart inkomstförhållandena ändras.

Den förtroendevalde ska, utöver ovan angivet intyg, minst en gång per år senast under februari månad året efter utbetalningsåret lämna intyg från sin arbetsgivare som visar vilka avdrag som under aktuell period har gjorts för ledighet för förtroendeuppdraget. Kopia av lönespecifikation eller kontrolluppgift godtas som intyg om det av dessa framgår med vilket sammanlagt belopp som löneavdrag gjorts för ledighet för förtroendemannauppdrag. I annat fall godtas annat av arbetsgivaren särskilt utfärdat intyg över gjorda avdrag för ledighet för förtroendemannauppdrag.

Om det vid avstämningsperiodens slut visar sig att den förtroendevalde erhållit ersättning för förlorad arbetsinkomst som överstiger gjorda avdrag ska rättelse ske genom att det för mycket erhållna beloppet återbetalas.

b) Intyg lämnas fortlöpande per månad eller per sammanträde/förrättning.

Förtroendevald som väljer detta alternativ ska fortlöpande per månad eller per sammanträde/förrättning genom intyg från arbetsgivare styrka för vilken tid och med vilket belopp som löneavdrag har gjorts. Utbetalning av ersättning för förlorad arbetsinkomst sker då utifrån detta underlag. Något ytterligare intyg härutöver som styrker förlorad arbetsinkomst behöver inte lämnas av den som väljer detta alternativ.

§ 4 Förlorad semesterförmån

Förtroendevalda har rätt till ersättning för styrkt förlorad semesterförmån med högst det belopp fullmäktige beslutat.

Verifierat belopp:

- a) Förlorad semesterersättning, maximalt: 12 % på utbetald ersättning för förlorad arbetsinkomst.
- b) Förlorade semesterdagar, maximalt 5 %.

Förtroendevalda som kan visa att semesterförmånen faktiskt påverkas men inte på vilket sätt har rätt till en schablonersättning på sätt som fullmäktige beslutat.

Schablonberäknat belopp:

Procentuellt påslag med 12 % på utbetald ersättning för förlorad arbetsinkomst.

§ 5 Förlorad pensionsförmån ersätts med pension för förtroendeuppdraget

Bestämmelser i OPF-KL18 (Omställningsstöd och Pension för Förtroendevalda inom kommuner och Landsting) reglerar pensionsavsättning för förtroendevalda som tidigare omfattas av OPF-KL14 eller som tillträder vid valet 2018.

För förtroendevalda som fullgör uppdrag på heltid eller minst 40 % av heltid och påbörjat sitt uppdrag före 2014 års kommunalval, ersätts enligt PBF. (Pensionsbestämmelser för förtroendevalda).

Kommunalråd som omfattas av pensionsbestämmelserna har inte rätt till ersättning för förlorad pensionsförmån.

§ 6 Särskilda arbetsförhållanden m. m

Rätten till ersättning enligt § 3-5 omfattar nödvändig ledighet för förtroendevalda med speciella arbetstider eller särskilda arbetsförhållanden i övrigt när det inte kan anses skäligt att de förtroendevalda fullgör sina ordinarie arbetsuppgifter i direkt anslutning till sammanträdet eller motsvarande.

Förtroendevald har inte rätt till ersättning för styrkt förlorad arbetsinkomst eller för styrkt förlorad semesterförmån om schablonersättning tidigare utbetalats för den förlorade inkomsten eller den förlorade semesterförmånen.

§ 7 Arvoden m.m.

Förtroendevalda som fullgör uppdrag på heltid eller på minst 40 % av heltid har rätt till årsarvode med belopp som fullmäktige beslutat.

För årsarvorderande förtroendevalda vars årsarvode uppgår till minst 40 % av heltid utgår ingen ersättning för de sammanträden, förrättningar eller dylikt med kommunen eller kommunägda bolag, som gäller det uppdrag som årsarvodet avser, se 2 §.

§ 7a Årsarvode

För förtroendevalda på minst 40 % tillämpas nedanstående paragraf i "Allmänna bestämmelser" (AB).

§ 8 Bisysslor

Innehav av bisyssla prövas av fullmäktige

§ 19 Samordningsbestämmelser

§ 27 Semesterförmåner utges som engångsbelopp på juni månads utbetalning av arvode, ersättningen beräknas enligt AB.

§ 28 Ledighet och förmåner vid sjukdom m.m.

§ 29 Föräldraledighet

§ 39 Avtalsförsäkringar m.m.

Kommunalrådsarvoden

Finanskommunalrådets och 2:a majoritetsrådets arvoden är 95 % av riksdagsmannaarvodet. Oppositionsrådets arvode är 90 % av riksdagsmannaarvodet. Förtroendevalda som fullgör uppdrag på heltid eller på minst 40 % av heltid har rätt till arvode enligt § 9 för sammanträde med fullmäktige.

§ 7b Fast arvode

Fasta arvodet är ersättning för telefontid, inläsning av ärenden, överläggningar med förvaltningschef, kontakter med massmedia, överläggningar med egna partigrupper och även med övriga partigrupper m.m.

Arvode	% av riksdagsmannaarvode
Ordförande	
Ordf. i Kommunfullmäktige	4,4 %
Ordf. i Valnämnden	0,4 %
Ordf. i Kultur- och Fritidsnämnden	9 %
Ordf. i Socialnämnden	40 %
Ordf. i Barn- och utbildningsnämnden	40 %
Ordf. i Bygg- och Miljönämnden	20 %
Ordf. i Stiftelsen Östhammarshem	7,6 %
Ordf. i revisionen	2,8%
1:e vice ordförande	
1:e vice ordf. i Kommunfullmäktige	1 %
1:e vice ordf. i Valnämnden	0,1 %
1:e vice ordf. i Kultur- och Fritidsnämnden	1 %
1:e vice ordf. i Socialnämnden	2,2 %
1:e vice ordf. i Barn- och utbildningsnämnden	2,2 %
1:e vice ordf. i Bygg- och Miljönämnden	2,2 %
Vice ordf. i Stiftelsen Östhammarshem	1,5 %
2:e vice ordförande	
2:e vice ordf. i Kommunfullmäktige	1 %
2:e vice ordf. i Valnämnden	0,1 %
2:e vice ordf. i Kultur- och Fritidsnämnden	2 %
2:e vice ordf. i Socialnämnden	4 %
2:e vice ordf. i Barn- och utbildningsnämnden	4 %
2:e vice ordf. i Bygg- och Miljönämnden	4 %
Ordinarie ledamot i kommunstyrelsens arbetsutskott som inte är kommunalråd	12,6 %
Ordinarie ledamot i kommunstyrelsen som ensam representerar ett parti men saknar representant i kommunstyrelsens arbetsutskott	0,4 %
Förtroendevald revisor	1,4 %

§ 8 Partistöd

Partistöd regleras med egna regler i ”Regler för kommunalt partistöd i Östhammars kommun”.

§ 9 Begränsat arvode

Förtroendevalda som fullgör uppdrag på mindre än 40 % av heltid har rätt till begränsat arvode i den utsträckning som fullmäktige beslutat.

§ 10 Arvode för sammanträden mm.

Förtroendevalda, som inte är årsarvoderade har rätt till timarvode med belopp och på sätt som fullmäktige beslutat. Basen för timarvodet är riksdagsmannaarvodet delat med 165 som motsvarar antalet arbetade timmar per månad.

Timarvode:

Första timman	82,5 %
Därefter per påbörjad hel timme	42 %
Därefter per påbörjad halv timme	21 %

Vid deltagande i flera sammanträden samma dag utgår arvode för sådant uppehåll mellan sammanträdena, som varar högst 1 timme.

Varar uppehållet mer än 1 timme och påbörjas ett nytt sammanträde utgår ett nytt arvode första timmen.

Förtroendevald, som deltar i flera sammanträden samma dag, ska lämna uppgift om detta sekreteraren vid något av sammanträdena eller direkt till Lednings- och verksamhetsstöd.

ERSÄTTNING FÖR KOSTNADER

§ 11 Resekostnader

Avseende resekostnader gäller Östhammars kommuns resepolicy.

§ 12 Barntillsynskostnader

Ersättning betalas för kostnader som uppkommit till följd av deltagande vid sammanträden eller motsvarande för vård och tillsyn av barn som vårdas i den förtroendevaldes familj och som under kalenderåret inte hunnit fylla tolv år. Om särskilda skäl föreligger kan ersättning utges även för äldre barn. Ersättning betalas dock med högst det belopp som fullmäktige beslutat.

Ersättning utgår endast till förtroendevald med uppdrag mindre än 40 % av heltidsarvode.

Styrkta kostnader, maximalt 1 000 kronor/dag

§ 13 Kostnader för vård och tillsyn av funktionshindrad eller svårt sjuk

Ersättning betalas för kostnader som uppkommit till följd av deltagande vid sammanträden eller motsvarande för vård och tillsyn av funktionshindrad eller svårt sjuk person som vistas i den förtroendevaldes bostad. Ersättning betalas dock med högst det belopp som fullmäktige beslutat.

Styrkta kostnader, maximalt 1 000 kronor/dag

§ 14 Funktionshindrad förtroendevalds särskilda kostnader

Ersättning betalas till funktionshindrad förtroendevald för de särskilda kostnader som uppkommit till följd av deltagande vid sammanträden eller motsvarande och som inte ersätts på annat sätt. Här ingår kostnader för t ex resor, ledsagare, tolk, hjälp med inläsning och uppläsning av handlingar och liknande. Ersättning betalas dock med högst det belopp som fullmäktige beslutat.

§ 15 Övriga kostnader

För andra kostnader än som avses i § 11-14 betalas ersättning om den förtroendevalde kan visa att särskilda skäl legat till grund för dessa kostnader. Ersättning utgår inte om den förtroendevalde haft rimliga möjligheter att genom omdisponering av arbete eller på annat sätt kunna förhindra att kostnaderna uppkom.

GEMENSAMMA BESTÄMMELSER

§ 16 Hur man begär ersättning

För att få ersättning enligt § 3-6 och § 11-15 skall den förtroendevalde styrka sina förluster eller kostnader. Förluster eller kostnader skall anmälas till fullmäktiges eller nämndens sekreterare eller till annan som utsetts att ta emot dem.

Arvode enligt § 7-9 betalas ut utan föregående anmälan.

§ 17 Tidsfrist

Yrkande om ersättning för förlorad arbetsinkomst skall framställas senast inom 3 månader från dagen för sammanträde eller motsvarande till vilken förlusten hänförs sig.

Yrkande om ersättning för förlorad semesterförmån skall framställas under innevarande år eller senast 31 mars nästkommande år.

Yrkande om andra ersättningar enligt dessa bestämmelser skall framställas senast inom ett år från dagen för sammanträde eller motsvarande till vilken kostnaden hänförs sig.

§ 18 Tolkning av bestämmelserna

Frågor om tolkning och tillämpning av dessa bestämmelser avgörs av kommunstyrelsens arbetsutskott.

§ 19 Utbetalning

Årsarvoden betalas ut med en tolfedel per månad.

Övriga ekonomiska förmåner betalas ut en gång per månad.

Pension betalas ut i samband med att den förtroendevalde avgår med pension inom sitt ordinarie arbete.

§ 20 Uppräkning

Från och med 1 januari sker uppräkning av ersättningarna med samma procent-sats som riksdagsmannaarvodet.

Lednings- och verksamhetsstöd

Bilaga 1 till "Riktlinjer för ersättning till förtroendevalda"

Ersättning för socialjour

Ledamöter och ersättare i Socialnämnden som tjänstgör enligt fastställt tjänstgöringsschema erhåller en ersättning på 2 000 kronor per jourvecka.

Timersättning och reskostnadsersättning utgår inte för förrättning i samband med jourcen.

Uppräkning sker årligen genom att riksdagsmannaarvodets uppräkning används

Lednings- och verksamhetsstöd

Bilaga 2 till "Riktlinjer för ersättning till förtroendevalda"

Ersättning för vigselförrättare

Vigselförrättarna förordnas av Länsstyrelsen, som även betalar ett arvode på 110 kronor för varje vigsel. Förordnandet får inte användas i eller ingå som ett led i kommersiell verksamhet. Inga avgifter får tas ut av de som ska vigas.

Vigselförrättare i Östhammars kommun ersätts med 800 kronor per vigsel. Ersättningen syftar till att täcka resor, administration och utgifter. Om vigselförrättare har fler än två vigslar på samma plats under samma dygn ersätts vigsel tre och därutöver med 200 kronor per vigsel.

En gåva från Östhammars kommun överlämnas i samband med vigseln.

Uppräkning av arvodet sker årligen genom att riksdagsmannaarvodets uppräkningslista används.

Bilaga 3 ”Förslag till arvode under folkomröstning, val till riksdag, kommun och landsting samt val till europaparlamentet”

Beskrivning

Valnämndens huvudsakliga uppgift är att se till att val genomförs korrekt, säkert och på ett förtroendegivande sätt. Röstmottagarna är valnämndens representanter i vallokalen. Som röstmottagare på valdagen ska man medverka till att valet genomförs korrekt, tryggt och säkert. I arbetsuppgifterna ingår att hålla ordning i vallokalen, ta emot röster och pricka av i röstlängden, att vid behov hjälpa väljaren med information och material som rör röstningen, att räkna och granska rösterna samt att sortera förtidsrösterna.

För att få tjänstgöra som röstmottagare måste röstmottagaren ha genomgått en utbildning.

Som röstmottagare kan du även vara ordförande eller vice ordförande i vallokal eller arbetsledare i röstningslokal. Dessa utsedda personer har då ett huvudansvar för röstningsförfarandet i vallokalen respektive röstningslokalen.

Arvode

Arvode för ovanstående arbete utgår enligt nedan:

Röstmottagare inklusive ordförande/viceordförande/arbetsledare 200 kr/timme

Ordförande och vice ordförande i vallokal samt arbetsledare i röstningslokal 700 kr/val

Utbildning 400 kr/utbildningstillfälle

Ersättningen omfattar all tid som läggs ned på valet. Ersättning till röstmottagare per timme gäller tid i röstningslokal eller vallokal. Tid för besiktning av lokaler, inläsning av material, möblering utöver vad som sker i direkt anslutning till lokalens öppettider, restid samt andra förberedande uppgifter ersätts inte särskilt utan ingår i de övriga arvoden. Tid för att ställa i ordning lokalen samt köra valsedlar på valnatten ingår i uppdraget och räknas in i den arvodesberättigade tiden. I det särskilda arvodet till ordförande, vice ordförande samt arbetsledare i röstningslokal ingår även de merkostnader som uppkommer vid användande av sin privata telefon samt ersättning för tillhandahållande av fika. I påslaget räknas också det ytterligare ansvar och ytterligare uppgifter såsom planering av lokalens möblering in.

Ersättningen utgör beskattningsbar inkomst.

Reseersättning utgår i enlighet med Östhammars kommuns bestämmelser om ersättningar och arvode till förtroendevalda när resan sker i samband med arvodesberättigade uppdrag.

(Arvodena anges med 2019 års summor, som räknas upp i enlighet med bestämmelserna i riktlinjerna.)

Beloppsbilaga 2019

Riktlinjer för ersättningar till förtroendevalda

Riksdagsmannaarvodet för 2019 är :

66 900 kr /månad

Ersättning	Paragraf i riktlinjerna	Procent av riksdagsmannaarvodet	Belopp	Periodicitet
Förlorad arbetsinkomst	3	5%	3 345	per/dag
Förlorad semester förmån	4	5%	3 345	per/dag
Kommunalrådsarvode :	7a			
Finanskommunalråd		95%	63 555	per/mån.
2:a majoritetsråd		95%	63 555	per/mån.
Oppositionsrådet		90%	60 210	per/mån.
Ordförandearvoden:	7b			
Kommunfullmäktige		4,4%	35 323	per/år
Valnämnden		0,4%	3 211	per/år
Kultur och Fritidsnämnden		9,0%	72 252	per/år
Socialnämnden		40,0%	321 120	per/år
Barn och utbildningsnämnden		40,0%	321 120	per/år
Bygg och Miljönämnden		20,0%	160 560	per/år
Revisionen		2,8%	22 478	per/år
Stiftelsen Östhammarshem		7,6%	61 013	per/år
1:e vice ordförande arvode	7b			
Kommunfullmäktige		1,0%	8 028	per/år
Valnämnden		0,1%	803	per/år
Kultur och Fritidsnämnden		1,0%	8 028	per/år
Socialnämnden		2,2%	17 662	per/år
Barn och utbildningsnämnden		2,2%	17 662	per/år
Bygg och Miljönämnden		2,2%	17 662	per/år
Stiftelsen Östhammarshem		1,5%	12 042	per/år
2:e vice ordförande arvode	7b			
Kommunfullmäktige		1,0%	8 028	per/år
Valnämnden		0,1%	803	per/år
Kultur och Fritidsnämnden		2,0%	16 056	per/år
Socialnämnden		4,0%	32 112	per/år
Barn och utbildningsnämnden		4,0%	32 112	per/år
Bygg och Miljönämnden		4,0%	32 112	per/år

Ersättning	Paragraf i riktlinjerna	Procent av riksdagsmannaarvodet	Belopp	Periodicitet
Ordinarie ledamot i kommunstyrelsens arbetsutskott som inte är kommunalråd	7b	12,6%	101 153	per/år
Ordinarie ledamot i Kommunstyrelsen som ensam representerar ett parti men saknar representant i kommunstyrelsens arbetsutskott.	7b	4,0%	32 112	per/år
Förtroendevald revisor	7b	1,4%	11 239	per/år
Timarvode:	10			
Basen för timarvodet är riksdagsmannaarvodet delat med 165 som motsvarar antalet arbetade timmar per månad				
Första timman, 82,5 % av arvodet per timme			335	per/timme
Därefter per påbörjad heltimme, 42 % av arvodet per timme			170	per/timme
Därefter per påbörjad halvtimme, 21% av arvodet per timme			85	per/timme
Övriga ersättningar:				
Vigselförrättning (enligt KS-2018-386)			800	per vigsel
Om fler än två vigslar på samma plats och dygn tillkommer ytterligare ersättning			200	per vigsel
Resekostnadsersättning			18,50	kronor per mil
Socialjour			2 000	per/vecka

Schablonbelopp beräknas enligt följande:

a) aktuell sjukpenninggrundande inkomst (SGI) delat med 260 dagar = ersättning/dag

b) aktuell sjukpenninggrundande inkomst (SGI) delat med 260 dagar delat med 8 timmar = ersättning/tim

Halvdagsersättning = ersättning/dag enligt a) x 0.5

Budget 2019

Flerårsplan 2020 - 2022

Innehållsförteckning

Sid

Organisation och övergripande kommentarer

4-5

Kommunstyrelsens ordförande har ordet	4
Organisation	5

Förvaltningsplan

6-21

Målarbete Kommunfullmäktiges strategiska inriktningsområden	6
God ekonomisk hushållning	8
Omvärldsanalys	9
Finansiell analys	11
Skatte- och bidragsprognos	14
Sammanställning nämndernas driftbudget	15
Driftbudget 2019, förändringar	16
Driftbudgetens flerårsplan 2020 - 2022, förändringar	17
Sammanställning nämndernas investeringsbudget	18
Investeringsbudget 2019, planerade större projekt	19
Investeringsplan 2020 - 2022	19
Resultatbudget	20
Kassaflödesanalys	20
Balansbudget	21

Verksamhetsplan

22-55

Kommunstyrelse	22
KS, Teknisk förvaltning inkl Renhållningsverksamhet	26
Lokal säkerhetsnämnd	30
Bygg- och miljönämnd	31
Kultur- och fritidsnämnd	35
Barn- och utbildningsnämnd	40
Socialnämnd	48

Kommunstyrelsens ordförande har ordet

Efter årets val har vi i den nyvalda majoriteten antagit ett styrdokument kallat "Det hållbara lokalsamhället" där vi vill att de tre hållbarhetskategorierna - ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet - ska vägleda allt arbete. Vi kommer att arbeta för öppenhet gentemot våra medborgare i samverkan. Öppenhet mot omvärlden ska vägleda allt vårt arbete, för att välkomna nya medborgare och besökare till vår kommun. Kommunens starka näringsliv är en förutsättning för goda resurser till den offentliga välfärden. Vår tydliga ambition är att kvaliteten i välfärden ska prioriteras. Kommunen måste ha framförhållning och arbeta strategiskt för att möta framtiden med en förståelse för de utmaningar som stundar. Vi bejakar mellankommunal samverkan på alla relevanta områden.

Östhammars kommuns samtliga verksamheter ska bli **fossilfria senast år 2030**. Vi vill bidra till att minska utsläppen av klimatgaser och andra föroreningar. Tillsammans med ideella och privata aktörer avser vi att bygga ett så fossilfritt lokalsamhälle som möjligt. Vi vill kroka arm med Region Uppsala och länets kommuner för att bli ett nationellt och internationellt föredöme i klimat och miljöarbetet.

Vi kommer att arbeta för en **medskapande medborgardialog** i för kommunen särskilt viktiga frågor. Det finns en stor potential i samverkan med lokalsamhällets olika aktörer. Att motverka segregation och utanförskap i alla sammanhang är högsta prioritet. Som stor arbetsgivare ska Östhammars kommun arbeta för inkludering och mot all form av diskriminering på arbetsplatserna. Den enskilt viktigaste faktorn för god folkhälsa är god och relevant utbildning. Goda skolresultat är viktigt för den enskilda kommunmedborgarens hälsa, men också avgörande för möjligheten att få arbete eller att starta företag. Vårt fokus kommer fortsatt att vara att våra barn och ungdomar ska få bästa möjliga utbildning. Kommunen ska fortsatt vara garanten för att samhällets allra mest utsatta och svaga grupper ska kunna få del av välfärden.

Östhammars kommun ska fortsatt ha ett fokus på **ökad tillväxt** i våra företag såväl som för vår befolkning. För befolkningstillväxten har vatten och avloppsförsörjningen kommit i fokus. Det finns ett stort behov av att öka VA kapaciteten i kommunen för att möta den ökande tillväxten.

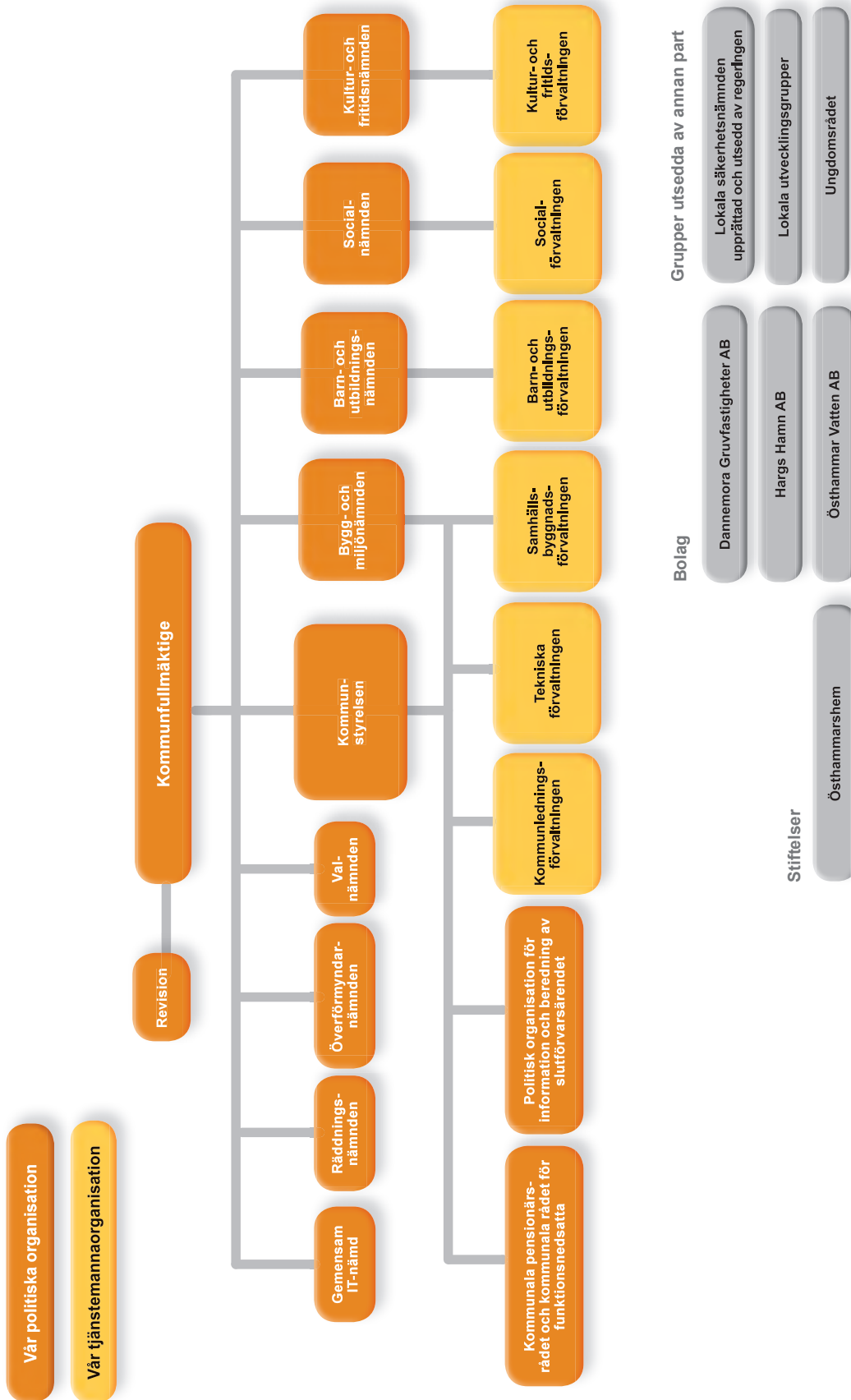
Den styrande majoriteten kommer att ta ansvar för att öka kapaciteten i VA systemet. Det kommer att kräva stora investeringar, vi är beredda att ta dessa initialt stora miljökostnader. Genom vårt samarbete inom ramen för Gästrikevatten får vi nu tillgång till god kompetens i dessa frågor.

Du håller nu i Din hand (eller i dator) budget för år 2019. Vi folkvalda 49 ledamöter till kommunfullmäktige har att fatta beslut i en lång rad ärenden under ett arbetsår. Detta dokument är det viktigaste under året, då kommunfullmäktiges beslut om budgetprioriteringar återspeglas här. Besluten i budget 2019 är ett resultat av vad vi folkvalda diskuterat oss fram till i budgetberedningen. Slutligen ansvarar alltid den politiska majoriteten för de tagna besluten, men det finns synpunkter från den politiska oppositionen av olika slag som arbetats in i det slutliga förslaget. Trots ett mycket kärvt ekonomiskt läge, kan vi anta en budget med ett litet överskott. Vår ambition är att ge kommunstyrelsen ett uppdrag att återställa ett överskott om 2 % redan under budgetåret 2019 och i flerårsplanen 2020-22 utan skattechöjning.

Jacob Spangenberg kommunstyrelsens ordförande (jacob.spangenberg@osthammar.se)

Not

Den som vill ta del av majoritetens fullständiga program för mandatperioden är välkommen att kontakta undertecknad

Målarbete

Kommunfullmäktige har med utgångspunkt i Vision 2020 beslutat om fyra strategiska inriktningsområden som ska vara vägledande för all verksamhet i kommunen.

De fyra strategiska inriktningsområdena är en del av kommunens styrmodell – Styrhuset.

STRATEGISKA INRIKTNINGSOMRÅDEN

1. En attraktiv och växande kommun
2. En hållbar kommun
3. En lärande kommun
4. En öppen kommun

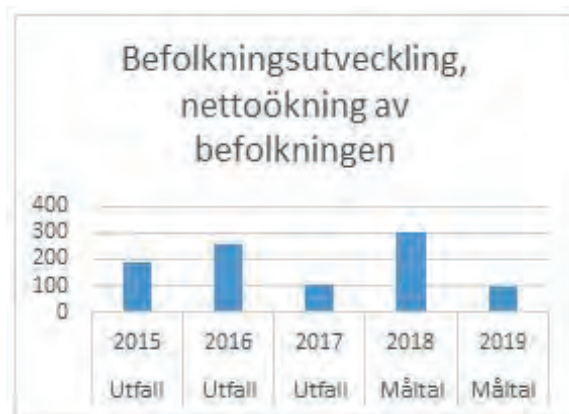
Vi följer årligen utvecklingen genom tolv styrtalet som är relevanta för vad vi vill uppnå, som är jämförbara med andra kommuner och som huvudsakligen mäts av andra.

God ekonomisk hushållning är ett lagkrav som innebär att kommunen ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet.

En attraktiv och växande kommun

Bakgrund

Som naturskön kust- och skärgårdskommun i utkanten av den dynamiska och snabbväxande Uppsala-Stockholm regionen finns naturliga förutsättningar för kommunen att växa invånarmässigt. Hög kvalitet i de kommunala välfärdstjänsterna och ett välmående näringsliv är nycklar i att kunna attrahera nya invånare.

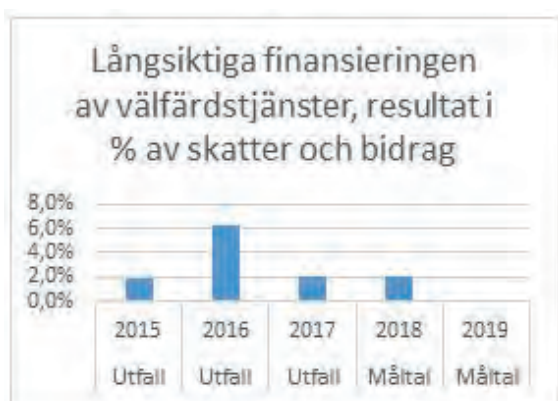
Kommentar: Brist på detaljplanerad mark och utmaningar i vattenförsörjning och avloppsrening har gjort att befolkningsökningen har avtagit

En hållbar kommun

Bakgrund

Hållbar utveckling knyter ihop hållbarheten i ekosystemen med de sociala och ekonomiska utmaningar mänskligheten står inför. Det strategiska inriktningsområdet En hållbar kommun ringar in samtliga tre hållbarhetsaspekter. I kort-het innebär det att vi strävar efter ett effektivt resursutnyttjande, ej skadar miljön och arbetar långsiktigt för att ta ansvar för kommande generationer; att utveckla och bevara ska kunna växa tillsammans. Det betyder också att vi vill säkra jämlika och goda möjligheter till delaktighet, sammanhållning och engagemang liksom hälsa, välmående och trygghet genom hela livet.

Kommentar: Den demografiska utvecklingen driver för närvarande kostnaderna snabbare än tillväxten; Kommunen behöver därför under de kommande åren arbeta målinriktat mot kostnadseffektivare verksamhet samtidigt som arbetet mot tillväxt behöver intensifieras.

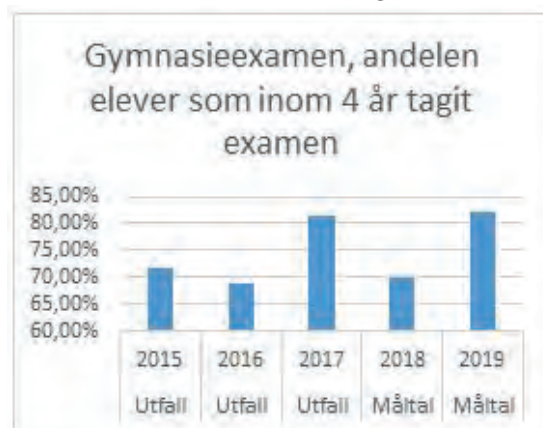
Kommentar: Ingen mätning gjordes 2016 och 2017.

En lärande kommun

Bakgrund

Allt fler arbeten kräver högre utbildning och risken är stor att personer med bristfällig utbildning hamnar allt längre ifrån arbetsmarknaden och anställningsbarhet. Förbättrad skolframgång och det livslånga lärande är framgångsfaktorer för minskat utanförskap. Ett sätt att arbeta för en förbättrad kompetensförsörjning är samverkan mellan skola, akademi och näringsliv.

Kommentar: Genom systematiskt förbättringsarbete har resultaten ökat de senaste åren

Kommentar: Nytt styrtal där kommunens företag får bedöma tillgången till arbetskraft med relevant kompetens på en skala 0 - 6 där 0 är sämst tillgång och 6 är bäst tillgång

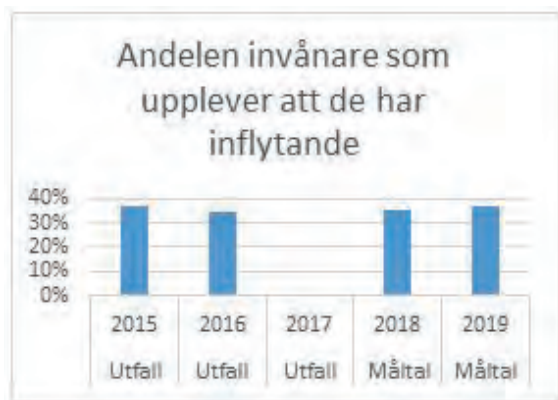

Kommentar: Nytt styrtal där ambitionen är att öka andelen medarbetare som får en relevant kompetensutveckling

En öppen kommun

Bakgrund

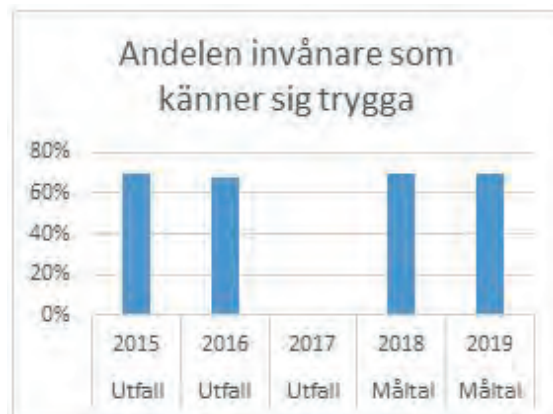
Ett hållbart samhälle tål påfrestningar, är anpassningsbart och förändringsbenäget. En viktig aspekt i detta är människors känsla av sammanhang och möjlighet att vara delaktiga och kunna påverka. Utöver att rösta i allmänna val erbjuder kommunen flera ingångar för invånare att delta i den lokala samhällsutvecklingen. Bland annat handlar det om att bjuda in till medborgardialoger kring viktiga frågor, tillhandahålla lättillgängliga tjänster för engagemang, skapa insyn i kommunens verksamheter och ha en god och ändamålsenlig tillgänglighet.

Kommentar: Ingen mätning gjordes 2017.

Kommentar: Ingen mätning gjordes 2017.

Kommentar: Ingen mätning gjordes 2017.

God ekonomisk hushållning

God ekonomisk hushållning är ett lagkrav som innebär att kommunen ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Enligt kommunallagen ska budgeten upprättas så att intäkterna överstiger kostnaderna. Vidare anges att om kostnaderna för ett visst räkenskapsår överstiger intäkterna, ska det negativa resultatet regleras och det redovisade egna kapitalet återställas under de närmaste följande tre åren. Budgeten för 2019 och den ekonomiska planen för 2020-2022 uppfyller balanskravet.

Vidare följer Östhammars kommun, för god ekonomisk hushållning, två finansiella styrtalet

Resultatöverskott

Resultatöverskott i procent av skatteintäkter, statsbidrag och utjämning ska på lång sikt uppgå till lägst 2,0%. Målvärdet i budget 2019 är 0,2%.

Den demografiska utvecklingen driver för närvarande kostnaderna snabbare än tillväxten; Kommunen behöver därför under de kommande åren arbeta målinriktat mot kostnadseffektivare verksamhet samtidigt som arbetet mot tillväxt behöver intensifieras

Budgetföljsamhet

Samtliga nämnder följer budget. Om en nämnd prognosticerar ett underskott/överskott om > 1 % av sin budgetram ska Kommunstyrelsen skyndsamt underrättas.

Förvaltningsplan 2019 - 2022

Omvärldsanalys

Internationellt

BNP i världen beräknas öka med 3,8 procent för 2018 och nästan lika mycket för 2019. Även i EU är tillväxten starkare än den var under de första åren av återhämtningsfasen efter den senaste finanskrisen.

Samtidigt är läget osäkert och utvecklingen kan ta olika riktningar. Brexit kan komma att påverka den ekonomiska utvecklingen, liksom USA:s handelspolitik. Konfliktvärlden i Mellanöstern, Asien och Afrika påverkar den geopolitiska och ekonomiska situationen i världen.

Sverige

Sverige har haft många år med stark ekonomisk tillväxt och ligger före EU i konjunkturcykeln. Vi har en påtaglig högkonjunktur och arbetskraftsbristen är stor, främst inom offentlig sektor. Bristen på arbetskraft är en starkt begränsande faktor för fortsatt stark tillväxt. Skatteintäkterna i kommuner, landsting och regioner beräknas öka betydligt långsammare de kommande åren än de har gjort under de gångna åren. Orsaken är främst en dämpad ökning av antalet arbetade timmar.

Tillväxten i inhemsk efterfrågan förväntas mattas av något. Nästa år förväntas investeringarna inte öka lika mycket som de senaste åren. Det är framförallt bostadsbyggandet som från en hög nivå inte längre kan växa i samma takt som tidigare. Även hushållens och kommunsektorns konsumtion ökar långsammare.

Östhammar

Östhammars kommun står inför stora utmaningar. Prognosen visar fortsatt att Östhammars befolkning ökar men betydligt långsammare än önskat. Detta leder till minskade skatteintäkter som ger sämre möjlighet att utveckla kommunens verksamheter och möta uppsatta mål och ambitioner för medborgarnas behov av service. Det ställer samtidigt krav på god planering och framförhållning gällande utbyggnad av den kommunala servicen och infrastrukturen.

Skatteintäkterna kommer att öka långsammare och det kommer att ställa krav på att kommunen jobbar med effektiviseringar och hittar nya arbetssätt för att kunna behålla kvaliteten inom välfärden.

Trender

Sveriges kommuner och landsting (SKL) har analyserat ett antal trender som påverkar oss lo-

kalt och som är av stor betydelse för kommunens framtida styrning och planering.

Nedan redovisas några exempel på hur trenderna påverkar kommunen.

Regelverk och statliga bidrag

Regeringen har tagit initiativ för att minska detaljstyrningen av kommuner. Samtidigt råder ibland en osäkerhet om vilken effekt av staten aviserade lagändringar kommer att få för berörd kommunal verksamhet. Likaså ökar antalet specialdestinerade statsbidrag och därmed också betydelsen av sådana bidrag för finansieringen av vissa verksamheter. En svårighet med dessa är att de är tillfälliga, vilket försvårar en långsiktig och väl underbyggd planering och finansiering.

Välfärden

Förväntningarna på välfärdstjänsterna ökar när informationen, kunskapen och tillgängligheten ökar. Digitaliseringen med ständig uppkoppling erbjuder människor nya möjligheter att bygga relationer, få insyn och påverka händelser. Digitalisering är också en förutsättning för upprätthållandet av en hög kvalitet och effektivitet inom verksamheter som exempelvis äldreomsorg och omsorg om funktionsnedsatta; inte minst som ett komplement på områden där det råder brist på personal.

Personal- och kompetensförsörjning

Personalförsörjningen blir en allt viktigare fråga. Svårigheten att rekrytera och behålla vissa yrkeskategorier delar Östhammar med övriga kommuner. I den hårdnande konkurrensen om personal, behöver arbetet med att attrahera olika yrkesgrupper fortsatt vara i fokus. En bra arbetsmiljö med en tillitsfull styrning är viktiga komponenter för en attraktiv arbetsgivare.

Bostäder

Byggandet av bostäder har under några år inte gått i takt med behovet av nyproduktion för att möta Östhammars tillväxt. Vår tillväxt kan komma att hindras på grund av brist på vattentillgång samt våra reningsverks kapacitet för att ta emot avloppsvatten

Bostadsproduktion är en kommersiell verksamhet. En stor del av gruppen som är i behov av bostäder har inte de ekonomiska förutsättningarna att hyra eller köpa i den nyproduktion som marknaden levererar. Det stora flyktingmottagandet under senare år har ökat behovet av nyproducerade bostäder till en lägre hyresnivå. Bristen på bostäder till nyanlända och till personer med särskilda behov har bland annat resulterat i att kom-

munen fått höga kostnader för tillfälliga boenden.

Befolkningsutvecklingen och konsekvenser

Antalet invånare i Östhammar beräknas växa med 100 invånare per år. Det är positivt att Östhammars kommun växer. Samtidigt krävs åtgärder för att möta den ökade efterfrågan på välfärdstjänster som skola, bostäder, barnomsorg, sjukvård och äldreomsorg.

Behovet av åtgärder förstärks också av en utveckling mot fler äldre och unga.

Den beskrivna utvecklingen tydliggör behovet av att söka efter effektiviseringar samtidigt som erbjudna tjänster till kommuninvånarna ska hålla fortsatt god kvalitet. Förväntningarna på tjänsterna ökar dessutom i takt med att tillgängligheten och brukarnas kunskaper ökar. Sammantaget ställer befolkningsutvecklingen krav på god planering och framförhållning gällande utbyggnad av den kommunala servicen och infrastrukturen.

Integration

Oroligheter i världen har medfört en ökad invandring till Östhammars kommun. Det är viktigt att det skapas bra förutsättningar för nyanländas integration i samhället. Exempel på viktiga förutsättningar är en lyckad integration i skolan och en framgångsrik etablering på arbetsmarknaden. Kommunen riskerar framtida ökade kostnader i form av ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsåtgärder samt indirekta kostnader i form av socialt utanförskap.

Demografi

Befolkningen i Östhammars kommun har ökat de senaste fem åren, som mest år 2016 vilket kopplas samman med inflyttning i ett nytt bostadsområde i tätorten Östhammar.

Invånarantalet sista december 2017 minskade med 37 från 21 954 första november 2017. Under första halvåret 2018 föddes 110 barn och 128 invånare dog. Under samma period flyttade 558 personer in i kommunen och 435 flyttade ut vilket med en justering för försenad folkbokförings-skrivning ger en ökning på 103 personer sedan årsskiftet men bara 76 personer sedan 1 november året före. Efter halvårsskiftet har antalet nyfödda ökat med 35 barn, befolkningen i förskole- till gymnasieålder (1 till 18 år), har minskat med 18 personer. Åldrarna 19 till 64 år har minskat med 45 personer och åldrarna 65+ har minskat med 63 personer. Totalt det tredje kvartalet minskade befolkningen med 64 personer.

I vår skatte- och bidragsprognos har vi räknat med en ökning på högst 50 invånare för 2019 och sedan högst 100 invånare per år i planperioden.

Tabell: Befolkningsförändringar

(1 november är det datum som avgör nästkommande års nivå inom skatte- och utjämningsystemen)

År	30 juni	1 nov	Förändring 1 november året innan
2013	21 318	21 323	+32
2014	21 382	21 403	+80
2015	21 533	21 484	+81
2016	21 689	21 775	+291
2017	21 865	21 954	+179
2018	22 030	21 967	(180918) +13
2018	22 030	22 000	(prognos) +46
2019		22 100	(prognos) +100
2020		22 200	(prognos) +100
2021		22 300	(prognos) +100
2022		22 400	(prognos) +100

Arbetslöshet

Statistiken i tabellen nedan är från arbetsförmedlingen och anger andelen öppet arbetslösa och sökande i program med aktivitetsstöd, av den registerbaserade arbetskraften 16-64 år i september 2018 (2017).

Den totala arbetslösheten har minskat under senaste året, så även för ungdomar 18-24 år. När det gäller utrikesfödda har arbetslösheten ökat något i Östhammar men minskat i länet och i riket. För utrikesfödda ungdomar 18-24 år har arbetslösheten minskat överlag.

Andel	Östhammar	Länet	Riket
Totalt	3,7 % (4,1%)	5,7 % (5,9%)	6,9 % (7,4%)
18-24 år	5,1 % (6,5%)	8,0 % (8,6%)	9,0 % (10,4%)
Utrikes födda	18,9 % (18,2%)	17,3 % (18,8%)	20,2 % (22,1%)
18-24 år	27,9 % (30,0%)	27,8 % (32,5%)	28,7 % (34,7%)

Tillväxt och näringsliv

Östhammars kommun har länets bästa tillväxt i näringslivet. Det framkommer när undersökningsföretaget SYNA rankar Årets Tillväxtkommun. Utmärkelsen går till den kommun i varje län som har störst andel företag som nyanställer, ökar sin omsättning och går med vinst. 2018 års ranking baseras på 2017 års bokslut från samtliga aktiebolag.

Utvecklingen i näringslivet är ett av tre huvudområden i kommunens tillväxtstrategi. De övriga två är befolkningsutveckling och kommunens roll i huvudstadsregionen.

Om dessa två kan tilläggas att befolkningsutvecklingen bromsats in under senare delen av 2017 och under hela 2018. Den huvudsakliga förklaringen till detta är den begränsade nyproduktionen av bostäder kopplat till kommunens utmaningar i VA-nätet.

Utbyggnaden av länsväg 288 mellan Östhammar och Uppsala bidrar ytterligare till att kommunen "närmar sig huvudstadsregionen". Eftersom sysselsättningen är hög i kommunen och kompetensförsörjningen är en utmaning för både offentlig sektor och privat näringsliv har kommunen alltjämt en mycket hög pendling i båda riktningarna. Flera större arbetsgivare i kommunen har redan, eller överväger att starta arbetsplatskontor i Uppsala.

Känslighetsanalys

En kommun påverkas givetvis många gånger av händelser utanför dess egen kontroll. Ett sätt att göra detta tydligt är att upprätta en känslighetsanalys som visar hur olika förändringar påverkar kommunens finansiella situation. I tabellen nedan redovisas hur ett antal faktorer påverkar kommunens resultat.

Händelseförändring	Kostn/intäkt (Mnkr)
Ränteförändring med 1 %	+/- 4,2
Löneförändring med 1%	+/- 9,0
Bruttokostnadsförändring 1%	+/- 19,2
Försörjningsstödsförändring 10%	+/- 1,0
100 kommuninvånare	+/- 4,9
Förändrad utdebitering 1 kr	+/- 55,7
10 årsarbetare (genomsnittslön)	+/- 4,9

Här framgår bland annat att varje procents löneökning innebär en kostnad för kommunen på ca 9,0 mnkr. Vidare framgår det att en procents ökning av bruttokostnaderna medför en kostnad på ca 19,2 mnkr. En skatteintäktsökning med 1 krona ger 55,7 mnkr och en ökad befolkning med 100 personer ger 4,9 mnkr i ökade intäkter. Tabellen visar med tydlighet att ovanstående exempel på förändringar kan få en avgörande betydelse för kommunens ekonomi. Därför är det viktigt att upprätthålla en finansiell beredskap på såväl kort som lång sikt.

Finansiell analys

Sammanfattning

Östhammars kommun budgeterar ett resultat för 2019 på 2 mnkr vilket motsvarar 0,2 % av skatteintäkter samt kommunalekonomisk utjämning och statsbidrag (nedan kallat skatter och bidrag). Budgeterat resultat för 2020 (0,2 %), 2021 (0 %)

och 2022 (0,9 %).

Östhammars totala nettoinvesteringar beräknas under 2019 uppgå till 227 mnkr, vilket är något högre volym än prognosen för 2018. Totalt under perioden mellan 2019 till 2022 beräknas kommunen investera för 753 mnkr.

Skattefinansieringsgrad av investeringarna efter avdrag för investeringsinkomster beräknas under 2019 uppgå till 29 %. Detta innebär att investeringarna under 2019 inte förväntas kunna finansieras med skatteintäkter och investeringsinkomster, utan kommunen måste använda lån för att finansiera investeringarna. Fram till 2022 beräknas självfinansieringsgraden i genomsnitt öka marginellt.

De långfristiga lånen beräknas öka med 120 mnkr 2019 och totalt under perioden med 420 mnkr för att uppgå till 840 mnkr vid utgången av 2022.

Modell för finansiell analys

För att kartlägga och analysera resultat, utveckling och ställning för Östhammars kommun används en finansiell analysmodell som utvecklats av Kommunforskning i Västsverige. Modellen utgår från fyra viktiga finansiella aspekter. Dessa är det finansiella resultatet, kapacitetsutvecklingen, riskförhållandena samt kontrollen över den finansiella utvecklingen. Utifrån dessa perspektiv identifieras finansiella möjligheter och problem för Östhammar för att därigenom klargöra om kommunen har en god ekonomisk hushållning som föreskrivits i kommunallagen.

God ekonomisk hushållning och balanskravsutredning med resultatutjämningsreserv. Kommuner har sedan 1992 års kommunallag trädde i kraft krav på sig att verksamheten bedrivs enligt god ekonomisk hushållning. Under år 2000 tillkom balanskravet och under 2013 infördes en möjlighet till resultatutjämningsreserver (RUR). Samtliga dessa lagstiftningskrav ska följas upp i årsredovisningens förvaltningsberättelse.

Östhammars kommun har fattat beslut om "Policy för god ekonomisk hushållning" 2013. Policyen tar sin utgångspunkt i att varje generation ska bekosta den kommunala service som konsumeras och därigenom lämna över en kommun med ett oförändrat finansiellt handlingsutrymme till kommande generationer.

Balanskravet innebär i korthet att kommunen ska besluta om en budget där intäkterna överstiger kostnaderna. Om resultatet ändå blir negativt i bokslutet är huvudprincipen att underskottet ska kompenseras med motsvarande överskott inom tre år och att kommunfullmäktige i en plan ska ange hur det ska ske.

Syftet med RUR är att kunna reservera medel för att täcka underskott vid ett senare tillfälle när skatteunderlagsutvecklingen är svag. Med RUR kan kommunen vid en tillfällig intäktsdämpning undvika kortsiktiga neddragningar av verksamheter som eventuellt senare måste byggas upp igen. Avsikten är således att inte skjuta upp långsiktigt nödvändiga beslut om en verksamhet eller ekonomin i stort, det vill säga inte hämma åtgärder som är viktiga ur effektivitetssynpunkt.

Resultat och kapacitet

Skatteintäkter, nettokostnadsutveckling

Budget	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022
Utveckling av skatter och bidrag (%)	2,7	3,1	2,9	3,4
Nettokostnadsutveckling (%)	4,9	2,5	3,2	2,5
Befolkningsökning, antal	50	100	100	100

Kommunen budgeterar en skattesats med 21,69 % under perioden.

Förväntade löneökningar, stigande inflation och volymökningar främst inom skolan och vård och omsorg kommer enligt beräkningar ge en nettokostnadsökning på 4,9% under 2019.

Årets resultat

Budget	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022
Årets resultat (mnkr)	2,3	2,6	0,5	11,6
Årets resultat/skatte o bidrag (%)	0,2	0,2	0,0	0,9

Kommunens resultat i relation till skatter och bidrag beräknas under planperioden 2019 - 2022 till genomsnittliga 0,3 %. För 2019 är det budgeterade resultatet 0,2 %. Jämfört med utfall 2017 som var 2,0 % och prognos för 2018 som är -1,2 %.

Enligt policyn för god ekonomisk hushållning är målet att årets resultat ska uppgå till minst 2 % av skatter och bidrag. Det ger utrymme för att över en längre tid skattefinansiera större delen av normal investeringsvolym i kommunen. Det innebär att kommunens kort- och långsiktiga finansiella handlingsutrymme, i form av likviditet och soliditet, behålls.

Budgeterade investeringar

Budget	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022
Nettoinvesteringar (mnkr)	227	223	216	86
Skattefinansieringsgrad av nettoinvesteringar (%)	29	31	32	94

Östhammars samlade investeringsvolym beräknas under 2019 uppgå till 227 mnkr, vilket är en högre volym än de senaste åren. Planen för perioden 2019- 2022 uppgår totalt till 753 mnkr. Ökningen beror till stor del på den demografiska utvecklingen som kräver fler verksamhetslokaler och att kommunens reinvesteringsbehov för de fastigheter och anläggningar som byggdes under 1960-1970-talen har ökat.

Under den kommande fyra årsperioden kommer investeringar i lokaler och utrustning för grundskola och förskola vara fortsatt prioriterade. En ny grundskola är påbörjad och utbyggnad/nybyggnad av flera förskolor beräknas pågå under perioden.

Skattefinansieringsgraden av investeringarna mäter hur stor andel av investeringarna som kan finansieras med årets resultat före avskrivningar, 100 % innebär att kommunen kan skattefinansiera samtliga investeringar som är genomförda under året, vilket i sin tur innebär att kommunen inte behöver låna till investeringarna och att kommunens långsiktiga finansiella handlingsutrymme stärks.

Skattefinansieringsgraden av investeringarna beräknas under 2019 uppgå till 29 %. Detta innebär att kommunen till viss del måste låna för att finansiera investeringarna.

Enligt policyn för god ekonomisk hushållning är målet att skattefinansieringsgraden av investeringarna ska vara 100 %. Med hänsyn till att tidigare planerade investeringar har förskjutits in i denna planperiod, att investeringsbehovet bedöms som fortsatt högt, är det inte möjligt att uppnå målet 100 % under perioden. Skattefinansieringsgraden ligger under perioden på runt 30 %, 2019-2021 och ökar till 94 % 2022.

Risk och kontroll

Budget	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022
Soliditet enligt balansräkningen (%)	44	41	37	38
Soliditet inkl. samtliga pensionsförpliktelser och löneskatt (%)	10	9	8	9

Soliditeten är ett mått på kommunens långsiktiga finansiella handlingsutrymme. Den visar hur stor del av kommunens tillgångar som har finansierats med eget kapital. Ett viktigt kriterium för god ekonomisk hushållning är att soliditeten över en längre period inte försvagas. Enligt policyn för god ekonomisk hushållning är målet att kommunens soliditet inklusive samtliga pensionsförpliktelser ska vara positiv.

Soliditet inklusive samtliga pensionsförpliktelser och löneskatt beräknas under planperioden uppgå till cirka 8-10 %.

Balanskravsutredning och resultatutjämningsreserv

I tabellen redovisas en budgeterad balanskravsutredning inklusive resultatutjämningsreserven (RUR) för Östhammar under 2019 till 2022. Kommunen budgeterar ett resultat under 2019 på 2 mnkr. Inga realisationsvinster eller andra poster som påverkar årets resultat efter balanskravsutredning före avsättning till RUR har budgeterats under perioden.

Detta innebär att 2,3, 2,6, 0,5 respektive 11,6 mnkr utgör årets resultat efter balanskravsjusteringar. Nästa steg i balanskravsutredningen utgörs av medel som förs till eller från RUR. Kommunen har hittills gjort 22,3 mnkr i avsättning till RUR och budgeterar inte för att göra några reservering till eller disponering från RUR under planperioden.

Tabell Balanskrav och RUR

Budget	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022
Årets resultat	2,3	2,6	0,5	11,6
Reducering av samtliga realisationsvinster	0	0	0	0
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	2,3	2,6	0,5	11,6
Reservering till resultatutjämningsreserv (RUR)	0	0	0	0
Disponering till resultatutjämningsreserv (RUR)	0	0	0	0
Balanskravsresultat	2,3	2,6	0,5	11,6

Avslutande kommentar

Budgeten för Östhammars kommun är upprättad med ledning av den policy som antagits för god ekonomisk hushållning. Kommunen beräknas under perioden 2019 till 2022 inte nå det resultatkrav på 2 % som kommunen har beslutat i policyn. Kommunen beräknas också uppfylla balanskravet under hela perioden. Av de övriga målen är det skattefinansieringsgraden som bedöms svårt att nå med hänvisning till den intensiva investeringsperiod som kommunen just nu är inne i.

För att långsiktigt kunna uppfylla de finansiella målen för Östhammar krävs en god verksamhets- och ekonomistyrning med fokus på en aktiv uppföljning för att kunna parera förändringar i budgetförutsättningarna.

Viktiga områden att bevaka och analysera är skatteintäkter, investeringsvolym, löneavtal och volymtillväxten inom verksamheten. Ett extra fokus kommer också under perioden läggas på att följa upp nämndernas och verksamheternas prognoser och budgetföljsamhet för att säkerställa en god ekonomistyrning i verksamheten.

Skatte- och bidragsprognos

Prognosen bygger på hur Sveriges Kommuner och Landsting har bedömt skatteunderlagets utveckling samt utjämningsystemens förändringar under perioden 2018 - 2022.

Enligt kommunens egen prognos bedöms antalet invånare vara 22 000 den 1 november 2018. Befolkningen bedöms öka med 100 personer per år 2020 - 2022.

Skatte- och bidragsprognos 2018 - 2022

Antal invånare den 1/11 året före	21 954	22 000	22 100	22 200	22 300
	Fastställt	Prognos	Prognos	Prognos	Prognos
	2018	2019	2020	2021	2022
Eget skatteunderlag	47 246	49 390	50 745	52 292	54 222
Garanterat skatteunderlag	55 441	57 903	59 521	61 531	63 800
Underlag för inkomstutjämning	7 941	8 513	8 776	9 239	9 578
Kommunens skattesats	21,69	21,69	21,69	21,69	21,69
Länsviss skattesats	19,14	19,14	19,14	19,14	19,14
	mnkr	mnkr	mnkr	mnkr	mnkr
Skatteinkomst före utjämning	1 034,0	1 071,3	1 100,7	1 134,2	1 176,1
Inkomstutjämning	169,2	162,9	168,0	176,8	183,3
Kostnadsutjämning	-9,9	-13,2	-13,3	-13,4	-13,4
Regleringsbidrag/avgift	3,5	9,7	15,3	13,7	6,9
Fastighetsavgift	59,0	60,0	61,0	62,0	66,0
LSS utjämning	-25,4	-26,7	-26,8	-26,9	-27,0
SKATTER, BIDRAG O UTJÄMNING	1 230,3	1 264,0	1 304,9	1 346,5	1 391,9
Korrigerad negativ slutavräkning 2017	-2,8				
Slutavräkning 2018	-0,9				
Slutavräkning 2019					
SUMMA SKATTER, BIDRAG OCH UTJÄMNING	1 226,6	1 264,0	1 304,9	1 346,5	1 391,9
Kommunens del av 10 mrdr extra bidrag utöver inräknat ovan	6,2	4,8	2,9	0	0
Summa inkl extra bidrag	1 234,3	1 268,8	1 307,8	1 346,5	1 391,9

Driftbudget

Nämndernas nettobudget, tkr	Budget 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022
Kommunstyrelse	-166 917	-165 523	-164 460	-164 363	-164 363
Ungas välmående	-1 000	-1 000	0	0	0
Utvecklings- och strukturfond	-8 274	-1 800	-1 800	-1 800	-1 800
- varav planpott	-500	-500	-500	-500	-500
- varav inkluderande arbetsmarknad	-1 000	0	0	0	0
- varav utveckling tätortsmiljöer	-1 000	0	0	0	0
Kommunledningskontor	-109 262	-106 943	-106 666	-106 376	-106 376
- varav Politik	-9 132	-8 704	-8 104	-8 095	-8 095
- varav Stab	-11 358	-3 902	-3 902	-3 897	-3 897
- varav Upphandlingsenhet	0	-2 634	-2 634	-2 630	-2 630
- varav ÖsthammarDirekt	0	-2 912	-2 912	-2 906	-2 906
- varav Marknad och kommunikation	0	-3 766	-3 766	-3 561	-3 561
- varav Strategienhet	-5 877	0	0	0	0
- varav Gem Överförmyndarnämnd	-1 690	-2 514	-2 514	-2 514	-2 514
- varav Gem Räddningstjänstnämnd	-23 818	-25 841	-26 664	-26 664	-26 664
- varav Gem IT nämnd	0	-12 545	-12 545	-12 533	-12 533
- varav Samhällsplaneringsenhet	0	-8 114	-8 114	-8 107	-8 107
- varav Lednings- och verksamhetsstöd	-26 326	-28 043	-27 543	-27 511	-27 511
- varav It-kontor	-12 409	0	0	0	0
- varav Tillväxtkontor	-10 754	0	0	0	0
- varav Arbetsmarknadsenhet	-7 898	-7 968	-7 968	-7 958	-7 958
Teknisk förvaltning	-48 381	-55 780	-55 994	-56 187	-56 187
Bygg- och miljönämnd	-5 855	-6 793	-6 793	-6 770	-5 770
Kultur- och fritidsnämnd	-39 302	-39 757	-39 757	-39 723	-43 323
Barn- och utbildningsnämnd	-536 724	-548 181	-558 378	-567 283	-576 498
Socialnämnd	-447 068	-484 378	-481 378	-486 943	-486 943
Finansförvaltning mm	-26 561	-32 041	-33 041	-34 041	-35 041
Intern ränta	16 699	16 699	16 699	16 699	16 699
Återställning enl balanskravet		-5 000	-5 000	-5 000	0
Uppräkning, 2019- 2021			-24 993	-50 608	-77 022
Verksamhetens nettokostnad	-1 205 728	-1 264 973	-1 297 100	-1 338 031	-1 372 260
Skatter och bidrag	1 236 457	1 268 783	1 307 759	1 346 541	1 391 855
Räntenetto	-6 000	-1 520	-8 000	-8 000	-8 000
Årets resultat	24 729	2 290	2 659	510	11 595

Driftbudget 2019

Förändringar jämfört med 2018 års budget

Till 2019 räknas lönebudgeten för 2018 upp med 2 % för Barn- och utbildningsnämnden och Socialnämnden, för övriga räknas den upp med 1 %. Övriga nettokostnader räknas upp med 1,4 % efter KPI-KS januari.

Kommunstyrelse

De tillfälliga medel på 6,4 mnkr som låg under strukturmedel 2018 inkluderande utveckling tätortsmiljöer på 1,0 mnkr tas bort. **Politik:** Medel för det extra valet om slutförvar på 0,5 mnkr som budgeterades 2018 tas bort.

Stab: Växling av budgetram för dataskyddsbombud 0,4 mnkr till LVS. För Bredband/strategi flyttas 7,2 mnkr till Tekniska förvaltningen. Från Strategienheten flyttas 0,2 mnkr för kommunal beredskap. **Upphandlingsenhet:** Från LVS flyttas 2,6 mnkr till en egen enhet. **ÖsthammarDirekt:** Från Tillväxtenheten flyttas 2,9 mnkr till en egen enhet. **Marknad och kommunikation:** Från Tillväxtenheten flyttas 3,7 mnkr till en egen enhet.

Strategienhetens budget och verksamhet fördelas ut och enheten upphör.

Gemensam Överförmyndarnämnd: Justering av budget 0,8 mnkr för att överensstämja med nämndens beslutade budget. **Gemensam Räddningstjänstnämnd:** Justering av budget 1,7 mnkr för att överensstämja med nämndens beslutade budget. **Gemensam IT-nämnd:** IT-enhetens budget förflyttas till central verksamhet där personalkostnaderna betalas till den gemensamma nämnden och tillsvidare övriga kostnader betalas till IT verksamheten i kommunen.

Samhällsplaneringsenhet: Ny förvaltning av delar av tidigare Tillväxtkontor och Strategienhet. Budget för Utvecklingspolitiska åtgärder, Turism, Internationalisering, Översiktsplanering, Miljö-sakkunnig och GIS betalas internt till nya Samhällsbyggnadsförvaltningen under Bygg- och miljönämnden som ska utföra uppgifterna.

Lednings- och verksamhetsstöd (LVS): Växling från socialnämnden 0,5 mnkr för schemasystemet Time Care som från 2019 ingår i nya HR-systemet. Från tekniska växlas 0,6 mnkr och från strategienheten 0,7 mnkr för upphandlingsenheten som startade 2018. Hela enheten på totalt 2,6 mnkr flyttas från LVS till en egen enhet. Från Stab flyttas 0,4 mnkr för dataskyddsbombud. Från strategienheten flyttas 0,7 mnkr till ny verksamhet som Kvalitetsutvecklare, dessutom tillförs denna enhet ny budget på 1,0 mnkr. För indexuppräknning av verksamhetssystem tillförs 0,2 mnkr.

Tillväxtkontorets budget och verksamhet fördelas ut och kontoret upphör.

Teknisk förvaltning: Till LVS växlas 0,6 mnkr upphandlingsenhet, från Stab flyttas 7,2 mnkr för Bredband/strategi och från strategienheten flyttas 0,5 mnkr för energirådgivning, energi- och klimatstrateg. Budgetramen höjs med 0,9 mnkr för ökade driftskostnader på grund av investeringar som ej täcks av hyresintäkter. Tillfälligt anslag 0,6 mnkr förbättrad dokumentation gatunätets standard tas bort.

Bygg- och miljönämnd

Ett tillfälligt anslag på 1,0 mnkr för utökad verksamhetsområde och volymförändringar.

Barn- och utbildningsnämnd

Budgetramen höjdes tillfälligt 2018 med 2,0 mnkr och detta anslag tas bort 2019. Utökad ram för hyra Alma förskola 1,9 mnkr, förskolepaviljonger Österbybruk 1,0 mnkr och nya skolan Östhammar 2,0 mnkr. Ett rationaliseringsbeting på 1,4 mnkr tas från BUN:s ram.

Socialnämnd

Budgetväxling 0,5 mnkr till LVS för schemasystemet Time Care som kommer att ingå i det nya HR-systemet. Budgetramen höjdes tillfälligt 2018 med 2,0 mnkr och detta anslag tas bort 2019. Ramen höjs med 2,7 mnkr för utökade LSS platser. Ramen höjs ytterligare 30,0 mnkr varav 10,0 mnkr är en tillfällig ökning. Ett rationaliseringsbeting på 1,4 mnkr tas från SN:s ram.

Pensioner

Efter Skandias helårsprognoser höjs budgeten med 5,5 mnkr för att täcka upp för kommunens kostnader.

Återställning enligt balanskravet

Det prognosticerade underskottet om 15,0 mnkr år 2018 återställs med en tredjedel av underskottet 5,0 mnkr år 2019.

Skatter och bidrag

Prognosen beräknas på 22 000 invånare 1 november 2018 och beräkningen följer SKL:s skatte och bidragsprognos 2018-10-19.

Räntenetto

Tack vare det låga ränteläget görs bedömningen att tillfälligt minska budgeten med 4,5 mnkr 2019.

Det budgeterade resultatet 2019 är 0,18% och når inte upp till det finansiella resultatmålet på 2,0 %.

Driftbudgetens flerårsplan 2020 – 2022

Förändringar jämfört med 2019 års budget.

Kommunsynrelse

År 2020 Anslaget Ungas välmående på 1,0 mnkr som fördelats mellan BUN och SN tas bort. EU-val 2019 är utfört och ramen sänks med 0,6 mnkr. Utökad ram för gemensam räddningstjänstnämnd 0,8 mnkr. Besparing LVS en tjänst lönehandläggare 0,5 mnkr. Tekniska förvaltningen: ökade driftskostnader 0,2 mnkr på grund av vissa investeringar som ej täcks av hyresintäkter.

År 2021 Tillfälligt anslag 2018 - 2020 till Marknad och kommunikation på 0,2 mnkr för nytt intranät tas bort. Tekniska förvaltningen: ökade driftskostnader 0,2 mnkr på grund av vissa investeringar som ej täcks av hyresintäkter.

Bygg- och miljönämnd

År 2022 Tillfälligt anslag 1,0 mnkr tas bort när konjunkturläget nu bedöms mer gynnsamt för nämnden.

Kultur- och fritidsnämnd

År 2022 Hyresökning 3,6 mnkr för ny sporthall i Östhammar.

Barn- och utbildningsnämnd

År 2020 Budgetramen höjs med 5,0 mnkr pga ökade lokalkostnader nya skolan i Östhammar. Ökad ram ytterligare 0,5% ger ökad ram med 2,8 mnkr. Beräknad ökning förskolebarn 1,6 mnkr och fler elever i grundskolan 0,8 mnkr.

År 2021 Ökade lokalkostnader nya skolan i Östhammar 5,0 mnkr (totalt är ramen utökad med 12,0 mnkr för nya skolan). Ökad ram ytterligare 0,5% ger ökad ram med 2,9 mnkr. Beräknad ökning förskolebarn 1,6 mnkr och fler elever i grundskolan 0,8 mnkr. Ytterligare rationaliseringsbeting på 1,4 mnkr i nivå med 2019 års beting.

År 2022 Ökade lokalkostnader förskolor i Österbybruk och Östhammar 3,5 mnkr. Minskad kostnad 2,0 mnkr när förskolepaviljongerna tas bort. Hyresökning Österbyskolan 2,3 mnkr. Ökad ram ytterligare 0,5% ger ökad ram med 3,0 mnkr. Beräknad ökning förskolebarn 1,6 mnkr och fler elever i grundskolan 0,8 mnkr.

Socialnämnd

År 2020 Det tillfälliga anslaget på 10,0 mnkr 2019 tas bort och ramen höjs med 7,0 mnkr för utökad antal boendeplatser äldreomsorg.

År 2021 Ramen höjs med 7,0 mnkr för utökad antal boendeplatser äldreomsorg. Ytterligare rationaliseringsbeting på 1,4 mnkr i nivå med 2019 års beting.

Pensioner

I planen tillförs 1,0 mnkr respektive år för ökade pensionskostnader.

Återställning enligt balanskravet

Det prognosticerade underskottet om 15,0 mnkr år 2018 återställs med en tredjedel av underskottet 5,0 mnkr per år 2019-2021.

Uppräkning 2020 - 2022

För 2020 - 2022 har en uppräkningspott motsvarande 2,0 % ca 25 mnkr per år satts av för att i budgetarbetet fördelas till nämndernas budgetramar.

Skatter och bidrag

I prognosen för skatter och bidrag under planperioden beräknas en ökning med 100 invånare per år den 1 november 2019 - 2021. Prognosen för kommunens intäkter är gjord enligt SKL:s skatte och bidragsprognos 2018-10-19.

Räntenetto

Efter 2019 års tillfälliga neddragning av budget tillsätts en årlig ram på 8,0 mnkr under planperioden.

Investeringsbudget

Nämndernas nettobudget, tkr	Påbörjade proj tom 2018*	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022
Kommunstyrelse		110 450	195 900	197 900	68 000
Vision		5 000	5 000	5 000	5 000
Oförutsett		2 000	2 000	2 000	2 000
Kommunledningskontor		5 800	6 000	7 000	5 000
- varav bredbandsstrategi		5 000	5 000	5 000	5 000
- varav E-arkiv		0	1 000	2 000	0
- varav Nytt HR-system	2 000	800	0	0	0
Enh för arbete o sysselsättning		500	500	500	500
Teknisk förvaltning	116 801	97 150	182 400	183 400	55 500
- varav exploatering bostadsområden		15 000	10 000	10 000	0
- varav exploatering industriområden		5 000	5 000	5 000	0
- varav Energieffektiviseringar och ventilation	17 000	2 000	2 000	2 000	0
- varav G/C-vägar	18 701	11 000	0	0	0
- varav Trafiksäkerhetsåtgärder		3 000	1 000	1 000	0
- varav Gatubelysning	900	900	300	300	0
- varav Nya skolan Östhammar	68 000	33 000	69 000	69 000	0
- varav Ny/Ombyggn sporthall Östhammar	3 000	0	25 000	15 000	0
- varav Ny/Ombyggn sporthall Alunda		0	0	3 000	25 000
- varav Ny förskola Östhammar	500	3 000	23 000	22 000	0
- varav Ny förskola Österbybruk	500	3 000	23 000	22 000	0
- varav Utbyggnad Österbyskolan	800	10 000	20 000	0	0
- varav Förstudie ny gsk avd Gimo		1 000			
- varav Övriga fastigheter		3 000	3 000	3 000	
- varav Väg Börstil-Sandika		500			
- varav Arbetsmaskiner/inventarier		250	600	600	
- varav Dammåtgärder Slagmyren	400	1 500	0	0	0
- varav SLU, Öregrund	6 000	1 000	0	0	0
- varav Ofördelade medel				30 000	30 000
- varav Affärsverksamhet Renhållning		4 000	500	500	500
Bygg- och miljönämnd	0	200	1 700	200	200
Kultur- och fritidsnämnd	4 553	2 830	2 500	2 500	2 500
Barn- och utbildningsnämnd		4 500	12 500	8 500	8 500
Socialnämnd	2 000	4 600	5 200	2 300	2 300
Indexhöjning		5 000	5 000	5 000	5 000
Summa nettoinvesteringar		127 580	222 800	216 400	86 500

* vissa större projekt som fortsätter i budget 2019 och ev plan 2020-2022.

Klassificering av investeringar

Av Lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) framgår i 7 kap vad som är en tillgång och hur den värderas.

För Östhammars kommun gäller beloppsgränsen för direktavskrivning 23 tkr.

Följande kriterier skall vara uppfyllda för att kunna godkännas som en investeringsutgift.

- Tillgången är avsedd för stadigvarande innehav.
- Tillgången har en ekonomisk livslängd överstigande 3 år.
- Den totala utgiften för tillgången överstiger 23 000 kronor.

Investeringsbudget 2019

Planerade större investeringsprojekt

För att möta investeringsbehov kopplat till kommunens vision budgeteras 5,0 mnkr 2019,

Under kommunstyrelsen budgeteras 2,0 mnkr för oförutsedda investeringar.

Under kommunledning budgeteras 5,0 mnkr för bredbandsinvesteringar och för nya HR-systemet ökas budgeten med ytterligare 0,8 mnkr.

Tekniska förvaltningen budgeterar;

- för exploatering av bostadsområden 15,0 mnkr och för industriområden 5,0 mnkr.
- för energieffektiviseringar och ventilation 2,0 mnkr,
- för G/C-vägar 11,0 mnkr och för trafiksäkerhetsåtgärder 3,0 mnkr.
- för nya skolan i Östhammar 33,0 mnkr, tidigare har 68,0 mnkr budgeterats.
- för projektering nya förskolor i Östhammar och Österbybruk 6,0 mnkr.
- för utbyggnad Österbyskolan 10,0 mnkr.
- för en förstudie ny förskoleavdelning Gimo.
- för investeringar i övriga fastigheter 3,0 mnkr.
- för gatubelysning, Väg Börstil-Sandika, arbetsmaskiner/inventarier 1,7 mnkr.
- för dammätgärder Slagmyren 1,5 mnkr.
- för SLU, Öregrund 1,0 mnkr

I övrigt budgeteras investeringsram för respektive nämnd. Varje nämnd prioriterar och beslutar om igångsättningstillstånd för äskade projekt med en total budget upp till 5 mnkr inom beslutad investeringsram.

Avgiftsfinansierad verksamhet 2019

Investeringar för renhållningsverksamheten budgeteras till 4,0 mnkr. Dessa investeringar finansieras inom taxekollektivet.

Investeringsplan 2020 – 2022

Investeringarna anges i 2018 års prisläge.

För att möta investeringsbehov kopplat till kommunens vision avsätts 5,0 mnkr respektive år 2020 – 2022.

Planerade större investeringsprojekt

- Bredbandsstrategin budgeteras med 5,0 mnkr per år under hela planperioden för att uppnå målet 90% utbyggnad.
- E-arkiv beräknas införas under 2020 - 2021 med totalt ca 3,0 mnkr.
- Exploatering bostadsområden 2020 - 2021 budgeteras 10,0 mnkr per år.
- Exploatering industriområden 2020 - 2021, budgeteras med 5,0 mnkr per år.
- Nya skolan i Östhammar budgeteras med 69,0 mnkr år 2020 och 69,0 mnkr år 2021.
- Ny sporthall i Östhammar preliminärt beräknad budget 25,0 mnkr 2020 och 15,0 mnkr 2021.
- Projektering ny sporthall i Alunda 3,0 mnkr 2021 och preliminärt beräknad budget 25,0 mnkr år 2022.
- Nya förskolor i Östhammar och Österbybruk budgeteras med 46,0 mnkr 2020 och 44,0 mnkr 2021.
- Utbyggnad Österbyskolan 20,0 mnkr år 2020.
- Övriga investeringar tekniska såsom övriga fastigheter, energieffektiviseringar, ventilation, trafiksäkerhetsåtgärder, gatubelysning, övervakningssystem och arbetsmaskiner 6,9 mnkr per år 2020 - 2021.
- För 2021 - 2022 budgeteras 30,0 mnkr per år hittills ofördelade medel.

Avgiftsfinansierad verksamhet

För renhållningsverksamheten budgeteras 0,5 mnkr per år 2020-2022.

Dessa investeringar finansieras inom taxekollektivet.

Resultatbudget

mnkr	Bokslut	B.progn	Budget	Plan	Plan	Plan
	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Verksamhetens intäkter	660,5	635,4	702,8	725,5	738,1	755,1
Verksamhetens kostnader	-1 775,7	-1 825,1	-1 903,9	-1 956,7	-2 008,2	-2 057,5
Avskrivningar	-59,8	-59,5	-63,9	-65,9	-67,9	-69,9
Verksamhetens nettokostnader	-1 175,0	-1 249,2	-1 265,0	-1 297,1	-1 338,0	-1 372,3
Skatteintäkter	1 026,8	1 071,3	1 071,3	1 100,7	1 134,2	1 176,1
Gen. Statsbidrag o utjämning	171,0	163,0	197,5	207,1	212,3	215,8
Finansiella intäkter	1,6	1,6	1,5	1,5	1,5	1,5
Finansiella kostnader	-1,0	-1,6	-3,0	-9,5	-9,5	-9,5
Res. före extraordinära poster	23,5	-14,9	2,3	2,7	0,5	11,6
Extraordinära intäkter	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Extraordinära kostnader	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets resultat	23,5	-14,9	2,3	2,7	0,5	11,6

Kassaflödesanalys

mnkr	Bokslut	B.progn	Budget	Plan	Plan	Plan
	2017	2018	2019	2020	2021	2022
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN						
Periodens resultat	23,5	-14,9	2,3	2,7	0,5	11,6
Ökning (+)/minskn. (-) av avsättn.	0,4	2,5	1,9	1,3	1,3	1,3
Rearesultat avyttr anl tillg						
Justering för av- och nedskrivningar	59,8	59,5	63,9	65,9	67,9	69,9
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital	83,7	47,1	68,1	69,9	69,7	82,8
Ökn (-)/minskn (+) kortfr. fordr.	25,1					
Ökn (-)/minskn (+) förråd/exploateringsfastigh	36,5					
Ökn (+)/minskn (-) kortfr. skulder						
Medel fr den löpande verksamh.	145,3	47,1	68,1	69,9	69,7	82,8
INVESTERINGSVERKSAMHETEN						
Förvärv av matr/immatr anlägg.n.tillg.	-156,8	-200,0	-227,6	-222,8	-216,4	-86,5
Omfört t omsättn.tillg (expl.fastgh	0,0					
Försäljn. av matr anlägg.n.tillg.	166,9					
Förvärv. av finansiella anlägg.n.tillg.	0,0					
Omfört till driftredovisningen						
Medel från investeringsverksamheten	10,1	-200,0	-227,6	-222,8	-216,4	-86,5
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN						
Ökn (+)/minskn (-) av långfr skulder	-24,1	33,3	98,2	152,9	146,7	3,7
Ökn (-)/minskn (+) av övr långfr fordr						
Medel fr finansieringsverksamh.	-24,1	33,3	98,2	152,9	146,7	3,7
ÅRETS KASSAFLÖDE						
Likvida medel vid årets början	99,5	230,8	111,3	50,0	50,0	50,0
Likvida medel vid periodens slut	230,8	111,3	50,0	50,0	50,0	50,0

Balansbudget

mnkr	Bokslut 2017	B.progn 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022
TILLGÅNGAR						
Anläggningstillgångar						
Materiella/immatr. anläggningstillg.	1 065,4	1 205,9	1 369,6	1 526,5	1 675,0	1 691,6
Finansiella anläggningstillgångar	57,8	57,8	57,8	57,8	57,8	57,8
Summa anläggningstillgångar	1 123,2	1 263,7	1 427,4	1 584,3	1 732,8	1 749,4
Omsättningstillgångar						
Förråd/exploateringsstillgångar	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Kortfristiga fordringar	151,2	151,2	151,2	151,2	151,2	151,2
Kassa och bank	230,8	91,3	50,0	50,0	50,0	50,0
Summa omsättningstillgångar	383,1	243,6	202,3	202,3	202,3	202,3
SUMMA TILLGÅNGAR	1 506,3	1 507,3	1 629,7	1 786,6	1 935,1	1 951,7
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER						
Summa eget kapital	734,7	719,8	722,1	724,8	725,3	736,9
(varav årets resultat)	23,5	-14,9	2,3	2,7	0,5	11,6
Avsättningar						
Avsättn. f pension o likn förpliktelser	28,2	30,4	32,0	33,0	34,0	35,0
Övriga avsättningar	14,8	15,1	15,4	15,7	16,0	16,3
Summa avsättningar	42,9	45,5	47,4	48,7	50,0	51,3
Skulder						
Långfristiga skulder	440,2	473,5	571,7	724,6	871,3	875,0
Kortfristiga skulder	288,5	268,5	288,5	288,5	288,5	288,5
Summa skulder	728,7	742,0	860,2	1 013,1	1 159,8	1 163,5
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	1 506,3	1 507,3	1 629,7	1 786,6	1 935,1	1 951,7

Verksamhetsplan 2019 – 2022

Kommunstyrelse Kommunledningsförvaltning

Verksamhetsområde

Fr.o.m. 1 januari 2019 svarar tre förvaltningar mot kommunstyrelsens uppdrag, kommunledningsförvaltningen, teknisk förvaltning samt samhällsbyggnadsförvaltningen. Tekniska förvaltningen och samhällsbyggnadsförvaltningen redovisas på separat plats. Kommunledningsförvaltningen har följande huvudområden, stöd till nämnder, styrelse och förvaltningar, genomförandet av arbetsmarknads- och sysselsättningsinsatser samt kommunens kundtjänst. Stödet till nämnder, styrelse och förvaltningar sker främst inom områdena HR, lön, ekonomi, IT och kommunikation.

Omvärldsanalys

Östhammars kommun påverkas framförallt av den demografiska utvecklingen i vårt geografiska område. De befolkningsgrupper som växer mest är de som i huvudsak använder våra välfärdstjänster, 0-19 år samt 75 och äldre. Detta påverkar två saker, dels en volymförändring av våra verksamheter samt att andelen och antalet i arbetsför ålder minskar. Den demografiska utvecklingen ger oss således två utmaningar;

- finansieringen av välfärdstjänsterna, både idag och i framtiden
- kompetensförsörjning, samtidigt som verksamhetsvolymen ökar, minskar arbetskraften

Vi delar dessutom dessa utmaningar med större delen av Sverige, vilket ger en tuff konkurrens situation när såväl privat som offentlig sektor behöver ny- och ersättningsrekrytera.

Ovanstående ställer krav på Östhammars kommun att utvecklas både som geografiskt område som arbetsgivare.

Kommunfullmäktiges strategiska inriktningsområden

Kommunledningsförvaltningen och kommunstyrelsen tar sin utgångspunkt i de styrtalet som kommunfullmäktige antagit och följer dessa. Till budgetprocessen för 2020 kommer kommunstyrelsen att ta fram egna mål kopplat till de strategiska inriktningsområdena. Kommunstyrelsen styr verksamheten på dels de strategiska inriktningsområdena och tillhörande styrtalet, dels på de uppdrag som ges förvaltningen samt genom nyckeltal som tas fram och följs under året, t.ex.

sjuktal, arbetslöshetssiffror, Svenskt Näringslivs ranking, nyckeltal avseende såväl kvalitet som effektivitet (kostnad).

Övriga mål och riktlinjer

Förutom redan nämnda strategiska inriktningsområden styrs kommunstyrelsens verksamhet utifrån styrdokument som, Tillväxtstrategi, Policy och strategi för integration, Miljöpolicy, Hållbarhetspolicy, Miljömål etc.

Verksamhetsförändringar och konsekvenser 2019

Under 2019 kommer följande förändringar ske, en omorganisation som rör delar av kommunens organisation, bildandet av en gemensam IT-nämnd med Heby, Tierp, Älvkarleby och Knivsta samt implementering av ett nytt HR-system. Omorganisationen innebär att vi sammanför vårt tillväxtarbete med vårt arbete med tillsyn och myndighetsutövning. Bildandet av en gemensam IT-nämnd hoppas ge oss större driftsäkerhet, mindre sårbarhet samt större specialistkompetens. På sikt har vi förväntningar på att gemensam teknikutveckling, processutveckling, systemutveckling samt inköp ska innebära en större kostnadseffektivitet.

Verksamheten 2020-2022

Verksamheten under planperiodens tre sista år kommer att präglas av effektivisering, vår förhållning att nyttja digitaliseringens möjligheter, vår öppenhet för nya arbetssätt och processer samt ta vara på den teknikutveckling som sker inom robotisering och automation.

Kvantitet och kvalitet

I takt med de demografiska utmaningarna måste vi utöka vårt arbete med styrning och ledning i syfte att säkerställa vår kvalitet i verksamheten. Vi måste fortsätta vårt arbete att ta fram faktabaserade beslutsunderlag för att säkra vår kostnadseffektivitet. I ovanstående blir en förbättrad budgetberedningsprocess avgörande för resultatet. Viktigt att nämnder och styrelser kontinuerligt under året följer relevanta nyckeltal samt att fördjupade tertialsrapporter redovisas.

Investeringar

Kommunstyrelsen, exklusive den tekniska verksamheten, har under planperioden inga större investeringsobjekt. Under 2019 kommer ett nytt

HR-system att implementeras, vilket får en påverkan på hela den kommunala organisationen. Införandet innebär både initiala resurskrav men

innebär även goda möjligheter till effektivisering för flera förvaltningar.

Resultaträkning (tkr)	Bokslut 2017	Budget 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022
Intäkter (+)	75 568	86 828	70 811	70 211	70 211	70 211
Kostnader (-)	-179 799	-205 364	-180 554	-178 677	-178 387	-178 387
Personalkostnader	-77 004	-89 106	-78 791	-77 691	-77 691	-77 691
Lokalkostnader	-5 896	-5 990	-5 484	-5 464	-5 464	-5 464
Övriga kostnader	-96 899	-110 268	-96 279	-95 522	-95 232	-95 232
Nettokostnader	-104 231	-118 536	-109 743	-108 466	-108 176	-108 176

Driftbudget (tkr)	Bokslut 2017	Budget 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022
<i>Verksamhet</i>						
100 Nämnd o styrelseverksamhet						
Intäkter	1 556	1 876	2 490	2 490	2 490	2 490
Kostnader	-7 637	-18 047	-10 402	-9 402	-9 393	-9 393
110 Stöd till politiska partier						
Intäkter	0	0	0	0	0	0
Kostnader	-1 330	-1 330	-1 346	-1 346	-1 346	-1 346
120 Revision						
Intäkter	0	0	0	0	0	0
Kostnader	-814	-910	-921	-921	-921	-921
130 Övr politisk verksamhet						
Intäkter	0	600	600	0	0	0
Kostnader	-3 662	-5 072	-5 438	-4 238	-4 238	-4 238
215 Fysisk, tekn planering						
Intäkter	11 116	11 080	6 500	6 500	6 500	6 500
Kostnader	-17 934	-16 819	-7 722	-7 722	-7 722	-7 722
220 Näringslivsbefrämjande åtg						
Intäkter	6 279	7 187	6 433	6 433	6 433	6 433
Kostnader	-11 981	-12 978	-12 212	-12 212	-12 007	-12 007
225 Konsument o energiråd						
Intäkter	-66	-10	0	0	0	0
Kostnader	-315	-417	-294	-294	-294	-294
230 Turistverksamhet						
Intäkter	0	0	0	0	0	0
Kostnader	-1 377	-1 650	-1 670	-1 670	-1 670	-1 670
263 Miljö, hälsa o hållbar utv						
Intäkter	558	587	0	0	0	0
Kostnader	-1 549	-1 116	-733	-733	-733	-733
270 Räddningstjänst						
Intäkter	0	0	0	0	0	0
Kostnader	-23 493	-23 818	-25 841	-26 664	-26 664	-26 664
275 Totalförsvaret och samhällsskydd						
Intäkter	760	622	631	631	631	631
Kostnader	-541	-1 034	-1 046	-1 046	-1 046	-1 046
315 Allmän kulturverksamhet						
Intäkter	0	0	0	0	0	0

Verksamhetsplan

Driftbudget (tkr)	Bokslut 2017	Budget 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022
Kostnader	-556	-561	-569	-569	-569	-569
510 Vård och omsorg om äldre						
Intäkter	369	304	308	308	308	308
Kostnader	-1 511	-1 835	-1 861	-1 861	-1 861	-1 861
513 Insatser enligt LSS/SFB						
Intäkter	12 809	13 480	13 669	13 669	13 669	13 669
Kostnader	-12 988	-13 480	-13 661	-13 661	-13 661	-13 661
558 Förebyggande verksamhet						
Intäkter	0	0	0	0	0	0
Kostnader	-91	-93	-94	-94	-94	-94
600 Flyktningmottagande						
Intäkter	8 387	8 509	8 586	8 586	8 586	8 586
Kostnader	-6 299	-8 509	-8 586	-8 586	-8 586	-8 586
610 Arbetsmarknadsåtgärder						
Intäkter	23 056	27 092	27 471	27 471	27 471	27 471
Kostnader	-28 197	-33 459	-33 894	-33 894	-33 884	-33 884
800 Näringsliv och bostäder						
Intäkter	0	0	0	0	0	0
Kostnader	-144	-150	-152	-152	-152	-152
920 Gemensam kommunal service						
Intäkter	10 444	15 211	10 565	10 565	10 565	10 565
Kostnader	-59 080	-63 796	-60 553	-60 053	-59 987	-59 987
Nettokostnader	-104 231	-118 536	-109 743	-108 466	-108 176	-108 176
Driftbudget per Verksamhets-						
område, netto (tkr)						
Politik	-7 568	-9 132	-8 704	-8 104	-8 095	-8 095
Stab	-9 305	-11 358	-3 902	-3 902	-3 897	-3 897
Strategienhet	-5 428	-5 877	0	0	0	0
Marknad&Kommunikation	0	0	-3 765	-3 765	-3 560	-3 560
ÖsthammarDirekt	0	0	-2 912	-2 912	-2 906	-2 906
Upphandlingsenhet	0	0	-2 634	-2 634	-2 630	-2 630
Samhällsplaneringsenhet	0	0	-8 114	-8 114	-8 107	-8 107
Lednings- och verksamhetsstöd	-25 233	-24 090	-25 762	-25 262	-25 230	-25 230
Oförutsedda o projekt	-2 713	-11 510	-5 081	-4 081	-4 081	-4 081
Överförmyndarnämnd	-1 922	-1 690	-2 514	-2 514	-2 514	-2 514
Räddningstjänstnämnd	-23 493	-23 818	-25 841	-26 664	-26 664	-26 664
IT-enhet	-12 722	-12 409	-12 545	-12 545	-12 533	-12 533
Tillväxtkontor	-10 573	-10 754	0	0	0	0
Arbetsmarknadsenheten	-5 274	-7 898	-7 968	-7 968	-7 958	-7 958
Nettokostnader	-104 231	-118 536	-109 743	-108 466	-108 176	-108 176

Investeringsbudget, netto (tkr)	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022
<i>Projekt</i>				
7500 Vision	5 000	5 000	5 000	5 000
7501 Oförutsett	2 000	2 000	2 000	2 000
7801 Bredband	5 000	5 000	5 000	5 000
9621 E-arkiv	0	1 000	2 000	0
9620 HR-system	800	0	0	0
7700 EAS	500	500	500	500
Summa	13 300	13 500	14 500	12 500

Kommunstyrelsen Teknisk förvaltning

Verksamhetsområde

Tekniska kontoret ansvarar för:

- förvaltning av kommunala fastigheter,
- köp, försäljning och uthyrning av kommunala fastigheter,
- drift och underhåll av kommunala gator, gång- och cykelvägar, parker, skog och lek-parker,
- trafiksäkerhet på det kommunala vägnätet,
- genomförande av beslutade investeringsprojekt,
- bostadsanpassningsbidrag,
- tillagning och servering av måltider inom förskolan, skolan och äldreomsorgen,
- städning av egenägda verksamhetslokaler

Omvärldsanalys

För att vara en attraktiv kommun och arbetsgivare ser vi att vi måste: höja vår kompetens och medvetenhet om jämställdhet och likabehandling, få in ett normkritiskt tänkande och agerande i allt vi gör, när vi planerar, utför och återkopplar.

Överföringen av lokal och fastighetsansvar från Kultur och fritidsförvaltningen till tekniska kommer att vara klar vid årsskiftet. Detta innebär att tekniska kommer att drifva samtliga kommunens fastigheter och arrenden. Andra nyttjanderättsavtal av längre karaktär övergår också, samt medarbetare med sysselsättning hemmahörande inom tekniska förvaltningen. Städenheten och gata fastighet är de enheter som är berörda i nuläget. Städenheten befinner sig i ett läge där nya former av lokaler tar form i kommunen, exempelvis Storbrunn och nya Frösåkersskolan, detta kommer att påverka hur vi städar framöver. Även teknikutvecklingen är viktig inom städ, robotdammsugare är tex intressant då de textila golven är på stark väg tillbaka in i inredningen, textilier skapar bra inomhusmiljöer men ger ofta förslitnings-skador på städare vid rengörning.

De klimatförändringar som sker nu med betydligt varmare sommarperioder kommer att påverka våra verksamhetslokaler med exempelvis högre inomhustemperaturer.

Det är generellt ett dåligt foderår i hela Europa. Troligtvis kommer vi inte att ha brister på kött, spannmål och mejeriprodukter från Europa till följd av torkan. Däremot kommer foderpriserna att gå upp och det gör att det blir dyrare för producenterna vilket sannolikt kommer att medföra prishöjningar på kött, mejeri och fågel. Det finns en hel del osäkerhetsfaktorer kring nästa

års prisbild då det inte bara är tillgång som styr utan även efterfrågan och betalningsvilja. Vi ser även att priser på livsmedel ökar och de krav som vi ställt på upphandlingen av våra livsmedel är kostnadsdrivande. Vi planerar för att göra en ganska snabb omställning till fler enbart vegetariska rätter för att till minska kostnadsökningen för måltider.

Kommunfullmäktiges strategiska inriktningsområden

För Östhammars kommuns strategiska inriktningsområde *En attraktiv och växande kommun* har Kommunstyrelsen för den tekniska förvaltningen nämndmålet Bra att bo. Resultatmätt och styrtaal är under framtagande.

För Östhammars kommuns strategiska inriktningsområde *En hållbar kommun* har Kommunstyrelsen för den tekniska förvaltningen nämndmålet Minskad klimatpåverkan. Resultatmätt och styrtaal är under framtagande.

Verksamhetsförändringar och konsekvenser 2019

Överföringen av lokal och fastighetsansvar från Kultur och fritidsförvaltningen till tekniska kommer att vara klar vid årsskiftet. Överföringen innebär att tekniska nu kommer att drifva samtliga kommunens fastigheter, arrenden. Andra nyttjanderättsavtal av längre karaktär övergår också, samt medarbetare med sysselsättning hemmahörande inom tekniska förvaltningen. Städenheten och gata fastighet är de enheter som är berörda i nuläget.

En större verksamhetsförändring som kommer att påbörjas är att vi i mindre utsträckning kommer att göra avrop från ramavtal gällande bygg och projektledning i våra investeringsprojekt. Detta kommer att medföra större besparingar men det kommer även att ställa större krav på vår organisation och hur vi arbetar med våra projekt. Fördelen är att vi kommer att få bättre kontroll på våra projekt och vi kommer få en större trovärdighet när vi själva "äger" projekten. Med den större besparing vi kommer att göra kan vi växla mot att anställa en till projektledare för att stärka upp vår organisation med projekt och byggledning. Verksamheterna som är våra beställare kommer att ha en närmare kontakt med projektet eftersom vi driver det i egen regi. Ett övertagande av Fritid/kulturs ansvarsområden av drift av fastigheter och utemiljöer kommer att innebära en större organisation med mer personal och an-

svarsområde. Förvaltarna kommer att få ett större ansvarsområde vilket redan idag är stort på två förvaltare där jag ser att det även behövs stärkas upp med ytterligare en förvaltare.

Maskinparken inom stadenheten har inte förnyats på länge vilket medför att flertalet maskiner är slutkörda, detta föranleder en utredning av möjligheten till att upphandla leasing av städmaskiner för att alltid kunna ha modern och fungerande utrustning. Kemikaliefritt städarbete fortgår och ingår i arbetet med att minska kemikalieanvändandet i hela kommunen. Vi ser ett behov av att utreda möjligheter till flexiblare schemalagging för städare, med nya mönster för lokalanvändning kan det klassiska morgonstädet behövas ställas mot sen eftermiddag, kväll och helg eller under pågående verksamhet.

Under 2019 kommer vi att prioritera kartläggningen av kostnad för måltider per elev/brukare och enhet. Detta som ett led i att ytterligare kostnadseffektivisera måltider i Östhammar kommun.

Under våren 2019 är "Östhammar modellen" implementerat på måltidsenheten. Modellen beskriver rutiner för att minska matsvinnet samt instruktioner för mätningar av matsvinnet. Modellen beskriver även vikten av samarbete med och mellan avdelningar och förvaltningar och hur vi tillsammans kan minska mängden avfall och eventuella kort- och långsiktiga kostnader som påverkar.

Verksamheten 2020-2022

Det eftersatta underhållet av våra fastigheter har gett oss en anledning till att omstrukturera arbetet med förvaltning inom fastighetsenheten, vi skapar nya rutiner och statusinventerar samtliga fastigheter och uppdaterar våra system för att ha långsiktiga underhållsplaner som kan kopplas till en övergripande strategisk lokalförsörjningsplan. Vår avtalshandling för arrenden och nyttjanderätts-

avtal genomlysas för att skapa en homogen och rättssäker hantering. Då kommunen växer analyserar vi också vårt behov av ramavtal för avrop av exempelvis projektledare, sakkunniga bygg mm ställt mot en utökad egen regi, kan vi kostnadseffektivisera genom att öka den egna anställningen utan att kvalitén blir lidande är frågeställningen. En upphandlad gatu och väginventering kommer att ge oss rätt förutsättningar för att planera och prioritera vårt gatuunderhåll mer effektivt gällande ekonomi och resurser. I samband med kommunens omorganisationen och bildandet av en ny förvaltning har vi tillsammans med bla Bygg och miljö påbörjat en processkartläggning, den kartläggningen ska skapa en samsyn och rutiner för hur våra olika förvaltningar samverkar på bästa sätt tillsammans och skapa en tydlighet och struktur i arbetet vilket också gör oss effektivare. Vi kommer introducera Stratsys projektverktyg som vårt verktyg för våra gemensamma processer.

Kvantitet och kvalitet

Förvaltningen arbetar med kvalitetsfrågor på en rad olika vis för att få rätt bild av kundernas, såväl interna som externa, behov och förväntningar. Förvaltningen har t.ex. regelbundna avstämningsmöten med barn- och utbildningsförvaltningen samt socialförvaltningen rörande verksamhetslokaler. Förvaltningen träffar lokala företagare inför upphandlingar och måltidsenhetens kunder ges möjlighet att utvärdera kvaliteten genom matråd.

Investeringar

Uppförandet av nya skolan i Östhammar och det kombinerade kulturhuset / huvudbiblioteket Storbrunn är de beloppsmässigt största projekten.

Resultaträkning (tkr)	Bokslut 2017	Budget 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022
Intäkter (+)	245 534	251 215	258 507	258 507	258 507	258 507
Kostnader (-)	-295 757	-299 596	-314 287	-314 501	-314 694	-314 694
Personalkostnader	-58 852	-60 002	-63 038	-64 614	-66 229	-67 885
Lokalkostnader	-51 900	-56 248	-57 566	-58 429	-59 306	-60 196
Övriga kostnader	-185 005	-183 346	-193 683	-191 458	-189 159	-186 613
Nettokostnader	-50 224	-48 381	-55 780	-55 994	-56 187	-56 187

Verksamhetsplan

Driftbudget (tkr)	Bokslut 2017	Budget 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022
<i>Verksamhet</i>						
215 Fysisk, teknisk planering						
Intäkter	2 427	2 304	6 827	6 827	6 827	6 827
Kostnader	-17 116	-14 421	-24 343	-24 557	-24 750	-24 750
225 Konsument- och energirådgivning						
Intäkter	0	0	280	280	280	280
Kostnader	0	0	-402	-402	-402	-402
249 Gator o vägar						
Intäkter	394	50	51	51	51	51
Kostnader	-20 490	-21 499	-21 714	-21 714	-21 714	-21 714
250 Parker						
Intäkter	0	0	0	0	0	0
Kostnader	-7 823	-6 183	-6 245	-6 245	-6 245	-6 245
263 Miljö, hälsa o hållbar utv						
Intäkter	0	0	0	0	0	0
Kostnader	0	0	-368	-368	-368	-368
510 Vård och omsorg enl SoL						
Intäkter	0	0	0	0	0	0
Kostnader	-2 675	-2 500	-2 525	-2 525	-2 525	-2 525
81 Näringsliv och bostäder						
Intäkter	11 110	12 881	13 010	13 010	13 010	13 010
Kostnader	-12 564	-14 917	-15 067	-15 067	-15 067	-15 067
910 Gemensamma lokaler						
Intäkter	185 967	189 134	191 025	191 025	191 025	191 025
Kostnader	-189 099	-193 230	-195 162	-195 162	-195 162	-195 162
920 Måltidsverksamhet						
Intäkter	45 637	46 846	47 314	47 314	47 314	47 314
Kostnader	-45 991	-46 846	-48 461	-48 461	-48 461	-48 461
Nettokostnader	-50 224	-48 381	-55 780	-55 994	-56 187	-56 187

Resultatbudget Renhållning

mnkr	Redov. 2017	Budget 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022
Verksamhetens intäkter	40,1	38,1	42,3	42,3	42,3	42,3
Verksamhetens kostnader	-38,2	-36,2	-40,4	-40,3	-40,3	-40,3
Avskrivningar	-1,6	-1,6	-1,6	-1,7	-1,7	-1,7
Verksamhetens nettokostnader	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
Ränteintäkter och liknande resultatposter		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Räntekostnader och liknande resultatposter		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Resultat före extraordinära poster		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Extraordinära intäkter	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3
Extraordinära kostnader	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets resultat		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Balansbudget Renhållning

mnkr	Redov.	Budget	Budget	Plan	Plan	Plan
	2017	2018	2019	2020	2021	2022
TILLGÅNGAR						
Anläggningstillgångar						
Materiella anläggningstillgångar	15,0	17,3	15,9	14,7	13,5	11,4
Summa anläggningstillgångar	15,0	17,3	15,9	14,7	13,5	11,4
Fordran Östhammars kommun	0,5	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Kundfordringar	3,6	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0
Summa långfristiga fordringar	4,0	3,2	3,2	3,2	3,2	4,2
SUMMA TILLGÅNGAR	19,1	20,5	19,1	17,9	16,7	15,5
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER						
Balanserad vinst - avräkningskonto	1,0	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Årets resultat	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
SUMMA EGET KAPITAL	1,0	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Upplupna kostn o förutbet intäkter	3,4	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8
Summa kortfristiga skulder	3,4	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8
Summa långfristiga skulder	0,0	4,5	2,8	1,3	-0,3	-2,9
Avsättning deponi	14,8	15,1	15,4	15,7	16,1	17,5
Summa skulder och avsättningar	18,2	20,0	18,5	17,4	16,2	15,0
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	19,1	20,5	19,1	17,9	16,7	15,5

Investeringsbudget, netto (tkr)

Projekt	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022
Exploatering bostadsområden	15 000	10 000	10 000	0
Exploatering industriområden	5 000	5 000	5 000	0
G/C-vägar	11 000	0	0	0
Väg Börstil-Sandika	500	0	0	0
Gatubelysning	900	300	300	0
Trafiksäkerhetsåtgärder	3 000	1 000	1 000	0
Nya Frösåkersskolan, Östhammar	33 000	69 000	69 000	0
Ny/ombyggnation sporthall Östh.	0	25 000	15 000	0
Ny/ombyggnation sporthall Alunda	0	0	3 000	25 000
Ny förskola Östhammar	3 000	23 000	22 000	0
Ny förskola Österbybruk	3 000	23 000	22 000	0
Förstudie ny förskola Gimo	1 000	0	0	0
Utbyggnad Österbyskolan	10 000	20 000	0	0
Energieffektiviseringsåtgärder, oför	2 000	2 000	2 000	0
Arbetsmaskiner gata/fastighet	250	600	600	0
SLU, Öregrund	1 000	0	0	0
Dammåtgärder Slagmyren	1 500	0	0	0
Övr fastigheter, oför	3 000	3 000	3 000	0
Ofördelade medel	0	0	30 000	30 000
Summa	93 150	181 900	182 900	55 000
Renhållning				
Deponi asbest	800	0	0	0
Lastmaskin Vaddika	1 800	0	0	0
Asfaltering Vaddika	1 000	0	0	0
Renhållning, oför	400	500	500	500
Summa	4 000	500	500	500

Lokala säkerhetsnämnd

Verksamhetsområde

Den lokala säkerhetsnämndens uppgifter framgår av kärntekniklagen (SFS 1984:3) §§ 19 - 21 och instruktionen för lokala säkerhetsnämnder (SFS 2007:1054).

Nämnden ska följa säkerhets- och strålskyddsarbetet och inhämta information om planerat eller utfört säkerhets- och strålskyddsarbete vid de kärntekniska anläggningarna i Forsmark, inhämta information om planeringen av beredskapen mot kärnenergiolyckor vid anläggningarna samt sammanställa materialet och informera allmänheten om det.

Mål och riktlinjer

Lokala säkerhetsnämnden skall ha minst fem sammanträden per år. En målsättning är att representanter för FKA och/eller SKB informerar om aktuella och för verksamheterna väsentliga frågor vid varje sammanträde.

Lokala säkerhetsnämnden ska hålla sig under rättad om SKB:s ansökan om tillstånd att bygga ett slutförvar för använt kärnbränsle samt den planerade utbyggnaden av SFR.

Representanter för Strålsäkerhetsmyndigheten (SSM) och Länsstyrelsen skall beredas möjlighet att vara närvarande vid nämndens sammanträden.

En målsättning är att ett sammanträde under första halvåret och ett under andra halvåret är öppet för allmänheten.

Möjligheten att förlägga ett offentligt möte till Tierps kommun (Tierps tätort) ska finnas.

Beredskap ska föreligga att snabbt anordna offentligt möte om särskild händelse inträffar med anknytning till driften av kärntekniska anläggningar.

Lokala säkerhetsnämnden informerar allmänheten om de kärntekniska verksamheterna i Forsmark. Detta görs genom annonsering i Upsala Nya tidning och i något lokalt annonsblad som ges ut i Östhammars och Tierps kommuner.

Lokala säkerhetsnämnden informerar kommuninnevånare och alla andra intresserade via kommunens hemsida

Verksamheten 2019

Nämnden planerar fem sammanträden under 2019 varav två öppna för allmänheten. Representanter för nämnden deltar vid kärnkraftskommunernas (KSO) sammanträden och vid GMF sammanträden.

Resultaträkning (tkr)	Bokslut 2017	Budget 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022
Intäkter (+)	400	400	400	400	400	400
Kostnader (-)	-391	-400	-400	-400	-400	-400
Personalkostnader	-191	-200	-200	-200	-200	-200
Lokalkostnader	-15	-16	-16	-16	-16	-16
Övriga kostnader	-184	-184	-184	-184	-184	-184
Nettokostnader	9	0	0	0	0	0
Driftbudget (tkr)	Bokslut 2017	Budget 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022
<i>Verksamhet</i>						
100 Politisk verksamhet						
Intäkter	400	400	400	400	400	400
Kostnader	-391	-400	-400	-400	-400	-400
Nettokostnader	9	0	0	0	0	0

Bygg- och miljönämnd

Verksamhetsområde

Bygg- och miljönämnden handlägger frågor inom flera lagstiftningsområden, bland annat plan- och bygglagen, plan- och byggförordningen, miljöbalken, livsmedelslagstiftningen, alkohollagen, tobakslagen samt lagen om handel med vissa receptfria läkemedel.

Verksamhetens övergripande syfte är att främja en samhällsutveckling med jämlika och goda sociala levnadsförhållanden samt en god och långsiktigt hållbar livsmiljö. Detta till skydd för människors hälsa och miljön, både för människorna i dagens samhälle och för kommande generationer. Detta uppnås genom bland annat planläggning, lov- och tillståndsgivning samt tillsyn enligt ovan nämnda lagstiftningar.

Omvärldsanalys

Implementering av EU:s vattendirektiv kommer att ställa krav på planering och tillsyn så att god vattenstatus uppnås.

Hög konkurrens från andra arbetsgivare och konsult- och bemanningsföretag gör att personalomsättningen är hög trots goda resultat i medarbetarenkäten. Nya värderingar om arbetslivet ställer nya krav på attraktivare arbetsplatser.

Kommunens strävan och potential att växa förutsätter att kommunens planberedskap ökas. Kapacitetsproblem med såväl vatten som avloppsrening gör att planarbetet begränsas och försvåras.

Förorenad mark är ett arbetsområde där mycket återstår att utreda. Vi skulle behöva prioritera dessa utredningar. Handläggning av ärenden gällande förorenad mark är besvärlig att finansiera genom taxa, varför denna typ av uppdrag bör finansieras till 100 % genom ram.

Vi behöver dra nytta av teknikutvecklingen för att kunna bedriva en effektiv och konkurrenskraftig verksamhet. Vi ser att digitalisering skulle underlätta handläggning och vi behöver även utveckla egna unika verktyg som är specifika för vår verksamhet.

Det finns en ökad förväntan hos våra kunder att få snabb och korrekt handläggning, svar och beslut. Förvaltningen behöver implementera e-tjänster och e-förvaltning.

Belastningen på personalen fortsätter att öka vilket skapar en tuff arbetssituation.

Verksamhetsmål kopplat till god ekonomisk hushållning

Nämndens resultatmål kopplade till Kommunfullmäktiges fyra strategiska inriktningsområden.

1. En attraktiv och växande kommun

Nämndmål:

- Bygg- och miljönämnden ska vara öppen, inbjudande och ha en hög servicenivå mot företag och allmänheten.

Verksamhetsmål:

- NKI för bygglovsärenden
- NKI för miljö- och hälsoskyddsärenden
- NKI för serveringstillståndsärenden
- NKI för livsmedelstillsyn
- Handläggningstid för bygglovsansökan

2. En hållbar kommun

Nämndmål:

- Bygg- och miljönämnden ska verka för en minskad negativ miljöpåverkan på vatten

Verksamhetsmål:

- Antal inventerade avlopp per år

3. En lärande kommun

Vi väljer att inte sätta något nämndmål för detta under 2019.

4. En öppen kommun

Nämndmål:

- Bygg- och miljönämnden ska kännetecknas av god kommunikation, respekt och tillgänglighet.

Verksamhetsmål:

- NKI för bygglovsärenden
- NKI för miljö- och hälsoskyddsärenden
- NKI för serveringstillståndsärenden
- NKI för livsmedelstillsyn

Övriga mål och riktlinjer

Bygg- och miljönämndens myndighetsutövning ska vara tydlig, korrekt och rättssäker. Verksamheten ska präglas av hög grad av service och effektiv handläggning.

En rad mål och riktlinjer på kommunnivå har påverkan på Bygg- och miljönämndens verksamhet. Bland målen och riktlinjerna finns bland an-

Verksamhetsplan

nat tillväxtstrategin, VA-planen, jämställdhetsplanen och översiktsplanen.

Även utanför den kommunala organisationen finns mål och riktlinjer som påverkar Bygg- och miljönämndens verksamhet. Här kan nämnas de nationella miljömålen, EU:s vattendirektiv, miljökvalitetsnormer, regionala mål för miljö, luft och vatten, nationella myndigheters riktlinjer och allmänna råd samt folkhälsomyndighetens rapport.

Verksamhetsförändringar och konsekvenser 2019

Utvecklingsarbetet med appen för stöd i avloppsinventeringsarbetet förväntas ge utdelning och korta ner handläggningstiden i arbetet med avloppsinventering. Inom verksamheten med serveringstillstånd kommer också ett stöd i form av en app att implementeras. Även här förväntas kortare handläggningstider.

Utvecklingsarbetet med Stratsys som stöd i projekt, målarbete och uppföljning av verksamhet förväntas ge utdelning i form av bättre styrning och uppföljning.

Ökat samarbete med grannkommuner kommer att eftersträvas för att säkra upp tillgången till kompetenser över tid.

Inom kartverksamheten där förstärkning skett i form av både personal och teknisk utrustning förväntas de positiva effekterna nu slå igenom såväl inom kartverksamheten som bygglovsverksamheten.

Vi behöver arbeta närmare kommunens frågor om tillväxt och vi behöver bli bättre på kommunikation och information.

Arbetet med ständiga förbättringar behöver utvecklas ytterligare.

Verksamheten 2020-2022

Vi ser behov av att anställa en tillsynshandläggare inom byggverksamheten. Tjänsten beräknas dra in intäkter i tillsynsärenden, dock inte motsvarande kostnaden varför ramen behöver utökas med 400 tkr.

Förorenad mark behöver utredas. Då det är svårt att taxefinansiera denna verksamhet ser vi det som nödvändigt att finansiera inom ram och det krävs då ett tillskott på 350 tkr.

Vi måste fortsätta att hänga med i teknikutvecklingen för att kunna bedriva en effektiv verksamhet. Likaså behövs ett fortsatt arbete med tydliga och gemensamma rutiner för att fortsätta att öka kvaliteten.

Under planperioden ser vi ett behov av att bedriva en radonkampanj. Radon är det största folkhälsoproblem vi har att hantera inom vår verksamhet. En kommunövergripande mätning skulle ge oss en bra överblick av radongassituationen och ett bra underlag för arbetet med framtida bebyggelse.

Kvantitet och kvalitet

Vi handlägger majoriteten av bygglov och förhandsbesked inom lagstadgad tid på 10 veckor. Planbesked handläggs inom lagstadgad tid på fyra månader. Detaljplanehanteringen har utvecklats de senaste åren. Det finns dock yttre omständigheter som skulle behöva förbättras och detta rör vi inte över. Kraven på utredningar i detaljplan har blivit större och därför har handläggningen blivit mer komplex.

Tillsynen inom livsmedelslagstiftningen utförs med undantag för dricksvatten. Hälsoskyddstillsyn bedrivs för anmälningspliktiga verksamheter. Miljöskyddstillsyn bedrivs för anmälnings- och tillståndspliktiga verksamheter. Tillsyn för övriga verksamheter hinns inte med. Enskilda avlopp hanteras med god kvalitet och kvantiteten förväntas öka.

Alkohol, tobak och läkemedel är ett relativt nytt verksamhetsområde som vi fortfarande håller på att implementera.

Klagomålsärenden ökar. Dessa prioriteras högt och tar tid från annan tillsyn.

Med den nya enheten, staben, fortsätter vi att bygga upp en kvalitativ intern service och driver utveckling inom det administrativa området.

Investeringar

År 2020 skall nästa flygfotografering genomföras. Investeringsbudgeten behöver då tillfälligt förstärkas med 1,5 mnkr. Flygfoton används som underlag i tillsynsverksamheten inom såväl bygg- som miljöområdet.

Verksamhetsmått	Bokslut 2017	Budget 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022
NKI för bygglovsärenden	72	75	75	75	75	75
NKI för miljö- o hälsoskyddsärenden	54	75	75	75	75	75
NKI för serveringstillsåndsärenden	-	75	75	75	75	75
NKI för ärenden enligt livsmedels- tillsyn	68	75	75	75	75	75
Handläggningstid för enkla bygglov som inte kräver grannhöran och kan tas på delegation	3	3	3	3	3	3
Handläggningstid för bygglovsansö- kan med grannhöran och remisser, som kan tas på delegation	4	5	5	5	5	5
Handläggningstid för bygglovsansö- kan som inte kan tas på delegation	8	10	10	10	10	10
Antal inventerade avlopp per år	120	350	350	350	350	350

Resultaträkning (tkr)	Bokslut 2017	Budget 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022
Intäkter (+)	14 109	15 288	29 973	29 973	29 966	29 966
Kostnader (-)	-22 260	-21 143	-36 766	-36 766	-36 736	-35 736
Personalkostnader	-16 771	-17 044	-21 571	-21 571	-21 571	-21 071
Lokalkostnader	-589	-600	-700	-700	-700	-700
Övriga kostnader	-4 900	-3 499	-14 495	-14 495	-14 465	-13 965
Nettokostnader	-8 151	-5 855	-6 793	-6 793	-6 770	-5 770

Driftbudget (tkr)	Bokslut 2017	Budget 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022
<i>Verksamhet</i>						
100 Politisk verksamhet						
Intäkter	0	0	0	0	0	0
Kostnader	-545	-527	-539	-539	-539	-539
130 Övrig politisk verksamhet						
Intäkter	0	0	0	0	0	0
Kostnader	-408	-293	-300	-300	-300	-300
215 Fysisk, teknisk planering						
Intäkter	7 375	8 500	9 867	9 867	9 867	9 867
Kostnader	-8 346	-8 265	-9 621	-9 621	-9 621	-9 621
220 Näringslivsbefrämjande åtg						
Intäkter	0	0	8 395	8 395	8 395	8 395
Kostnader	0	0	-8 395	-8 395	-8 395	-8 395
230 Turistverksamhet						
Intäkter	0	0	1 670	1 670	1 670	1 670
Kostnader	0	0	-1 670	-1 670	-1 670	-1 670
261 Miljö- och hälsoskyddsnämnd						
Intäkter	6 009	6 062	6 147	6 147	6 147	6 147
Kostnader	-7 552	-7 364	-7 061	-7 061	-7 061	-7 061

Verksamhetsplan

Driftbudget (tkr)	Bokslut 2017	Budget 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022
263 Miljö, hälsa o hållbar utveckl						
Intäkter	0	0	733	733	733	733
Kostnader	0	0	-733	-733	-733	-733
267 Alkoholtillstånd mm						
Intäkter	703	726	736	736	736	736
Kostnader	-764	-300	-700	-700	-700	-700
269 Bygg o miljö admin						
Intäkter	22	0	0	0	0	0
Kostnader	-4 645	-4 394	-5 322	-5 322	-5 299	-4 299
920 Gemensamma verksamheter						
Intäkter	0	0	2 425	2 425	2 418	2 418
Kostnader	0	0	-2 425	-2 425	-2 418	-2 418
Nettokostnader	-8 151	-5 855	-6 793	-6 793	-6 770	-5 770

Investeringsbudget, netto (tkr)	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022
<i>Projekt</i>				
Ofördelade medel	200	200	200	200
Flygfoto	0	1 500	0	0
Summa	200	1 700	200	200

Kultur- och fritidsnämnd

Verksamhetsområde

Kultur- och fritidsnämndens uppdrag är att verka för en meningsfull fritid för alla. De verksamheter som nämnden ansvarar för är:

- ungas delaktighet och inflytande, ungdomsråd,
- ungas mötesplatser,
- biblioteksverksamhet och läsfrämjande arbete,
- stöd till föreningar, studieförbund och övriga organisationer,
- verksamhet i idrotts- och friskvårdsanläggningar,
- rörligt friluftsliv,
- motionsspår,
- folkhälsoforum,
- friluftsanläggningar,
- stöd och samordning av idrotts- och kultur-evenemang, kultur i vård- och omsorg,
- offentlig konst,
- kulturmiljövård

Omvärldsanalys

Riksidrottsförbundets nya strategi med bl.a. ny syn på träning och tävling och livslångt idrottande i förening kan med fördel användas vid utveckling av kommunens föreningsstöd.

Många kommuner beräknar värdet av subventionerade lokaler eftersom det är en stor och viktig del av kommunernas totala föreningsstöd, vi har för avsikt att också pröva den metoden för att synliggöra eventuella snedfördelningar.

Östhammars kommun har möjlighet till stora mervärden genom utvecklad samverkan med Upplands Idrottsförbund/SISU Idrottsutbildarna och Upplandsstiftelsen för att ta del av både ekonomiska och andra resurser via regional och statlig samverkan inom föreningsutveckling och rörligt friluftsliv.

Vi följer flera samarbetsprojekt mellan exempelvis Upplands Idrottsförbund/SISU Idrottsutbildarna och Region Uppsala där fokusområde är fysisk aktivitet, det ger oss värdefull information om hur vi kan agera för att omsätta liknande projekt i Östhammars Kommun.

Regeringen har gett 250 miljoner kronor per år i tre års tid från 2018 till stärkt biblioteksverksamhet. Östhammars kommun har beviljats medel av dessa för att inrätta en projektjänst som bibliotekarie med tillgänglighetsansvar för att främst arbeta med äldre och personer med funktionsva-

riationer.

Det arbetas också fram en ny nationell biblioteksstrategi vilket kommer att ha en positiv påverkan på kommunal biblioteksverksamhet.

Kommunen har gjort en stor satsning på ett nytt kulturhus inklusive bibliotek i Östhammar, vi har stark tilltro till att denna satsning kommer att få en positiv effekt även på andra bibliotek i kommunen, vi får en ny kommunikationsarena via Storbrunn som spiller över på de övriga biblioteken.

Österbyskolan behöver mer yta, varför biblioteket i Österbybruk kommer att flyttas ut ur skolans lokaler under hösten/vintern 2018. Nya lokaler kan komma att inrymma även övrig kultur- och fritidsverksamhet.

Digitaliseringen i Sverige har konstant ökat och idag har de flesta tillgång till internet. Vi märker en större efterfrågan när det gäller att kunna hantera biljettköp eller att ta del av utbud inom evenemang och bio via hemsidor. Detta ställer högre krav på verksamheterna att kunna kommunicera via digitala medier. Utbudet av kommunikationskanalerna har också gjort att målgrupperna blir mer fragmentiserade och ett mer omfattande kommunikativt arbete krävs för att nå ut. I Östhammars kommun finns fortfarande en tradition av att annonsera i annonsnytt, samtidigt som en ny generation är mer bekväma med att hämta information via nätet. Detta gör att strategin i en övergångsperiod behöver täcka upp för både tryckt media och digitala medier.

Frågor kring kultur och hälsa samt kulturens roll för ökad attraktionskraft och utveckling av besöksnäring diskuteras allt mer. Idag konsumerar människor upplevelser i större utsträckning och kravet på besöksmålets helhet och kvalitet har ökat. Det vill säga att transportmöjligheter, miljö, utbud av restauranger och affärer i kombination med innehållet på evenemanget behöver fungera ihop. Därför blir också vikten av att kunna samverka mellan olika aktörer inom olika områden allt större. Vi vill verka för ett tydligare samarbete och informationsutbyte med näringslivet, här ser vi kommunens Näringslivsenhet som en naturlig partner.

Konsertutbudet och konsertarrangörer i närområdet och i Sverige har ökat. Både Uppsala och Gävle (Furuviik) erbjuder ett gediget konsertutbud, vilket ökat konkurrensen för arrangörer i kommunen, vilket är en stor utmaning men också en stor möjlighet.

Vi står inför flera stora investeringsprojekt när det gäller offentlig konst i kommunen under kommande år och vi behöver planera resurser noga då vi inte har haft den mängden projekt tidigare. För att möta ett ökat behov av offentlig konst i takt med att kommunen växer, ser vi att nya riktlinjer för offentlig konst behöver tas fram.

Kommunfullmäktiges strategiska inriktningsområden

För inriktningsområdet attraktiv och växande kommun är nämndmålen

Kommunens alla invånare ska ha tillgång till ett mångsidigt fritidsutbud som de är nöjda med, detta följer vi via NRI region index, NMI Kultur och NMI Fritid. Kommunens unga i åldern 13-19 år ska erbjudas attraktiva aktiviteter vilket vi följer genom att mäta andelen deltagare vid program för den valda målgruppen på biblioteken och andra lokaler i kommunen.

För inriktningsområdet Hållbar kommun är nämndmålen

I kommunen finns goda möjligheter för målgruppen 65+ att vara aktiva på fritiden, uppföljning sker genom rapporterade aktivitetstillfällen.

Kommunens invånare ska också ha tillgång till ett jämlikt och inkluderande kultur- och fritidsutbud vilket vi mäter genom att redovisa antal insatser för att förbättra jämställdhet, integration/inkludering, jämlikhet och tillgänglighet.

För inriktningsområdet En lärande kommun är nämndmålet

Biblioteken är forum för information, bildning och dialog även inom hälsa, samhällsfrågor och vetenskap. Antal program följs upp där hälsa, samhällsfrågor eller vetenskap är tema.

För inriktningsområdet Öppen Kommun är nämndmålet

Kommunens invånare erbjuds möjlighet att vara delaktiga i arbetet kring kommunens kultur- och fritidsutbud. För att fånga önskemål och andel intresse för att påverka kommer exempelvis dialoger, enkätundersökningar att genomföras.

Verksamhetsförändringar och konsekvenser 2019

Verkställandet av lokalöverföring från Kultur- och fritidsförvaltningen till Tekniska förvaltningen är under genomförande och klart årsskiftet 2018/2019. Även ansvar för avtal om föreningsdrift och arrendeavtal övertas av Tekniska förvaltningen, men Kultur- och fritidsförvaltningen är fortsatt initiativtagare till önskemål om förändring eller utveckling av avtal. Kultur- och fritidsförvaltningen blir internhyresgäster enligt internhyreshandboken. Ansvaret för korttidsuthyrning

till privatpersoner och föreningar kvarstår hos förvaltningen. Denna övergång av lokalansvar ger oss en mer homogen bemanningssituation vilket högst troligt kommer att upplevas som att medarbetarna finns mera tillgänglig för besökare vid våra idrotts och badanläggningar. Vi kommer att fortsätta arbetet med att övergå till nyckelfria lås med förbokade taggar vid samtliga fastigheter. På så vis får vi bättre uppföljning av nyttjandegraden på anläggningarna. Med den vetskapen kan vi arbeta riktat för att fylla anläggningarna än mer effektivt. Med förhållningssättet att vi på förvaltningen driver mötesplatser av olika slag, neutraliserar vi olikheterna som finns mellan tex simhall och ett bibliotek, att använda begreppet mötesplats gör att vi redan vid planeringsstadiet av olika evenemang och aktiviteter har ett helhetstänk och inkluderar alla mötesplatser i kommunen.

Flera stora förändringar har gjorts på biblioteksområdet i kommunen. Nytt bibliotek både i Östhammar och (planerat) i Österbybruk samt utökade servicetjänster. Fokus ligger nu på att balansera och anpassa servicenivåer mot invånarnas ökade besökande till biblioteken, att möta upp deras förväntningar och ligga steget före. Behov av förändring av arbetssätt är en trolig utveckling då vi i nuläget är bemannade för ett annat besöksmönster. Biblioteken som mötesplats för mer än böcker ska utvecklas än mer, där ska samhällsfrågor och vetenskap ges utrymme, information och marknadsföring för vårt rika friluftsliv.

Konceptet Fritidsbank ska utformas och anpassas till kommunens behov under året, detta ger fler invånare möjlighet att utöva sport och fritidsaktiviteter oavsett ekonomiska förutsättningar.

Utvärdering av föreningsbidragets nivåer bör göras, kopplat till det måste anläggningsstödet också ses över då det har varit oförändrat under många år, detta ger troligen ett behov av antingen utökad budget eller omfördelning av medel.

Kommunalt aktivitetsbidrag ges för gruppen 7-25 år i nuläget, en mer relevant målgrupp är åldern 7-20 år vilket kan ge utrymme för högre satsning på åldern 65 plus. Vi vill verka för ett livslångt tränande samt livskvalitetshöjande aktiviteter så som konst, musik, böcker och socialt umgänge vilket ger friskare äldre.

Naturen och friluftslivets möjligheter som attraktion i kommunen ska tydliggöras och mätas. För att möta de nationella friluftsmålen ska en friluftspan tas fram. Vi ska aktivt synliggöra kommunens natur- och friluftsområden.

Ett uppdrag för förvaltningen är att leda processen med att ta fram LÖK (lokal överenskommelse med Civilsamhället). LÖK ger stöd för utveckling av ett attraktivt lokalsamhälle tillsammans med

föreningar och civilsamhälle på ett strukturerat och mätbart sätt.

Ungdomsgården i Östhammar har nyöppnats på Kulturhuset Storbrunn, där är målet att ha en mer aktivitetsbaserad verksamhet för ungdomar från årskurs 7 upp till 17 års ålder. För att nå ut till alla ungdomar gör vi skolbesök, använder sociala medier, affischering och annonsering. Fritidsgården för personer med funktionsvariationer (Brunnen) byter också lokaler till Kulturhuset Storbrunn.

Nytt för hösten är att Gimo Ungdomsgård åter öppnar 25 september. Målet är att planera större aktiviteter för ungdomarna ifrån alla orter i kommunen samt skapa en trygg fritid med alternativa aktiviteter som passar en bred målgrupp. Unkan i Österbybruk fortsätter sin verksamhet. Alunda och Öregrund har inte i dagsläget någon ungdomsgårdsverksamhet vilket behöver utvärderas för att se om behov finns för framtiden.

Kultur-och fritidsförvaltningen fortsätter att skapa en tryggare vardag för ungdomarna i Östhammars kommun genom ett fortsatt samarbete i kommunen och med det civila samhället. Ungdomarna ska ges möjlighet att påverka innehåll på fritidsgårdarna, vi behöver veta vad de anser attraktivt för dem i aktiviteter och sysselsättning.

Verksamheten 2020-2022

Arbetet med att utveckla Kulturhuset Storbrunn som en viktig mötesplats för alla i Östhammars kommun kommer att prioriteras högt.

För att möta framtidens utmaningar på biblioteksområdet ska kultur- och fritidsnämnden ta fram en strukturplan för biblioteksverksamheten i Östhammars kommun.

Stort fokus kommer att, tillsammans med andra nämnder samt invånare, ägnas åt ungas välmående och ungas mötesplatser.

Genom fortsatta dialoger och med ett fokus på medskapande ska nämnden ta fram behovet av kommunens idrotts- och fritidsanläggningar.

Kvantitet och kvalitet

Simhallarna drivs enligt de arbetsmiljökrav som finns, biblioteken skall följa bibliotekslagen, allt för att säkra god kvalitet. Alla kommunens bibliotek och sim- och sporthallar mäter kundnöjdhet. Fortbildning sker kontinuerligt för all personal på förvaltningen.

Investeringar

Det finns budgeterat för en ny sporthall. Enligt plan ska den byggas 2020/2021 och antas vara i drift 2022.

I övrigt står investeringarna för förbättringar på våra anläggningar, köp av utrustning till utegym, möbler och inredning till bibliotek och kompletteringar till Storbrunn. Arbetsmiljörelaterade inköp till sim och sporthallar, tillgänglighetsförbättringar vid utebad, belysning till elljusspår samt ett nytt boknings- och bidragssystem.

Verksamhetsmått	Bokslut 2017	Budget 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022
Andel medborgare som är nöjda med sin fritid, NRI	-	56 %	56 %	56 %	56 %	56 %
Andel medborgare som är nöjda med sin fritid, NMI, fritid	-	56 %	58 %	58 %	58 %	58 %
Andel medborgare som är nöjda med sin fritid, NMI, kultur	-	58 %	58 %	58 %	58 %	58 %
Andel unga som vill påverka frågor	49 %	X	X	60 %	60 %	60 %
Andel unga som anser att de har möjlighet att påverka	X	X	X	40 %	40 %	40 %
Besökare i simbassänger	40 293	80 000	80 000	80 000	80 000	80 000
Hur många timmar i veckan har sim- och sporthallarna öppet utöver tiden 08-17 på vardagar?	19	20	20	20	20	20
Uthyrda sporthallstimmar, idrottshallar	7 447	7 500	7 500	7 500	7 500	7 500
Uthyrda timmar, övriga träningslokaler	5 946	6 000	6 000	6 000	6 000	6 000
Gymkort, antal sålda kort	1 214	1 700	1 700	1 700	1 700	1 700
Kundnöjdhet, sim- och sporthallar	x	90%	90%	90%	90%	90%

Verksamhetsplan

Verksamhetsmåt	Bokslut 2017	Budget 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022
Vad tror eller tycker du om öppetiderna vid kommunens idrotts - och motionsanläggningar? SCB NMI	5,9	6,4	6,5	6,8	6,8	6,8
Samlingslokaler, sammankomst	2 531	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500
LOK-stödet, sammankomster	12 505	12 000	12 000	12 000	12 000	12 000
LOK-stödet, deltagare	131 540	130 000	130 000	130 000	130 000	130 000
Antal besökare på biblioteken	111 139	130 000	150 000	150 000	150 000	150 000
Antal besök/invånare	5,2	5,5	6,0	6,5	6,5	6,5
Antal utlån	95 716	120 000	135 000	135 000	135 000	135 000
varav antal utlån e-böcker	1 596	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000
Antal utlån/invånare	4,5	5,6	6,0	6,0	6,0	6,0
Hur många timmar i veckan har huvudbiblioteket öppet utöver tiden 08-17 på vardagar?	9	15,0	15,0	15,0	15,0	15,0
Öppetid biblioteken timmar per vecka	119	131	131	131	131	131
Antal bibliotekarier/1000 inv	0,34	0,34	0,40	0,40	0,40	0,40
Kundnöjdhet biblioteken	x	95 %	95 %	95 %	95 %	95 %
Vad tror eller tycker du om biblioteksverksamheten? SCB NMI	7,1	7,6 %	7,8 %	8,0 %	9,0 %	9,0 %

Resultaträkning (tkr)	Bokslut 2017	Budget 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022
Intäkter (+)	10 994	11 826	12 621	12 621	12 621	12 621
Kostnader (-)	-45 292	-51 128	-52 378	-52 378	-52 344	-55 944
Personalkostnader	-14 580	-16 915	-17 084	-17 084	-17 084	-17 084
Lokalkostnader	-10 712	-15 347	-15 654	-15 654	-15 654	-19 254
Övriga kostnader	-20 000	-18 866	-19 640	-19 640	-19 606	-19 606
Nettokostnader	-34 299	-39 302	-39 757	-39 757	-39 723	-43 323

Driftbudget (tkr)	Bokslut 2017	Budget 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022
<i>Verksamhet</i>						
100 Politisk verksamhet						
Intäkter	0	0	0	0	0	0
Kostnader	-490	-350	-354	-354	-354	-354
130 Övr politisk verksamhet						
Intäkter	0	0	0	0	0	0
Kostnader	-165	-147	-149	-149	-149	-149
230 Turistverksamhet						
Intäkter	15	20	20	20	20	20
Kostnader	-158	-567	-574	-574	-574	-574
263 Miljö, hälsa och hållbar utveckling						
Intäkter	0	0	0	0	0	0
Kostnader	0	-300	-303	-303	-303	-303

Driftbudget (tkr)	Bokslut 2017	Budget 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022
300 Allmän fritidsverksamhet						
Intäkter	270	100	101	101	101	101
Kostnader	-5 879	-6 519	-6 594	-6 594	-6 594	-6 594
310 Stöd till studieorganisationer						
Intäkter	0	0	0	0	0	0
Kostnader	-350	-350	-354	-354	-354	-354
315 Allmän kulturverksamhet						
Intäkter	765	877	887	887	887	887
Kostnader	-4 039	-4 173	-4 221	-4 221	-4 221	-4 221
320 Bibliotek						
Intäkter	45	147	149	149	149	149
Kostnader	-11 208	-12 315	-12 457	-12 457	-12 457	-12 457
340 Idrotts- och fritidsanl						
Intäkter	9 867	10 646	10 768	10 768	10 768	10 768
Kostnader	-21 544	-24 531	-24 814	-24 814	-24 780	-28 380
350 Fritidsgårdar						
Intäkter	32	36	36	36	36	36
Kostnader	-1 461	-1 876	-1 898	-1 898	-1 898	-1 898
920 Gemensamma verksamheter						
Intäkter	0	0	660	660	660	660
Kostnader	0	0	-660	-660	-660	-660
Nettokostnader	-34 299	-39 302	-39 757	-39 757	-39 723	-43 323

Investeringsbudget, netto (tkr)	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022
<i>Projekt</i>				
Eljuspår elbelysning	200	0	0	0
Utedass	100	200	200	200
Kassaombyggnad sim o sporthall	600	0	0	0
Utrustning gym	200	200	200	200
Kultur och Fritid för Unga media och data	330	300	300	300
Utebad tillgänglighet	200	200	200	200
Arbetsmiljöåtgärder sim-och sporthallar	250	300	300	
Utrustning inventarier sim-och sporthall	150	400	600	1 000
Inredning Bibliotek	200	400	200	100
Div investeringar Storbrunn och bibliotek		500	500	500
RFID system	600	0	0	0
Summa	2 830	2 500	2 500	2 500

Barn- och utbildningsnämnden

Verksamhetsområde

I Barn- och utbildningsnämndens uppgifter ingår att leda och samordna verksamheten inom förskola och pedagogisk omsorg, fritidshem, grundskola, grundsärskola, kulturskola, gymnasieskola och vuxenutbildning. Nämnden ansvarar även för det kommunala aktivitetsansvaret samt korttidstillsyn för barn över 12 år.

Barn- och utbildningsnämnden ska verka för en helhetssyn på omsorg, utbildning och fritid för barn och ungdomar samt för den kommunala vuxenutbildningen. Nämnden ansvarar även för bidragsgivning, tillsyn och uppföljning av barnomsorg i alternativa driftsformer.

Omvärldsanalys

Likvärdig utbildning

En likvärdig utbildning är en prioriterad fråga för en framgångsrik skolverksamhet i Östhammars kommun. Verksamheten ska löpande utvecklas och undervisningens kvalitet ska stärkas. Skolans resurser ska stärka varje elevs möjlighet att nå kunskapsmålen och utvecklas så långt som möjligt. Stereotypa uppfattningar om flickor och pojkar styr i stor utsträckning förskolans vardag. Skolprestationer i skolan och val till gymnasieskolan skiljer sig åt mellan flickor och pojkar. Med ett genusperspektiv på förskola och skola kan forskare beskriva hur kön spelar roll och hur traditionella könsroller kan brytas. Inga Wernersson (SOU 2010:51) gör en skillnad mellan individbaserade förklaringar som har med individens kön i sig att göra, och skolbaserade förklaringar som handlar om hur skolans roll i samhället påverkar eleverns prestationer.

Intressant är att begåvningsforskning pekar entydigt på att könsskillnaderna i kognitiva förutsättningar är små eller obefintliga.

Skolplan

Utifrån kunskap om vad vi i Östhammars kommuns skolor behöver utveckla och det som forskningen lyfter fram som framgångsfaktorer har vi tagit fram fyra fokusområden som gör att vi kan lyckas tillsammans: leda lärande, professionellt förhållningssätt, trygghet och samarbetande kultur.

Behörighet till gymnasieskolan samt examen inom fyra år

Det finns ett tydligt samband mellan utbildningsnivå och hälsa. Betygen i grundskolans årskurs 9 är av avgörande betydelse för skolelevens benägenhet att studera vidare. En större andel

flickor än pojkar uppnår behörighet till gymnasiet. I kommunen var, 12 % av flickorna och 28 % av pojkarna år 2017, ej behöriga till gymnasieskolan. Ett exempel är sambandet mellan utbildningsnivå och medellivslängd, där de största skillnaderna finns mellan dem som har högst förgymnasial utbildningsnivå och dem som har eftergymnasial utbildningsnivå. Låga eller ofullständiga betyg från årskurs 9 ökar dessutom risken för framtida psykosociala problem, samtidigt som den psykiska hälsan kan påverka skolprestation.

Unga som saknar slutbetyg från gymnasieskolan har sämre möjligheter inom arbetslivet, vilket i sin tur kan minska möjligheterna till god hälsa under resten av livet. Det var en större andel flickor, som tagit gymnasieexamen inom fyra år efter påbörjad gymnasieutbildning, jämfört med pojkar under 2017.

En avslutad gymnasieutbildning innebär att risken för arbetslöshet minskar bland 20–24-åringar med i genomsnitt 7,4 procentenheter. Det finns också studier som visar att när andelen unga som inte kommer in på arbetsmarknaden ökar, så försämras också den psykiska hälsan bland unga.

Digitalisering

För att Östhammars kommuns skolor ska klara utmaningarna att förbereda våra elever för framtidens samhälle behöver vi en skola i vår tid. Den digitala kompetensen är idag en demokratifråga som blivit en klassfråga. Verksamheten har så som samhället i övrigt utmaningar att integrera och skapa jämlika skolor för alla barn och elever. Det är avgörande för elevernas lärande att skolan tillhandahåller moderna verktyg och arbetssätt som rustar dem för framtiden på ett likvärdigt sätt.

Regeringen beslutade 19 oktober 2017 om en ny digitaliseringsstrategi för skolväsendet. Målet med digitaliseringsarbetet är att Sverige ska bli bäst i världen på att använda digitaliseringens möjligheter. Skolverket har utifrån regeringens mål reviderat grundskolans läroplan och betonar i revideringen fyra aspekter av digitaliseringen. Eleverna ska ges förutsättningar att förstå digitaliseringens påverkan på samhället, kunna använda och förstå digitala verktyg och medier, ha ett kritiskt och ansvarsfullt förhållningssätt och lösa problem och omsätta idéer i handling.

I samband med revideringen ändrades även kursplanerna för flera ämnen där moment kopplat till digitaliseringen, exempelvis programme-

ring, har tillkommit. Detta medför förändrade krav för genomförande av undervisning i alla skolformer. Digitaliseringsstrategin kräver investeringar i form av nätverk och datorer samt fortbildningsinsatser för personalen.

Kompetensförsörjning

En avgörande faktor för verksamheten är kompetensförsörjning. Svårigheten att rekrytera kompetens/behörig personal råder idag inom alla yrkeskategorier på grund av pensionsavgångar, rekryteringssvårigheter av bristyrke och tillväxt i kommunen.

Störst kompetensbrist är det inom följande kategorier: förskollärare, lärare med inriktning mot fritidshem, specialpedagoger, svenska som andraspråk, bild, musik och slöjd och elevhälsans personal så som skolpsykologer samt studie- och yrkesvägledare.

Nyrekryteringar är inte bara svårt, utan innebär även en ökad personalkostnad. Östhammars kommun behöver arbeta aktivt för att bli en än mer attraktiv arbetsgivare för att rekrytera och för att kunna bibehålla befintlig personal. Det arbetet innefattar bland annat en satsning på lön.

Tillgängliga lärmiljöer

För att ge alla våra barn och elever möjlighet att delta i undervisningen och utbildningen behöver vi en modern och anpassad lärmiljö. Med lärmiljöer menar vi pedagogisk-, fysisk- och social miljö. Barn och elever i vår verksamhet ska känna sig trygga och uppleva studiero. Idag vet vi genom forskning att fysisk aktivitet och sund kost har stor betydelse för god hälsa och livskvalitet. Det är av stor vikt att barn och elever rör på sig och hittar glädjen i den fysiska aktiviteten.

Utbildningen har utvecklats och ställer idag andra krav på miljön än vad den gjort tidigare. Flexibilitet, kreativitet och stimulans är viktiga komponenter i detta arbete inom alla verksamheter. Östhammars förskolor och skolor behöver se över sina lärmiljöer och framför allt vid om-, till och nybyggnation är det viktigt att ha med den aspekten så att vi öppnar upp för pedagogik som stödjer en skola i vår tid.

Men hur våra pedagogiska miljöer kommer behöva utformas i framtiden är osäkert. Pedagogiken utvecklas och därför måste våra lärmiljöer anpassas. Vad ställer det för krav på samhälls- och stadsplaneringen?

Fritidshem och förskola

Barn och elevernas vistelsetid i fritidshemmen och förskolan ökar vilket utöver lokaltillgång

ställer högre krav på att verksamheten är bemanad i annan utsträckning än idag. Fritidshemmens verksamhet behöver bli mer framträdande i verksamhetens och förvaltningens systematiska kvalitetsarbete. Den reviderade läroplanen för fritidshem framhäver att det ska ske undervisning i fritidshemmen och centralt innehåll är framtaget vilket tidigare inte funnits. Skolinspektionens rapport Undervisning i fritidshemmet 2018 visar på några faktorer som behöver förstärkas. Exempelvis svårigheter med tillgång till behörig personal, hur lärarresursen används, samverkan mellan fritidshemmets avdelningar respektive mellan skola och fritidshem, stora elevgrupper samt materiella förutsättningar som lärverktyg och lokaler. En annan viktig förklaring är rektors ledning av undervisningen i fritidshemmen. Skolinspektionens iakttagelser visar att rektorer på flera av de granskade fritidshemmen i relativt låg grad arbetar med att tydligt styra och sätta mål för undervisningen i fritidshemmen och följa upp dessa. Fritidshemmets undervisning är vidare i låg grad uppmärksam i de granskade skolornas systematiska kvalitetsarbete.

Den kommande läroplanen för förskolan, som börjar gälla i juli 2019, har bland annat samma inriktning som den reviderade planen för fritidshem, det vill säga att det ska ske undervisning.

Demografi

Befolkningens struktur och förändring har en naturlig koppling till behovet av lokaler för kommunen. Antalet barn och var barnfamiljer väljer att bo påverkar behovet av förskole- och skollokaler. I Östhammars kommun finns behov för nya barnomsorgslokaler och skollokaler.

Kommunfullmäktiges strategiska inriktningsområden

En lärande kommun

Nämnden har inga egna mål utan använder sig av de nationella målen i läroplanen. Nämnden har dock egna styrtalet (resultatmätt)

Kommunfullmäktiges resultatmätt

- Kompetensförsörjningen internt och extern, andel genomförda rekryteringar i vårt geografiska område.

Måltal 2.60

- Den egna organisationens lärande och utveckling, andel av de anställda som fått en fortbildning om mer än två dagar.

Måltal 100%

Verksamhetsplan

	Barn- och utbildningsnämndens resultatmått	Måltal
N	Andel elever i åk 1 som klarar lässcreeningen	100 %
N	Andel elever i åk 5 som anser att skolarbetet stimulerar till att lära sig mer	-
N	Andel elever i åk 5 som anser att deras lärare förväntar sig att de ska göra sitt bästa	-
N	Andel elever i åk 5 som upplever att de får den hjälp de behöver i sitt skolarbete för att utvecklas	-
N	Andel elever i åk 5 som upplever att de har sådan studiero att de kan utföra sina studier	-
N	Andel elever i åk 5 som upplever att de är trygga i skolan	-
N	Andel elever i åk 6 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen	100 %
N	Meritvärdet i åk 9	211,3 poäng
N	Andel elever i åk 9 som anser att skolarbetet stimulerar till att lära sig mer	-
N	Andel elever i åk 9 som upplever att de ges förutsättningar att utvecklas individuellt	-
N	Andel elever i åk 9 som anser att deras lärare förväntar sig att de ska göra sitt bästa	-
N	Andel elever i åk 9 som upplever att de får den hjälp de behöver i sitt skolarbete för att utvecklas	-
N	Andel elever i åk 9 som anser att de får lära sig att reflektera och argumentera för sin sak i skolan	-
N	Andel elever i åk 9 som anser att de får lika chanser till att bli uppmärksammade och bedömda av lärarna	-
N	Andel elever i åk 9 som anser att de succesivt får ta ansvar för sina studier	-
N	Andel elever i åk 9 som upplever att de har sådan studiero att de kan utföra sina studier	-
N	Andel elever i åk 9 som upplever att de är trygga i skolan	-
N	Andel elever på gymnasiet som får gymnasieexamen inom tre år	100 %
N	Andel elever i år 2 på gymnasiet som upplever att de ges förutsättningar att utvecklas individuellt	-
N	Andel elever i år 2 på gymnasiet som anser att de får lära sig att reflektera och argumentera för sin sak i skolan	-
N	Andel elever i år 2 på gymnasiet som upplever att de är trygga i skolan	-
N	Andel elever som fullföljer allmänna gymnasiala kurser inom vuxenutbildningen	
N	Andelen elever som fullföljer SFI med godkända betyg	
N	Andel föräldrar som anser att fritidshemmet erbjuder aktiviteter som stimulerar barns lärande	100 %
N	Andel föräldrar som upplever att fritidshemmet är en trygg plats	100 %
N	Andel föräldrar som upplever att de hålls informerade om verksamheten på fritidshemmet	100 %
N	Andel föräldrar som upplever att deras barn har ett lärande på förskolan	100 %
N	Andel föräldrar som upplever att deras barn känner sig trygga i förskolan	100 %
N	Andel föräldrar som upplever att deras barn stimuleras i sin utveckling i förskolan	100 %
N	Antal elever som har individuella kurser i kulturskolan	639
KF	Andel elever som tagit gymnasieexamen inom fyra år	

Övriga mål och riktlinjer

Digitalisering

Eleverna ska ges förutsättningar att förstå digitaliseringens påverkan på samhället, kunna använda och förstå digitala verktyg och medier, ha ett kritiskt och ansvarsfullt förhållningssätt och lösa problem och omsätta idéer i handling. Vi behöver förtäta med digitala enheter i de lägre åldrarna.

Normkritiskt arbete

Ett normkritiskt förhållningssätt gör att vi blir medvetna om normer och hur de påverkar både undervisningens kvalitet och elevernas resultat. Med en ökad normmedvetenhet kan vi välja att göra på nya sätt i mötet med barn och elever.

En viktig del i det normkritiska arbetet är att göra barn och elever delaktiga och diskutera olika normer med dem så att även de kan förhålla sig kritiskt och se fler möjligheter. På sikt tror vi att detta arbete ska skapa större trygghet, stärka barn och elevers självkänsla, vilket även påverkar deras inlärningsförmåga och motivation, vilket i slutändan ger en högre målpåfyllelse.

Arbetet ska vara systematiskt och långsiktigt, det skall ske genom kartläggning, analyser, formulerade mål och åtgärder samt utvärdering.

Lärande för hållbar utveckling

Lärande för hållbar utveckling utgår från KF:s inriktningsområde - en hållbar kommun och kommunens miljömål utifrån Agenda 2030. Vi tror att ett aktivt arbete med de globala målen för hållbar utveckling kan öka motivationen hos våra elever och förbereda dem bättre för världen. Till sammans med kommunens skolutvecklingsenhet ska en implementering ske av Lärande för hållbar utveckling vilket kommer att bidra till ökad målpåfyllelse hos eleverna genom att skapa en undervisning som känns viktig. Det handlar om ett levande, motivationshöjande och livslångt lärande för en hållbar framtid. Implementeringen av hållbar utveckling ska i ett långsiktigt perspektiv genomsyra verksamheten.

Fritidshemmens utveckling

Rektorer behöver i högre grad beakta hur fritidshemmens utbildning kan organiseras och tas tillvara för att alla elever ska ges möjligheter att få de kunskaper och färdigheter de behöver. Undervisningen i fritidshemmet behöver stärkas, personalen behöver utbildning, lärresurserna behöver ses över och samverkan mellan skola och fritidshemmet behöver fördjupas så att fritidshemmet även bidrar till en likvärdig skola med ett kompensatoriskt uppdrag.

Från och med den 1 juli 2019 blir det krav på lärarlegitimation och behörighet för att få under-

visa och ansvara för undervisning i fritidshemmet. Det behöver säkerställas i varje fritidshem.

Stärkt elevhälsoarbete

Elevhälsan har en viktig roll i skolan för att främja, förebygga och stödja elevens utveckling. Vi behöver arbeta vidare för att skapa attraktiva tjänster för elevhälsans professioner.

Trygghet och studiero

En granskning som Skolinspektionen gjorde 2016 visar att lärarens förmåga att genomföra undervisning med tydliga strukturer och med variation av arbetsformer i hög grad påverkar såväl elevernas engagemang och aktivitet som studieron. Rektors styrning behöver förbättras och uppföljningen av studiero i undervisningen fördjupas.

Vi behöver satsa på trygga, stödjande och uppmanande lärmiljöer. Tryggheten hänger tätt samman med studiero. För att skapa en trygg skola behöver alla vuxna i skolan reagera på alla kränkningar som uppstår och full respekt mellan lärare och elev råda. Det måste även finnas ett aktivt målinriktat arbete för att förhindra kränkande behandling. Det kommer att förstärkas med personal som ska vara stödjande för eleverna på varje högstadieskola.

Tätare uppföljning på individnivå

Arbetet med återkommande uppföljning av elevernas kunskapsutveckling för att säkerställa att alla elever når skolans mål ska utvecklas. Genom mer regelbunden uppföljning på individnivå, för att undersöka mer exakt var eleverna befinner sig och rätt stöd sätts in i rätt tid hoppas vi på förbättrat resultat.

Skolnärvaron är den tydligaste indikatorn som går att koppla till skolresultaten – vi kan se att hög närvaro många gånger innebär goda studieresultat. Utifrån detta förhållande ska vi bli bättre på att följa upp frånvaro samt ta kontakt med vårdnadshavare och elev i ett tidigare skede i de fall vi sett ökad frånvaro. Rektors uppdrag har i en ny skrivning förtydligats genom att om en elev som går i någon av de obligatoriska skolformerna har upprepad eller längre frånvaro ska rektorn se till att frånvaron utreds så fort som möjligt.

Verksamhetsförändringar och konsekvenser 2019

Barn- och utbildningsnämnden får en uppräknings av budgetramen med 2,1 % 2019. Uppräkningen ska täcka hyresökningar, volymökningar (fler barn/elever) samt övriga önskvärda satsningar.

En stor del av uppräkningsen går 2019 åt till att täcka ökade hyreskostnader samt volymökningar

(fler barn/elever) inom förskola och grundskola. Nämnden har också vissa fasta stora budgetposter, bl a köp av extern verksamhet och skolskjutor, som inte kan påverkas. För att kunna lägga en budget i balans 2019 har inte verksamhetens budgetposter, dvs löne- och läromedelsbudget för egen förskola, grundskola osv, kunnat räknas upp med mer än 0,5-0,8 %. En önskvärd satsning på IT hårdvara, i linje med regeringens nya digitaliseringsstrategi, kan inte verkställas fullt ut 2019 utan satsningen får istället göras över flera år. En stor konsekvens för 2019 är att vi inte följer läroplanen, där digitalisering finns beskrivet i varje ämne. Det förutsätter att eleverna har digitala enheter. I de lägre åldrarna finns alldeles för få digitala enheter. Vi kommer inte att kunna förtäta i den takt vi önskar för att kunna ha en likvärdig skola.

Konsekvensen av den strama budgeten 2019 är framförallt en försämrad kvalitet inom egen verksamhet. Löneökningarna kommer sannolikt att vara högre än budgetens uppräkningsvilket får till konsekvens att förskolor och skolor har råd med färre medarbetare. Kvalitet kan givetvis uppnås på annat sätt än enbart med många medarbetare men inom flertalet av nämndens verksamheter, t ex inom förskolan, så är antalet medarbetare viktigt för kvaliteten. Färre medarbetare ger en försämrad arbetsmiljö där förmodligen stress blir den största faktorn för ohälsotal. Elevernas rätt till det stöd de behöver enligt skollagen kommer inte att kunna ges med den tilldelade budgeten för 2019.

Nämnden kan inte prioritera arbetskläder i budgeten 2019. Arbetskläder inom vissa verksamheter (främst förskola och fritidshem) är en viktig jämställdhetsfråga och en viktig faktor i att vara en attraktiv arbetsgivare. Att satsningen inte kan genomföras fullt ut 2019 ses som mycket negativt. Den påbörjade satsningen på arbetskläder inom förskola och fritidshem får spridas över fler år.

De planerade satsningarna inför 2019, beskrivna under rubriken Övriga Mål och riktlinjer, kan komma att påverkas av den strama budgeten och vissa insatser, bl a fortbildningsinsatser, kan behöva spridas över flera år. Vissa av satsningarna kan delfinansieras med statsbidrag.

Verksamheten 2020-2022

Barn- och utbildningsnämnden begär en uppräkningsräkning om 3,7-3,9% av budgetramen per år under planperioden. En uppräkningsräkning i den storleksordningen ger utrymme för löneökningar, hyresökningar och volymökningar (fler barn/elever) med bibehållen kvalitet.

Barn- och utbildningsnämndens största utmaning under perioden 2020-2022 är ett ökat lokal-

behov och svårigheten att finansiera ökade hyror med egen budgetram utan att detta medför negativa konsekvenser för verksamheten. Barn och elevantalet förväntas också att öka både genom ett något högre födelsetal men också genom inflyttning. Fler barn- och elever ger behov av utökad budget för att bibehålla vuxentätheten i verksamheten. Regeringens nya digitaliseringsstrategi ställer stora krav på tillgång till IT hårdvara inom nämndens alla verksamheter. Kurs- och läroplaner ställer numera tydliga krav på tillgång till IT hårdvara. Från och med år 2022 kommer alla nationella prov genomföras digitalt.

Nya förskolor planeras i Östhammar och Österbybruk, förhoppningen är att dessa ska stå färdiga i slutet av planperioden. När de nya förskolorna står färdiga kommer paviljonger att sägas upp och nämnden kommer därmed kunna driva verksamhet i permanenta, attraktiva och moderna lokaler vilket ses som mycket positivt och viktigt för både barn och medarbetare.

Inom grundskolan kommer två stora projekt att genomföras under perioden; byggnation av den nya skolan i Östhammar för årskurser 4-9 samt utbyggnation av Österbyskolan med 150 platser. Österbyskolan har sedan hösten 2018 en paviljong för att lösa frågan om skolplats för alla barn vilket inte ses som optimalt i pedagogiskt och arbetsmiljömässigt perspektiv. Budget för utbyggnation av Österbyskolan är inte beslutad ännu.

Kvantitet och kvalitet

Alla barn och elever ska erbjudas kvalitativ barnsomsorg och utbildning i Östhammars kommun. Nämnden strävar efter att erbjuda alla barn barnsomsorg så snart som möjligt efter det att vårdnadshavare ställt barnet i kö, även om vissa väntetider inom förskolan förekommer, max väntetid är dock enligt lagkrav 4 månader. Grundskoleplatser och gymnasieskoleplatser ska enligt lagkrav finnas åt alla elever utan väntetid. Nämnden arbetar aktivt med barn- och elevprognoser och lokalförsörjningsplan för att planera verksamheten så att den ska tillgodose behoven på alla orter på kort och lång sikt.

Inom nämnden pågår ett systematiskt kvalitetsarbete på alla förskolor och skolor som dokumenteras i beslutsstödsystemet Stratsys. Både kvantitativa och kvalitativa resultat följs upp.

Nämndens arbete granskas regelbundet av Skolinspektionen och andra myndigheter såsom Arbetsmiljöverket. Granskningarna ses som mycket positiva och som ett stöd för ytterligare förbättringar av verksamheten.

Investeringar

Barn- och utbildningsnämnden ser stora utmaningar framöver vad gäller lokalförsörjningen

inom nämndens verksamhetsområde. Östhammars kommun växer och efterfrågan på förskoleplatser och grundskoleplatser ökar. Nämnden har arbetat fram en lokalförsörjningsplan med åtgärder som kan genomföras på kort och lång sikt.

Alma förskola i Alunda är nu utbyggd och beräknas öppna med full kapacitet (85 platser) 2019. Nämnden har fattat beslut om nybyggnation av en ny förskola i Östhammars tätort och en ny förskola i Österbybruks tätort, för att sedan kunna säga upp paviljongerna på orten. Investeringsbudget är dock ej beviljad.

Beslut är fattat om en ny skola i Östhammar för årskurser 4-9, skolan beräknas stå färdig år 2021

och kosta 240 mkr att bygga. Nämnden har fattat beslut om att ytterligare 150 platser behöver skapas i Österbyskolan, investeringsbudget är dock ej beviljad.

Barn- och utbildningsnämnden begär en egen investeringsbudget om 4,5 mnkr per år för investeringar och återinvesteringar i framförallt inventarier och utemiljöer kommande år. Utöver detta begär nämnden under planperioden 12 mnkr i investeringsbudget för möbler och inventarier till nya skolan i Östhammar samt 4 mnkr för investering i de två nya förskolorna i Östhammar och Österbybruk

Verksamhetsmåt	Bokslut 2017	Budget 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022
Kulturskola, antal	639	545	545	545	545	545
Kulturskola, nettokost	9 595	11 665	11 948	12 247	12 553	12 867
Öppen förskola, antal	1	1	1	1	1	1
Öppen förskola, nettokostnad	480 527	537 606	541 891	555 439	469 325	583 558
Egen förskola, antal	942	958	963	983	1 003	1 023
Egen förskola, nettokostnad*	115 252	118 006	124 873	127 018	129 215	135 992
Extern förskola, antal	10	15	15	15	15	15
Extern förskola, kostnad*	148 610	127 589	107 976	110 675	113 442	116 278
Egen familjedaghem, antal	62	60	30	30	30	30
Egen familjedaghem, nettokostnad*	92 141	79 173	68 325	70 033	71 783	73 578
Ext familjedaghem, antal	129	125	150	150	150	150
Ext familjedaghem, kostnad*	71 393	88 770	83 693	85 786	87 930	90 128
Egna fritidshem, antal	852	830	830	835	840	845
Egna fritidshem, nettokostnad*	35 242	36 569	36 524	37 213	37 917	38 635
Externa fritidshem, antal	20	20	20	20	20	20
Externa fritidshem, kostnad*	39 322	36 139	44 690	45 807	46 953	48 126
Egen grundskola, antal	2 235	2 263	2 300	2 320	2 340	2 360
Egen grundsk, nettokostnad**	91 790	91 415	93 800	98 049	102 137	104 159
Ext grundskola, antal	81	85	85	85	85	85
Ext grundskola, kostnad**	112 527	116 172	114 890	117 763	120 707	123 724
Egen grundsärskola, antal	18	19	19	19	19	19
Egen grundsärsk, nettokostn**	332 393	331 027	324 160	332 264	340 571	349 085
Egen gymnasieskola, antal	383	335	335	335	340	345
Egen gymnasiesk, nettokostn**	137 073	152 601	149 595	153 335	154 857	156 428
Ext gymnasiesk, kommun, ant	161	186	170	170	170	170
Ext gymnasiesk, ko, kostn**	125 843	124 010	137 596	141 036	144 562	148 176
Ext gymnasiesk, friskolor, antal	193	167	190	190	190	190
Ext gymnasiesk, frisk, kostn**	126 183	127 494	113 642	116 483	119 395	122 380
Ext gymnasiesärskola, antal	14	15	15	15	15	15
Ext gymnasiesärsk, kostnad **	398 915	380 053	355 621	364 512	373 625	382 965
Egen vuxenutb, alla delar, antal	343	350	350	350	350	350
Egen vuxenutb, alla delar, nettokostn ***	41 818	43 472	43 473	44 560	45 674	46 816

* exkl barnomsorgsavgift

** exkl skolskjuts

*** Verksamheten Vuxenutbildning består av delverksamheterna Komvux grund, Komvux gym, Särvtux, Yrkes-
högskola (YH), Svenska för Invandrare (SFI) och Uppdragsutbildning. Nämnden väljer att fördela en ram till verksamheten och uppdrä åt rektor att fördela ramen mellan delverksamheterna utifrån lagkrav och behov.

Verksamhetsplan

Resultaträkning (tkr)	Bokslut 2017	Budget 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022
Intäkter (+)	78 753	55 837	36 553	36 553	36 553	36 553
Kostnader (-)	-601 515	-592 561	-584 734	-594 931	-603 836	-613 051
Personalkostnader	-341 000	-340 453	-344 879	-350 076	-355 381	-360 796
Lokalkostnader	-87 663	-86 686	-93 529	-99 029	-104 029	-108 729
Övriga kostnader	-172 852	-165 422	-146 326	-145 826	-144 426	-143 526
Nettokostnader	-522 762	-536 724	-548 181	-558 378	-567 283	-576 498

Driftbudget (tkr) <i>Verksamhet</i>	Bokslut 2017	Budget 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022
100 Politisk verksamhet						
Intäkter	1	0	0	0	0	0
Kostnader	-892	-1 185	-1 191	-1 191	-1 191	-1 191
130 Övrig politisk verksamhet						
Intäkter	0	0	0	0	0	0
Kostnader	-299	0	0	0	0	0
330 Kulturskola						
Intäkter	407	405	52	52	52	52
Kostnader	-6 539	-6 759	-6 564	-6 564	-6 564	-6 564
400 Öppen förskola						
Intäkter	0	0	0	0	0	0
Kostnader	-481	-493	-498	-498	-498	-498
407 Förskola						
Intäkter	19 887	15 891	12 853	12 853	12 853	12 853
Kostnader	-121 147	-124 087	-123 861	-125 461	-127 061	-133 361
412 Familjedaghem						
Intäkter	2 530	1 893	1 633	1 633	1 633	1 633
Kostnader	-16 820	-15 837	-15 719	-15 719	-15 719	-15 719
425 Skolbarnomsorg						
Intäkter	10 580	8 119	7 883	7 883	7 883	7 883
Kostnader	-35 909	-30 959	-31 935	-31 935	-31 935	-31 935
435+440 Grundskola inkl förskoleklass						
Intäkter	20 581	10 909	2 901	2 901	2 901	2 901
Kostnader	-245 386	-244 371	-243 362	-249 702	-255 542	-256 382
443 Obligatorisk särskola						
Intäkter	0	0	0	0	0	0
Kostnader	-7 604	-7 746	-7 741	-7 741	-7 741	-7 741
450 Gymnasieskola						
Intäkter	18 278	15 940	11 230	11 230	11 230	11 230
Kostnader	-119 986	-114 436	-110 995	-110 995	-110 995	-110 995

Driftbudget (tkr) <i>Verksamhet</i>	Bokslut 2017	Budget 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022
453 Gymnasiesärskola						
Intäkter	0	0	0	0	0	0
Kostnader	-8 279	-7 940	-8 083	-8 083	-8 083	-8 083
472 Vuxenutbildning*						
Intäkter	2 164	2 080	0	0	0	0
Kostnader	-16 508	-17 195	-15 216	-15 216	-15 216	-15 216
499 Nämndövergripande						
Intäkter	4 315	600	0	0	0	0
Kostnader	-20 477	-20 457	-18 458	-20 715	-22 180	-24 255
513 Insatser enl LSS o LASS						
Intäkter	9	0	0	0	0	0
Kostnader	-1 189	-1 097	-1 110	-1 110	-1 110	-1 110
Nettokostnader	-522 762	-536 724	-548 181	-558 378	-567 283	-576 498

* Verksamheten Vuxenutbildning inom BOU består av delarna Komvux grund, Komvux gym, Sär-
vux, Högskoleutbildning/Yrkeshögskola (YH), Svenska för Invandrare (SFI) och Uppdragsutbildning.
Nämnden väljer att fördela en ram till verksamheten och uppdra åt rektor att fördela ramen mellan
delverksamheterna utifrån lagkrav och behov

Investeringsbudget, netto (tkr)	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022
<i>Projekt</i>				
Återinvestering förskolor	1 500	1 500	1 500	1 500
Återinvesteringar grundskolan	2 500	2 500	2 500	2 000
Återinvestering övriga verksamheter	500	500	500	500
Nyinvestering nya skolan Östhammar	0	8 000	4 000	0
Nyinvestering ny förskola Östhammar	0	0	0	2 000
Nyinvestering ny förskola Österbybruk	0	0	0	2 000
Summa*	4 500	12 500	8 500	8 500

Socialnämnden

Verksamhetsområde

Socialnämndens uppgift är att bedriva verksamhet i enlighet med socialtjänstlag, lag om stöd och service till vissa funktionshindrade och hälso- och sjukvårdslag upp till kommunal nivå, omfattande:

- individ- och familjeomsorg
- äldreomsorg
- stöd till personer med funktionsvariationer
- uppsökande, förebyggande och öppna insatser
- färdtjänst

Omvärldsanalys

Det råder osäkerhet om inriktningen i den globala ekonomiska, politiska och säkerhetspolitiska utvecklingen. Riskerna för en kraftig inbromsning i den asiatiska ekonomin, liksom en hastig korrigering av de globala tillgångspriserna, som stigit under en lång tid, kvarstår också. I skrivande stund råder också stor osäkerhet avseende de frihandelsavtal som ifrågasätts med hot om straffullar mellan de olika frihandelsområdena världen över. Sverige är en liten öppen ekonomi med en stor 4 (12) exportsektor. Exporten uppgår till ca 45 procent av BNP. Vår ekonomiska utveckling är därför i hög grad beroende av den globala utvecklingen. Frihandel och deltagande i EU:s inre marknad utgör förutsättningar för den ekonomiska utvecklingen i Sverige.

Tillväxttakten i svensk ekonomi fortsätter vara stabil och är beräknad till nästan 2,5 procent för år 2019. Det förekommer dock tecken på att marknaden bromsar in. Oron på aktiemarknaden indikerar att en eventuell lågkonjunktur kan vara på väg under år 2019. Bland annat så har byggsektorn kraftfullt dragit ner planerade byggstartar under slutet av år 2018. I Sverige utgör hushållens höga skuldsättning och stigande bostadspriser fortsatt en makroekonomisk risk. Högt skuldsatta hushåll kan komma att dra ned på sin konsumtion om priserna på bostäder faller kraftigt eller räntorna stiger. Det kan i förlängningen påverka tillväxten och sysselsättningen negativt. Det kan också påverka bostadsbyggandet negativt.

Sysselsättningsgraden i Sverige är nu den högsta på över 25 år och den högsta som EU:s statistikmyndighet Eurostat någonsin uppmätt. Arbetslösheten sjunker och beräknas vara omkring 6 procent kommande år. För Östhammars del innebär det att den rekordlåga arbetslösheten förväntas kvarstå.

De offentliga finanserna är starka med överskott. Sveriges statsskuld som andel av BNP minskar stabilt till den lägsta nivån sedan 1977. Socialnämnden förväntar sig kraftfulla satsningar från regeringen på vård och omsorg, oavsett vem som har det politiska ansvaret under den kommande mandatperioden.

Befolkningsmässigt har Sverige vuxit kraftigt de senaste åren. Den demografiska bilden visar på att vi blir fler yngre samt fler äldre. Detta innebär att antalet individer i arbetskraften inte ökar i samma omfattning som befolkningen i övrigt med ökat ekonomiskt tryck som följd.

Förändringen ställer stora krav på en lyckad integration av de nya svenskar som anländer till Sverige. Utrikes födda och personer utan fullgjord gymnasieutbildning utgör en allt större del av de arbetslösa. En misslyckad integration kan ställa stora grupper utanför samhället med social oro till följd. Dessutom ökar risken att arbetsmarknaden går miste om värdefull kompetens om de nya grupperna inte tas till vara på bästa sätt.

Den tekniska utvecklingen fortsätter i snabb takt inom alla områden och har en stark påverkan på hela vårt samhälle. Utmaningen för den offentliga sektorn är att använda tekniken fullt ut för ökad effektivitet.

Hållbarhet är i fokus. De sociala och ekonomiska perspektiven på miljö och klimat står högt på såväl den politiska agendan som inom näringsliv och organisationer. Även om denna omställning inledningsvis ökar nämndens kostnader måste denna fråga alltid komma först i de beslut som fattas. Viktiga förhållningssätt för socialnämnden att fokusera på under den kommande perioden är samverkansvilja, långsiktighet och helhetstänk.

Individen står i centrum. Den ökade individualiseringen tillsammans med ökad kunskapsnivå bland invånarna höjer kraven och förväntningarna på tjänster, inte minst på välfärdstjänsterna. Generationsskifte där yngre generationer med delvis andra värderingar tar över vilket starkt påverkar förväntningarna på socialnämndens verksamheter.

Verksamhetsmål kopplat till god ekonomisk hushållning

Barn och unga

Barn och ungdomars psykiska ohälsa har ökat under 2000-talet, och statistik visar på en fortsatt ökning. Undersökningen liv hälsa, ung, som färdigställdes år 2018 visar på att de underliggande

hälsfaktorerna- rökning och droganvändning har minskat. I Östhammars kommun har anmälningar avseende oro för unga fortsatt att öka under år 2018, vilket indikerar att satsningen på förbättrad samverkan med skolan har gett resultat. Tyvärr har samtidigt andelen placerade barn ökat. Om denna trend kvarstår under år 2019 kommer det medföra stora underskott för verksamheten barn och unga. Alternativ till placeringar och metoder för tidigare upptäckt måste utvecklas. Samverkan med skolan och Region Uppsala är en nyckelfaktor i detta arbete.

Råd- och stödverksamheten inom IFO ska anpassa sin verksamhet efter behov som framkommer från enskilda i kontakt med verksamheten. Tidiga och öppna insatser har visat sig över tid vara framgångsrika och kostnadseffektiva.

För ensamkommande är framtiden oviss. Det finns lagförslag som kan medföra att ett stort antal ungdomar ska få genomföra gymnasieutbildning trots att de fått avslag på sin asylansökan. Detta skulle bli en stor utmaning för kommunerna. Utifrån nuvarande förutsättningar så kommer verksamheten att fortsätta krympa. Prioriterade områden blir integrationsprocessen, samverkan och eventuell verksamhetsutveckling av stödböende till att omfatta även andra målgrupper än ensamkommande.

Vuxen och socialpsykiatri

Vuxenheten kommer att satsa på att utveckla öppenvården inom missbruk. En utveckling av arbetet med spelmissbruk behöver göras. Förvaltningen ser ett ökat behov inom socialpsykiatri och en budgetförstärkning kan komma att behövas. Lag (2017:612) om samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård kommer att slå igenom fullt ut med betalningsansvar inom tre dagar från meddelande om utskrivningsklar patient.

En nedgång i konjunkturen kan skönjas och en ökning av kostnaderna för försörjningsstöd är att vänta.

Vård och omsorg

Vården och omsorgen står inför flera utmaningar. Demografiska förändringar ger större andel äldre i kommunen och ett ökat behov av vård och omsorg. Den äldre befolkningen ställer högre krav på äldre vården. Inom hemtjänsten är det två områden, person-kontinuitet och trygghet som i stora delar hänger ihop och är speciellt viktiga att utveckla. Detta ska ske genom alltmer teamarbete där förvaltningens storskalighet kan kombineras med teamens närhet till brukaren. I teamen ska HSL-personalen vara en naturlig del.

En stor utmaning kommer att vara kompetensförsörjning och att öka antalet sökande till gym-

nasieskolans vårdutbildning, samt fortsätta arbetet med att vara en attraktiv arbetsgivare med en nära arbetsledning.

Hälsofrämjande arbete kommer att ha en växande betydelse för invånarna där samarbetet med region Uppsala kommer att få allt större betydelse för att säkra vårdens kvalitet. För att möta det ökande vårdbehovet av vård och omsorg för den äldre befolkningen, satsar verksamheten aktivt på rehabilitering i hemmet, fortsatt utveckling av stöd till anhöriga som vårdar närstående i hemmet och kompetensutveckling för vårdpersonalen.

Men även civilsamhället måste stödjas och ges rätt förutsättningar för att bli en bra samarbetspartner. Framtidens äldreomsorg måste i större utsträckning bygga på sociala nätverk i civilsamhället som kan bistå med trygghetsskapande och aktivitetsbaserade insatser.

Krav på ökad innovationstakt och krav på webbaserade lösningar kommer att ge ökad trygghet, självständighet och ökad social kontakt för äldre och för personer med funktionsnedsättning.

Trots goda resultat i nettokostnadsanalysen måste fortsatt arbete ske mot budget i balans. Ska nämnden skaffa sig ett ekonomiskt handlingsutrymme måste verksamheten fortsätta att effektiviseras med rationella arbetsmetoder, speciellt inom hemtjänsten och inom LSS verksamheten. Översyn av avgiftsmodeller och nivåer är andra områden som kan frigöra ekonomiskt utrymme.

Fler beslut har tagits enligt LSS (lag om stöd och service), och planeringen har påbörjats för att möta målgruppens behov och för att minimera risker med avgift för icke verkställda beslut. En långsiktig handlingsplan för de kommande årens behov av LSS kommer att upprättas under året.

Övriga mål och riktlinjer

Ständiga förbättringar

Under senare år har Östhammars kommun arbetat med kompetenshöjande insatser för strategiskt utvalda inom detta område. Det är nu av största vikt att ständiga förbättringar blir ett etablerat arbetssätt inom förvaltningen och börjar genomsyra allt arbete inom nämndens ansvarsområden. Det förväntas en tydlig förändring inom ledarskapet till förmån för ständiga förbättringar. Ansvar för att initiera, utveckla och stödja arbetet med ständiga förbättringar är ett prioriterat område för nämndens samtliga chefer.

Forskning och utveckling (FoU)

Nämndens arbete med forskning och utveckling behöver uppdateras i samband med att regionens FoU-arbete nu tagit fart. Det är viktigt att nämnden har en genomtänkt strategi hur verksamheten ska ta emot och tillämpa ny kunskap.

Jämställdhet

En viktig del i nämndens arbete är att kartlägga och analysera hur nämndens resurser fördelas bland män och kvinnor. Utifrån denna analys bör sedan förslag på insatser avseende värderingsstyrning tas fram.

Heltidsinförandet med tillhörande tillsvidareanställningar har under år 2018 försenats och kommer att slutföras under år 2019. Trots detta så följer förvaltningen den plan som kommunen fastställts för genomförande av rätt till heltid. Under hösten kommer en inventering göras om hur stort intresset är för att arbeta heltid. Detta görs vid samtliga förvaltningar.

Miljö

Antalet transporter som sker med miljövänliga fordon ska fortsätta att öka. Miljöfrågor ska beaktas i all socialnämndens verksamhet. Källsortering ska vara genomförd vid all verksamhet innan årets utgång. I samband med föreslagen översyn av kostproduktionen kan en styrning mot mer ekologisk- och närproducerad mat övervägas.

Verksamhetsförändringar och konsekvenser 2019

Ny modell för ledning och styrning

Kommunens ledningsgrupp har i samverkan med den politiska ledningen under 2018 infört en ny modell för styrning. Resultatet av detta arbete har inarbetats i detta dokument under avdelning "mål och styrtalet". Arbete med att fortsätta utveckla detta i hela organisationen kommer att ske under året. Målsättningen med förändrad ledningsmodell, exkluderat mål och styrning, är att bygga verksamhetsplaneringen på verksamhetsperspektivet, det så kallade botten up.

Arbetet med att skapa förståelse och medvetenhet avseende ekonomi och resursutnyttjande i organisationen behöver utvecklas. Eventuella oklarheter i uppdrag- och ansvarsförhållanden mellan olika organisatoriska nivåer kommer att förtydligas.

Digitalisering, IT och kommunikation

Sedan 2017 har en kraftfull satsning skett på ny teknik i samband med införandet av ett nytt verksamhetssystem. Under de närmsta åren kommer fokus flyttas till att arbeta med att säkerställa att systemet används fullt ut och att dokumentation och registrering sker effektivt. Systemet ska inte bara säkerställa en rättssäker handläggning utan ska även kvalitetssäkra uttag av statistik. Artificiell intelligens (AI) kommer starkt på olika områden. Även om det fortfarande är på grundläggande nivå blir det allt tydligare att detta är ett område som skapar möjligheter inom verksam-

heten. Egenvård inom regionen kommer att bli föremål för AI under året. Beslutsstöd på olika nivåer är andra områden som tar hjälp av AI. Men även enklare digitaliserade tjänster ex nyckelfri hemtjänst, medicinutdelning, självtester, behandlingsprogram mm kommer att införas under året.

Arbetet gällande utökade trygghetsskapande insatser för brukarna med hjälp av ny teknik fortsätter utvecklas. Områden som larm och positionering är områden som kommer att stärkas. Digital infrastruktur bör utvecklas i våra boendeformer som underlättar för brukarna att digitalt upprätthålla en nära kontakt med anhöriga.

Personalperspektivet

Bristen på personalkontinuitet är fortfarande en stor utmaning och som skapar stora påfrestningar på organisationen. Kompetensplaner och olika förmånspaket måste arbetas fram, men också finansieras. Nya organisatoriska arbetsformer med andra kompetenser måste etableras för att möta bristen på socionomer och legitimerad personal. Om förvaltningen ska lyckas med att hitta rätt kompetens till framtidens tjänster måste arbetsgivaren "Östhammars kommun" framstå som en god arbetsgivare.

För att det ska kunna ske måste förmågan att attrahera, rekrytera, behålla, utveckla medarbetare kraftfullt stärkas. Det omfattande arbetet med digitalisering och teknik som pågår och berör alla delar av förvaltningen ställer höga krav på förmåga för den enskilde medarbetaren att ta till sig ny teknik och nya arbetsätt. För förvaltningen medför det samtidigt krav på omfattande och väl genomförda utbildningsinsatser kopplat till teknikens införande.

Chefernas förutsättningar att vara den goda ledaren måste fortsätta att utvecklas. Mindre chefsområden och tydligare uppdrag ska skapa det goda arbetet som säkerställer en trygg och säker miljö både för anställda och brukare.

Att förvaltningen med dess chefer och medarbetare är en lärande organisation är viktigt i en snabbt föränderlig verksamhet. Delaktighet och information är därför två andra centrala begrepp som genomsyrar de åtgärder som ska vidtas. Personalens kompetens och vilja till förändring är en viktig del i att skapa, för den enskilde och verksamheten, möjlighet till utveckling. Om förvaltningen i framtiden ska vara en attraktiv arbetsgivare, där både befintliga och potentiella medarbetare trivs, måste möjlighet att utveckla sin kompetens vara omfattande och tydlig för den enskilde.

En strategi kring lönebildning, trohetslöner och kompetensutveckling med tydliga kompetenstrappor måste tas fram. Detta samordnas med

kommunens arbete för att bli en attraktiv arbetsgivare. Det bör även tydliggöras vilka möjligheter som finns för resor på arbetstid, förkortad arbetstid, och att arbeta hemma, vilka vara tänkbara verktyg för verksamheterna.

Socialnämnden måste under de kommande åren, i samverkan med barn- och utbildningsnämnden, i större utsträckning arbeta med att säkerställa intresset för vård- och omsorgscollege.

Kost och kostproduktion

Mat är en viktig del av vårt liv både ur ett social och tekniskt perspektiv. Vid analyser av resultat från öppna jämförelser framkommer det att produktionskostnaderna för maten som konsumeras inom socialnämndens verksamheter vida överstiger andra jämförbara kommuner. Nämnden bedömer att inom detta område finns det möjlighet till att skapa en effektivare kostorganisation inom kommunen varför en översyn av hela kommunens kostverksamhet rekommenderas.

Vidareutveckling av Råd och Stöd

Öppenvårdsverksamheten är en viktig insats för att stödja medborgarna i frågor som rör speciellt barn. Historiskt har det visat sig att bra stöd i ett tidigt skede förebygger mer omfattande insatser av myndighetsutövande karaktär. Många förändringar som påverkar Råd och Stöd har skett de senaste åren, både i omvärlden men även organisatoriskt. För målgruppen barn 8-12 år med hemmasittande beteende bör en särskild insats arbetas fram i samverkan med skolan där fokus bör vara att stödja föräldrarna. En översyn av lokalerna bör ske på grund av trångboddhet.

Hemtagningsteam

I samband med att regionen förstärker vården i hemmet med närvårdsteam bör socialnämnden utveckla möjligheten till tidig hemgång med så kallade hemtagningsteam. Teamen på varje ort har ett nära samarbete med primärvårdens fasta vårdkontakt, så att trygg och säker hemgång kan ske från slutenvården. I teamen ingår sjuksköterska, arbetsterapeut, fysioterapeut, biståndshandläggare, chef och undersköterskor

Syftet är att under trygga former medverka till att brukare som skrivs ut från slutenvården kan återgå till eget hem utan att mellanlanda på korttidsboende. Vid alla former av boende på institution finns risk för institutionalisering varför återgång till eget boende är att föredra, men då med inledningsvis förstärkta insatser.

Hälso- och sjukvårdsverksamheten (HSL)

Svårigheterna med att fylla vakanta tjänster fortsätter. Även om vidtagna åtgärder gett visst resultat så kvarstår stora svårigheter vid rekrytering av legitimerad personal. Vidareutveckling av verksamhetssystemet ska skapa ökad trygghet

utifrån dokumentationsperspektivet och spårbarhet utifrån uppföljningsperspektivet. Speciellt inom området; delegation av HSL insatser, är detta ett viktigt område att säkerställa.

Verksamheten 2020 - 2022

Ökad samverkan med region Uppsala, vision nära vård 2030

För att kunna skapa ett effektivt hälso- och sjukvårdssystem i framtiden som är nära invånarna krävs samordning och samarbete på alla nivåer i regionen, oavsett huvudmannaskap och hur vården är organiserad. Region Uppsala behöver tillsammans med kommunerna få till stånd en långsiktig förändring så att bättre förutsättningar ges för att kunna ge en effektiv och sammanhållen vård. En omställning till en effektiv och nära vård 2030 handlar om att både öka närhet och koncentration av vård, det vill säga det behövs decentralisering och centralisering samtidigt. Troligtvis kommer hemsjukvården och närvårdsenheten vara en viktig del i detta utvecklingsområde.

Individ och familjeomsorg

Arbetet med att höja kvaliteten i myndighetsutövningen fortsätter. Utredningstider och dokumentation är områden som behöver förbättras ytterligare.

Barn och unga

Fokus måste de kommande åren förflyttas till förebyggande arbete och tidig identifikation av barn i riskzoner. Förstärkt samarbete med skolan och en tydligare vårdprocess inom regionen kan medföra ökade möjligheter till tidiga insatser för barn med särskilda behov. Processen med samordnad individuell plan (SIP) bör förtydligas i samverkan med skolan och regionen. I myndighetsarbetet kvarstår arbete med att höja kvaliteten på utredningar och att korta utredningstiderna i samband med att ett nytt verksamhetssystem nu är infört.

Fortsatt omställning av verksamhet för ensamkommande barn förväntas ske. Under året 2018 har verksamheten fortsatt att minska vilket innebär att ett nytt inriktningsbeslut behöver fattas om hur verksamheten i framtiden ska organiseras.

Boendestöd

Inom boendestödet skall ett arbete med att förbättra dokumentationen göras och genomförandepjanerna skall utvecklas. Fortsatt arbete med att förbättra rutiner inom boendestödet och utvecklar geografiska team för att använda tid effektivare.

Vård och omsorg

Planering och projektering av det nya äldreboendet i Öregrund kommer att medföra en ökad arbetsbelastning vid förvaltningen. Stor vikt

kommer att läggas på det långsiktiga rekryteringsarbetet för att lyckas bemanna verksamheten. Även att växa volymmässigt på ett kostnadseffektivt sätt är en utmaning. Ny teknik, primärt digital skapar ökade möjligheter att lyckas inom detta område.

Den vårdutveckling som sker inom regionens verksamhetsområde skapar bättre möjligheter till ökad genomströmning i slutenvården. Det ökar behovet av basal omvårdnad i brukarens hemmiljö, vilket i sin tur medför ett ökat behov av kommunal hemsjukvård. Fortsatt utveckling av Närvårdsenhetens verksamhet och uppdrag kan understödja denna förändring.

Kvantitet och kvalitet

Barn och unga

Ökningen av barn och ungdomars psykiska ohälsa visar sig också i antalet ärenden som kommer till socialtjänsten. Under flera år har antalet placeringar inom barn och unga på HVB boende varit i princip obefintliga, men i slutet av 2017 och början av 2018 har antalet placeringar ökat markant från noll till dagens fem placerade. Ökningen av placerade barn på HVB boende kommer samtidigt som familjehemsplaceringar och kontaktstödsinsatser också ökar.

Vården och omsorg

Demografiska förändringar ger fler andel äldre i kommunen och ett ökat behov av vård och omsorg. Befolkningsprognoser ger en ökning av den äldre befolkningen (över 65 år) på 1,5 procent, vilket kan jämföras med ökningen av befolkningen i stort på cirka 0,5 procent.

Andelen äldre med förekomst av demenssjukdom ökar. Ca 8 procent av alla som är 65 år eller äldre och nästan hälften av alla som är 90 år eller äldre har en demenssjukdom. En långsiktig satsning och planering på området demens och äldres psykiska hälsa är nödvändigt eftersom antalet äldre ökar. Socialnämnden ser därför ett behov av att öka antalet särskilda boendeplatser för äldre, med ett tydligt uppdrag för denna målgrupp. Utöver den volymmässiga ökningen tillkommer även en ökad vårdtyngd. Detta ställer ökade krav på personalens kompetens och utbildningsnivå. Under de närmaste åren behövs en omfattande vidareutbildning inom psykiatri, geriatrik samt demens för att möta detta behov.

Kostnader inom personlig assistans har ökat de senaste åren där en stor del av förklaringen kommer från försäkringskassans ändrade bedömning av rätten till personlig assistans. Detta har lett till att kommunen, i de ärenden Försäkringskassan bedömer att de grundläggande behoven understiger 20 timmar i veckan, får ta hela kostnaden för insatsen då det då går från att vara en SFB (socialförsäkringsbalken) insats till att vara en LSS insats.

Verksamhetsmått	Bokslut 2017	Budget 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022
Vård och Omsorg						
<i>Särskilt boende</i>						
Antal belagda pl särskilt boende	228	232	234	253	271	271
Antal platser särskilt boende	232	232	234	253	271	271
Antal boende extern plats	5	5	5	0	0	0
Bruttokostnad/plats/år (tkr)	503	480	487	509	534	546
Bruttokostnad/plats/dygn (kr)	1 397	1 332	1 352	1 413	1 482	1 518
Bruttokostn extern/plats/år (tkr)	1 378	1 925	1 964	0	0	0
Bruttokostn extern/plats/dygn(kr)	3 828	5 347	5 454	0	0	0
<i>Korttidsboende</i>						
Antal platser korttidsboende	14	10	14	14	14	14
Bruttokostnad/plats/år (tkr)	918	1 055	771	789	808	826
Bruttokostnad/plats/dygn (kr)	2 549	2 930	2 142	2 192	2 243	2 296
<i>Ordinärt boende</i>						
Antal ärenden ordinärt boende	634	643	653	662	672	682
Bruttokostnad/ärende/år (tkr)	90	70	70	71	71	72
Antal trygghetslarm	601	600	600	608	616	624
Antal utförda utförda timmar	129 881	127 124	112 475	115 006	117 593	120 239
Bruttokostnad/utförd timme (kr)	440	352	407	408	408	409
<i>LSS</i>						
Personlig assistens	27	27	27	27	27	27
Personer med LSS-insats	173	173	173	173	173	173
Boende i gruppboende internt LSS	36	36	36	36	36	36
Boende i servicebostad		7	10	10	10	10
Antal boende extern plats LSS	2	2	2	2	2	2
Bruttokostn gruppbo/plats/år (tkr)	801	809	868	889	910	932
Bruttokostn gruppbo/plats/dygn(kr)	2 224	2 248	2 412	2 470	2 529	2 589
Bruttokostn serv.bost/pl/år exkl lokal (tkr)		293	420	430	440	451
Bruttokostn serv.bo/pl/dygn (kr)		813	1 166	1 194	1 223	1 252
Bruttokostn extern/plats/år (tkr)	668	871	888	906	924	924
Bruttokostn extern/plats/dygn(kr)	1 855	2 419	2 468	2 517	2 568	2 568
<i>Övriga verksamheter</i>						
Antal färdtjänst innehavare	731	800	812	824	837	849
Individ och Familjeomsorg						
<i>Missbrukarvård vuxna</i>						
Ant vård dygn vuxna missbr. + socialpsykiatri	2 784	2 784	2 798	2 812	2 826	2 840
Bruttokostnad extern plats (tkr)	4 172	5 116	5 218	5 323	5 429	5 538
Bruttokostnad/vård dygn (kr)	1 498	1 838	1 865	1 893	1 921	1 950
<i>BoU</i>						
Antal vård dygn i familjehem	6 049	6 049	6 079	6 110	6 140	6 171
Bruttokostn ext pl familjeh. (tkr)	6 500	3 500	3 570	3 641	3 714	3 789
Bruttokostn/dygn familjehem (kr)	1 075	579	587	596	605	614
Antal vård dygn i HVB-hem	108	108	109	109	110	110
Bruttokostn ext pl HVB-hem (tkr)	768	872	889	907	925	944
Bruttokostn/dygn HVB-hem (kr)	7 108	8 074	8 195	8 317	8 441	8 567

Anm. Nyckeltalen är preliminära och kan komma att ändras efter beslut i Socialnämnden. Bruttokostnader enligt plan är framtagna utifrån ett antagande om förväntade volymförändringar och kostnadsökningar.

Verksamhetsplan

Resultaträkning (tkr)	Bokslut 2017	Budget 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022
Intäkter (+)	235 219	178 133	149 078	149 078	149 078	149 078
Kostnader (-)	-681 548	-625 201	-633 456	-630 456	-636 021	-636 021
Personalkostnader	-368 127	-344 059	-374 780	-371 758	-374 873	-375 473
Lokalkostnader	-55 984	-60 760	-61 611	-66 286	-70 961	-70 961
Övriga kostnader	-257 436	-220 382	-197 065	-192 412	-190 187	-189 587
Nettokostnader	-446 329	-447 068	-484 378	-481 378	-486 943	-486 943
Driftbudget (tkr)	Bokslut 2017	Budget 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022
<i>Verksamhet</i>						
100 Politisk verksamhet						
Intäkter	0	0	0	0	0	0
Kostnader	-686	-790	-809	-809	-809	-809
130 Övrig politisk verksamhet						
Intäkter	0	0	0	0	0	0
Kostnader	-276	-294	-301	-301	-301	-301
500 Gemensam administration						
Intäkter	1 993	2 381	2 414	2 414	2 414	2 414
Kostnader	-22 499	-26 928	-27 221	-27 661	-27 661	-27 661
510 Insatser enl SoL o HSL						
Intäkter	141 764	110 397	111 943	111 943	111 943	111 943
Kostnader	-425 429	-385 214	-413 311	-413 899	-419 464	-419 464
513+520 Insatser enl LSS och LASS						
Intäkter	30 075	25 775	26 136	26 136	26 136	26 136
Kostnader	-117 084	-118 207	-123 509	-123 509	-123 509	-123 509
530 Färdtjänst						
Intäkter	0	700	710	710	710	710
Kostnader	-3 474	-6 199	-6 345	-6 345	-6 345	-6 345
552, 558 Missbrukarvård vuxna						
Intäkter	123	240	243	243	243	243
Kostnader	-5 555	-6 026	-6 170	-6 170	-6 170	-6 170
554+557+568 Barn o ungdomsvård						
Intäkter	1 778	480	487	487	487	487
Kostnader	-31 880	-29 089	-34 152	-30 124	-30 124	-30 124
556+571 Övrig vuxenvård						
Intäkter	465	640	649	649	649	649
Kostnader	-1 015	-1 190	-1 211	-1 211	-1 211	-1 211
575 Ekonomiskt bistånd						
Intäkter	249	250	254	254	254	254
Kostnader	-11 268	-13 813	-14 062	-14 062	-14 062	-14 062
585 Familjerätt						
Intäkter	13	0	0	0	0	0
Kostnader	-176	-120	-123	-123	-123	-123
600 Flyktingmottagning						
Intäkter	58 760	37 270	6 242	6 242	6 242	6 242
Kostnader	-62 206	-37 331	-6 242	-6 242	-6 242	-6 242
Nettokostnader	-446 329	-447 068	-484 378	-481 378	-486 943	-486 943

Investeringsbudget, netto (tkr)	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022
<i>Projekt</i>				
1 Ofördelade medel	1 200	1 200	1 200	1 200
2 Hjälpmedel	600	700	700	700
3. IT-investeringar	2 000	0	0	0
4. Digitalisering	500	500	400	400
5. Larm	300	300	0	0
6. Nytt boende	0	2 500	0	0
Summa	4 600	5 200	2 300	2 300

1. Ofördelade medel bl a för investeringsbehov gällande gemensamhetsutrymmen på särskilt boende inkluderande sängar och övriga inventarier.
2. Årligt investeringsbehov för inköp av rullstolar.
3. Kostnader i samband med införandet av ett nytt verksamhetssystem som beräknas vara i full drift under första halvåret 2018. (tex integrationer, konsulthjälp, utbildning och inköp

av teknik) Beloppet innefattar även kostnader för att påbörja införandet av E-tjänster inom förvaltningen.

4. Digitalisering
5. Översyn larm
6. Investering i nytt boende, för möbler och övriga inventarier

Frågor om årsbudgeten besvaras av ekonomichef Tony Wahlberg
tel 0173-86 126

Lednings- och verksamhetsstöd

Reglemente för Kommunstyrelsen

Utöver det som föreskrivs om kommunstyrelsen i kommunallagen gäller bestämmelserna i detta reglemente.

Kommunstyrelsens övergripande uppgifter

Ledningsfunktionen

§ 1

Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan. Den har ansvar för hela kommunens utveckling och ekonomiska ställning.

Kommunstyrelsen leder och samordnar planeringen och uppföljningen av kommunens ekonomi och verksamheter.

§ 2

I kommunstyrelsens ledningsfunktion ligger att leda och samordna bland annat:

1. utvecklingen av den kommunala demokratin
2. personalpolitiken och jämställdhet i arbetslivet
3. den översiktliga planeringen av användningen av mark och vatten
4. mark- och bostadspolitiken och se till att en tillfredsställande markberedskap upprätthålls samt att bostadsförsörjningen och samhällsbyggandet främjas
5. långsiktig energiplanering samt främjandet av god energihushållning
6. miljövårds- och naturvårdspolitiken, införandet av miljöledning i kommunens egen organisation samt att verka för en god miljö i kommunen
7. trafikpolitiken och verka för en tillfredsställande trafikförsörjning
8. informationsverksamheten
9. arbetet med att utveckla det kommunala regelverket
10. arbetet med att effektivisera administrationen och övrig organisation
11. utvecklingen av informationsteknik- system och kommunikation
12. utvecklingen av medborgar- och brukarinflytande
13. krisberedskapsfrågor och säkerhetskyddsfrågor

Kommunstyrelsen ska vidare med uppmärksamhet följa:

14. socialtjänsten och verka för att socialtjänstlagens mål kan uppfyllas samt verka för att övrig för verksamheten reglerad lagstiftning uppfylles
15. den kommunala hälso- och sjukvården och verka för en god kommunal hälso- och sjukvård
16. skolväsendet och verka för att skollagstiftningens mål kan uppfyllas
17. kultur- och fritidspolitiken och verka för en god kultur- och fritidsverksamhet i kommunen
18. kommunal teknik och lokala trafikfrågor

Styrfunktionen

§ 3

I kommunstyrelsens styrfunktion ingår att:

1. leda arbetet med och samordna utformningen av övergripande mål, riktlinjer och ramar för styrningen av hela den kommunala verksamheten samt göra framställningar i målfrågor som inte i lag är förbehållna annan nämnd
2. övervaka att de av kommunfullmäktige fastställda målen och planerna för verksamheten och ekonomin efterlevs och att kommunens löpande förvaltning handhas rationellt och ekonomiskt
3. tillse att uppföljning sker till kommunfullmäktige från samtliga nämnder om hur verksamheten utvecklas och hur den ekonomiska ställningen är under budgetåret
4. ansvara för samordningsträffar med nämndpresidierna och cheferna för nämndkontoren
5. ha fortlöpande uppsikt över verksamheten i de företag, som kommunen helt eller delvis äger eller annars har intresse i, främst vad gäller ändamål, ekonomi, och efterlevnad av uppställda direktiv men också i avseende på övriga förhållanden av betydelse för kommunen
6. tillvarata kommunens intressen vid bolags- och föreningsstämmor och andra likartade sammanträden i de företag som kommunen helt eller delvis äger eller annars har intresse i
7. utfärda riktlinjer för personalpolitik och personaladministration.

Kommunstyrelsens övriga verksamheter

Ekonomisk förvaltning

§ 4

Kommunstyrelsen ska ha hand om kommunens medelsförvaltningen och därvid följa av kommunfullmäktige meddelade föreskrifter härför.

Medelsförvaltningen omfattar placering och upplåning av medel. I uppgiften ingår också att bevaka att kommunens inkomster inflyter och att betalningar görs i rätt tid samt att vidta de åtgärder som behövs för indrivning av förfallna fordringar.

Kommunstyrelsen har också hand om övrig ekonomisk förvaltning. I denna uppgift ingår bland annat att:

1. ansvara för den ekonomiska förvaltningen av kommunens fasta egendom som ej anförtrots annan nämnd
2. ansvara för den lösa egendom som ej anförtrots annan nämnd
3. tillse att kommunens behov av försäkringsskydd är tillgodosett
4. handha egen donationsförvaltning samt efter samtycke från annan nämnd placera sådana medel som ingår i donation som förvaltas av den nämnden.
5. svara för kommunens upphandlingspolicy med regler och anvisningar

Arbetsgivarpolitiken

§ 5

Kommunstyrelsen ska ha hand om frågor som rör förhållandet mellan kommunen och dess arbetstagare.

Kommunstyrelsen leder, samordnar och utvecklar arbetsgivarpolitiken inom kommunen. Kommunen ska arbeta för likabehandling, mångfald, inkludering och jämställdhet i arbetslivet samt mot olaga diskriminering i arbetslivet.

Bland annat ska styrelsen föra kommunens talan i mål och ärenden som rör förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess arbetstagare.

Kommunstyrelsen ansvarar för frågor som rör förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess arbetstagare och ska bland annat:

- med bindande verkan för kommunen genom kollektivavtal reglera frågor rörande förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess arbetstagare,
- förhandla på kommunens vägnar enligt lagstiftning om förhandlingsrätt utom vad gäller 11 – 14 och 38 §§ lagen om medbestämmande i arbetslivet inom andra nämnders verksamhetsområden,
- avgöra frågor om tolkning och tillämpning av lag, avtal och andra bestämmelser rörande förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess arbetstagare,
- besluta om stridsåtgärd,
- lämna uppdrag enligt 6 kap 3 § lagen (2009:47) om vissa kommunala befogenheter,
- besluta om anställningsstopp som omfattar mer än en nämnd,
- besluta om angelägna kommunövergripande arbetsmiljö- och hälsofrågor,
- utfärda riktlinjer och anvisningar inom det personalpolitiska området.

Kommunstyrelsens arbetsutskott är kommunens pensionsmyndighet.

Personalansvar

§ 6

Styrelsen är anställningsmyndighet för personal vid dess förvaltning. Styrelsen har hand om personalfrågor inklusive arbetsmiljöfrågor inom sitt verksamhetsområde med undantag för de frågor som anges i 8 § i detta reglemente.

Kommunstyrelsen som verksamhetsansvarig nämnd

§ 7

Kommunstyrelsen ansvarar för teknisk verksamhet;

1. Kommunens mark och fastigheter
2. Gator, parker och allmän platsmark samt skog och annat markinnehav
3. Vatten och avloppsverksamhet
4. Avfallshantering och renhållningsverksamhet
5. Måltidsverksamhet

6. Handläggning av bostadsanpassningsbidrag

Uppgifter enligt speciallagstiftning

§ 8

Kommunstyrelsen är arbetslöshetsnämnd

Kommunstyrelsen är förmedlingsorgan för låne- och bidragsgivning till bostadsförsörjningens främjande

Kommunstyrelsen är arkivmyndighet. Närmare föreskrifter om arkivvården finns i arkivreglemente.

Kommunstyrelsen svarar för kommunens anslagstavla.

Kommunstyrelsen svarar för registrering och tillstånd enligt lotterilagen.

Kommunstyrelsen är registeransvarig för de personregister som styrelsen för i sin verksamhet och förfogar över.

Kommunstyrelsen utser dataskyddsbud för Östhammars kommun. Dataskyddsbudet utses för kommunstyrelsen och samtliga nämnder under fullmäktige. Dataskyddsbud för gemensamma nämnder utses av värdkommunen.

[Kommunstyrelsen leder och ansvarar för verksamhet inom Säkerhetsskyddslagen \(2018:585\).](#)

Övrig verksamhet

§ 9

Kommunstyrelsen har vidare hand om:

1. sysselsättnings- och näringslivsfrågor och ansvarar för åtgärder för att allmänt främja sysselsättningen och näringslivet i kommunen,
2. gymnasieskola som bedrivs inom ramen för Gimo utbildnings AB (Wilhelm Haglunds gymnasium),
3. driften av daglig verksamhet enligt LSS i egen regi,
4. kommunens centrala informations- och kommunikations ~~samt IT~~-verksamhet,
5. inköps- och upphandlingsverksamhet
6. konsumentvägledningen,
7. utveckling av kommunstyrelsens regelverk och utformningen av kommunfullmäktiges handlingar,
8. granskning, informations- och kunskapsuppbyggnad i frågan om slutförvar för använt kärnbränsle
9. Trygg i Östhammars kommun
10. pensionärsråd och rådet för funktionsnedsatta (KPR och KRF)
11. utvecklingsgrupperna
12. internationella kontakter och EU-frågor
13. gästhamnar och gästhamnsavgifter
14. trafikuppgifter som avses i 1§ Lag (1978:234) om nämnder för vissa trafikfrågor

~~15.~~14. de förvaltnings- och verkställighetsuppgifter i övrigt som inte uppdragits åt annan nämnd.

Delegering från kommunfullmäktige

§ 10

Kommunstyrelsen ska besluta i följande grupper av ärenden:

1. vid behov ta upp lån inom den beloppsram och de riktlinjer som kommunfullmäktige fastställt med särskilt beaktande av de närmare föreskrifter om säkerheten som kommunfullmäktige angivit.
2. ingå borgen till stöd för bostadsförsörjningen.
3. låne- och bidragsgivning avseende bostadsförsörjningen.
4. styrelsens förvaltningsorganisation inom de riktlinjer som kommunfullmäktige fastställt.
5. sådana mål och ärenden, där det ankommer på kommunstyrelsen att föra kommunens talan på kommunens vägnar träffa överenskommelse om betalning av fordran, anta ackord, ingå förlikning och sluta annat avtal.
6. avge yttrande som ankommer på kommunfullmäktige om inte yttrandet är av principiell betydelse för den kommunala självstyrelsen. Kommunstyrelsen får också besluta i sistnämnda slag av yttranden om remisstiden inte medger att yttrandet behandlas på ordinarie sammanträde med kommunfullmäktige.
7. utöva kommunens beslutanderätt i ärenden angående heraldiska vapen.
8. rätt att omdisponera medel inom de av kommunfullmäktige fastställda anslagsnivåerna.
9. köp, försäljning, byte av fastighet eller fastighetsdel med en kostnadsram på köp och försäljningspris på högst 1 000 000 kronor (en miljon kronor) och ett taxeringsvärde på högst 750 000 kronor (sjuhundrafemtiotusen kronor)
Köp, försäljning eller byte av mark som enligt översiktsplan eller detaljplan ska användas till gator, vägar eller annan infrastruktur.
10. Upplåtelse av nyttjanderätt samt arrendeavtal till kommunens mark i högst 10 år.

Ansvar och rapporteringsskyldighet

§ 11

Kommunstyrelsen ska se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige har bestämt, de föreskrifter som kan finnas i lag eller förordning samt bestämmelser i detta reglemente.

Kommunstyrelsen ska regelmässigt till kommunfullmäktige rapportera hur verksamheten utvecklas och hur den ekonomiska ställningen är under budgetåret.

Kommunstyrelsens arbetsformer

Sammansättning

§ 12

Kommunstyrelsen består av 11 ledamöter och 11 ersättare.

Ersättarnas tjänstgöring

§ 13

Om en ledamot är förhindrad att inställa sig till ett sammanträde eller att vidare delta i ett sammanträde ska en ersättare tjänstgöra i ledamotens ställe.

En ledamot som inställer sig under ett pågående sammanträde har rätt att tjänstgöra även om en ersättare har trätt in i ledamotens ställe.

Om inte ersättarna väljs proportionellt ska ersättarna tjänstgöra enligt den av kommunfullmäktige mellan dem bestämda turordningen.

En ersättare som har börjat tjänstgöra har dock alltid företräde oberoende av turordningen. Om styrkebalansen mellan partierna därigenom påverkas får en ersättare som inställer sig under pågående sammanträde träda in i stället för en ersättare som kommer längre ner i turordningen.

§ 14

En ledamot eller en ersättare som har avbrutit sin tjänstgöring på grund av jäv i ett ärende får åter tjänstgöra, sedan ärendet har handlagts.

En ledamot som har avbrutit tjänstgöringen en gång under ett sammanträde på grund av annat hinder än jäv, får åter tjänstgöra om ersättarens inträde har påverkat styrkebalansen mellan partierna.

Inkallande av ersättare

§ 15

En ledamot som är förhindrad att delta i ett sammanträde eller i en del av ett sammanträde ska själv kalla sin personlige ersättare. Om den personlige ersättaren inte kan delta i sammanträdet anmäls detta till kommunstyrelsens sekreterare eller någon annan anställd vid kommunstyrelsens kansli som kallar ersättare. Den ersättare kallas som står i tur att tjänstgöra och som inte redan kallats in.

Även de ersättare, som inte tjänstgör, får närvara vid sammanträdena och har rätt att delta i överläggningarna. Ordförande i kommunstyrelsen medges rätt att bevilja icke tjänstgörande ersättare rätt att få sin mening antecknad till protokollet.

Ersättare för ordföranden

§ 16

Om varken ordföranden, förste vice ordföranden eller andre vice ordförande kan delta i ett helt sammanträde eller i en del av ett sammanträde fullgör den ledamot som varit ledamot i kommunstyrelsen längst tid ordförandens uppgifter.

Om ordförande på grund av sjukdom eller av annat skäl är förhindrad att fullgöra uppdraget under längre tid får styrelsen utse en annan ledamot som ersättare för ordförande.

Sammanträdena

Tidpunkt

§ 17

Kommunstyrelsen sammanträder på dag och tid som styrelsen bestämmer.

Kallelse

§ 18

Ordföranden ansvarar för att kallelse utfärdas till sammanträdena.

Kallelsen ska vara skriftlig och innehålla uppgift om tid och plats för sammanträdet.

Kallelsen ska på ett lämpligt sätt tillställas varje ledamot och ersättare samt annan förtroendevald som får närvara vid sammanträdet senast fyra dagar före sammanträdesdagen.

Kallelsen bör åtföljas av föredragningslista. Ordföranden bestämmer i vilken utsträckning handlingarna som tillhör ett ärende på föredragningslistan ska bifogas kallelsen.

I undantagsfall får kallelsen ske på annat sätt.

När varken ordföranden, förste vice ordföranden eller andre vice ordförande kan kalla till sammanträde ska den ledamot som varit ledamot i kommunstyrelsen längst tid göra detta.

Öppna sammanträden

§ 19

Styrelsen medges rätt att besluta om dess sammanträden ska vara offentliga och i och med det även besluta om en allmänhetens frågestund ska hållas i anslutning till sammanträdet.

Närvarorätt

§ 20

Vid kommunstyrelsens och dess utskotts sammanträden ska tjänsteman närvara enligt ordförandes avgörande.

Insynsplats

§ 21

Parti i kommunfullmäktige som inte har ledamot eller ersättare i kommunstyrelsen har rätt till en insynsplats. Fullmäktige utser förtroendevald till sådan insynsplats samt en ersättare. Ersättaren kallas om ordinarie har anmält förhinder. Den förtroendevalde har rätt att få närvara under kommunstyrelsens sammanträden och delta i överläggningarna men inte i besluten samt få sin mening antecknad till protokollet. Vid deltagande i sammanträde utgår ersättning enligt kommunens riktlinje för ersättningar till förtroendevalda.

Ordföranden

§ 2220

Det åligger kommunstyrelsens ordförande att:

1. närmast kommunstyrelsen ha uppsikt över kommunens hela nämndförvaltning
2. med uppmärksamhet följa frågor av betydelse för kommunens utveckling och ekonomiska intressen samt effektiviteten i verksamheten och ta initiativ i dessa frågor
3. främja samverkan mellan kommunstyrelsen och kommunens övriga nämnder
4. representera kommunstyrelsen vid uppvaktningar hos myndigheter, konferenser och sammanträden om inte kommunstyrelsen bestämt annat i ett särskilt fall

Kommunalråd

§ 21

Nyvalda kommunfullmäktige utser på det första sammanträdet under mandatperioden kommunalråd till det antal fullmäktige beslutar.

Kommunstyrelsens ordförande är finanskommunalråd. Kommunstyrelsens förste vice ordförande är andre majoritetsråd och kommunstyrelsens andre vice ordförande är oppositionsråd.

Kommunalråd ska ägna hela sin arbetstid åt uppdrag för kommunen.

Kommunalråden får närvara och delta i överläggningarna men inte i besluten vid sammanträden i nämnder även om kommunalråden inte är ledamöter eller ersättare i nämnderna. Kommunalråden har i sådant fall att iaktta gällande sekretessbestämmelser. Vid behandlingen av ärenden enligt socialtjänstlagen som rör enskilda får inte kommunalråden delta i eller närvara vid handläggningen.

Justering av protokoll

§ 22

Protokollet justeras av ordföranden och två ledamöter.

Kommunstyrelsen kan besluta att en paragraf i protokollet ska justeras omedelbart. Paragrafen bör redovisas skriftligt innan styrelsen justerar den.

Reservation

§ 23

Om en ledamot har reserverat sig mot ett beslut och ledamoten vill motivera reservationen ska ledamoten göra det skriftligt. Motiveringen ska lämnas senast vid den tidpunkt som har fastställts för justeringen av protokollet.

Delgivning

§ 24

Delgivning med kommunstyrelsen sker med ordföranden, kommunchef eller annan anställd som styrelsen bestämmer.

Undertecknande av handlingar

§ 25

Avtal, andra handlingar och skrivelser som beslutas av kommunstyrelsen ska undertecknas av ordföranden eller vid förfall för denne av vice ordförande och kontrasigneras av anställd som styrelsen bestämmer.

I övrigt bestämmer kommunstyrelsen vem som ska underteckna handlingar.

Utskott

§ 26

Kommunstyrelsen ska tillsätta ett ~~tekniskt~~ arbetsutskott samt får i övrigt tillsätta de utskott som styrelsen bestämmer och fastställa deras uppgifter.

Utskotten kan vara av beredande och/eller ha egna beslutsbefogenheter. Sådana beslutsbefogenheter fastställs i styrelsens delegationsordning.

Har styrelsen beslutat att tillsätta utskott ska bestämmelserna nedan gälla.

§ 27

Styrelsen väljer för den tid styrelsen bestämmer bland utskottets ledamöter en ordförande och en vice ordförande.

§ 28

Ersättare ska närvara vid utskottets sammanträden endast om ledamot är förhindrad att tjänstgöra. Ersättare ska inkallas till tjänstgöring i den av styrelsen vid valet bestämda ordningen.

Avgår en ledamot eller en ersättare i utskott, som inte utsetts vid proportionellt val, ska fyllnadsval snarast förrättas.

§ 29

Utskottet sammanträder på dag och tid som varje utskott bestämmer. Sammanträden ska också hållas när ordförande anser att det behövs eller när minst två ledamöter begär det.

Utskottet får handlägga ärenden bara när mer än hälften av ledamöterna är närvarande.

§ 30

Styrelsens ärenden ska, om så erfordras, beredas av ett utskott. Efter sin beredning ska utskottet regelmässigt framlägga förslag till beslut.

Tekniskt utskott

§ 31

~~Tekniskt utskott ska bestå av fem (5) ledamöter och fem (5) ersättare.~~

~~Teknisk utskott fullgör de trafikuppgifter som avses i 1 § Lag (1978:234) om nämnder för vissa trafikfrågor.~~

Krisledningsnämnd

§

Krisledningsnämnden består av kommunstyrelsens arbetsutskott.

Krisledningsnämnden leder och ansvarar för verksamheten inom följande områden:

- arbetet enligt lagen (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinär händelse i fredstid och höjd beredskap.
- arbetet enligt förordningen (2006:637) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinär händelse i fredstid och höjd beredskap.
- arbetet enligt lagen (1992:1403) om totalförsvar och höjd beredskap.

Vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap får krisledningsnämnden överta delar eller hela verksamhetsområdet från övriga nämnder i den utsträckning som krisledningsnämnden finner nödvändig med hänsyn till händelsens art och omfattning.

Medborgarmotion

§ 32

Den som är folkbokförd i kommunen kan skapa eller stödja en medborgarmotion om något i Östhammars kommun i kommunens e-tjänst medborgarmotion. När en medborgarmotion skapas är det viktigt att förslagsställaren skriver ett förslag som andra kan ta ställning till och stödja om de vill.

Om minst 1 % av kommunens folkbokförda invånare skriver under medborgarmotionen överlämnas medborgarmotionen till kommunstyrelsen som beslutar hur motionen ska hanteras.

Möjligheten att stödja en medborgarmotion ges under max sex månader.

När medborgarmotionen har utretts och beslut ska fattas kommer förslagsställaren att bjudas in till det sammanträde med kommunstyrelsen då medborgarmotionen ska behandlas och förslagsställaren ges rätt att delta i överläggningen i ärendet rörande medborgarmotionen.

Om medborgarmotionen inte genererat namnunderskrifter från 1 % av kommunens folkbokförda eller fler under en sexmånaders period så avslutas namninsamlingen. Detta noteras på webben och redovisning sker till kommunfullmäktige vid tre tillfällen per år förslagsvis januari, maj, oktober och förslagsställaren informeras brevlades.

Revidering av renhållningstaxa 2019

För att täcka nödvändiga kostnader för Östhammars kommuns renhållningsverksamhet behövs renhållningsavgifterna höjas från 2019.

Latrin är en relativt svår och resurskrävande avfallstyp som kan medföra betydande hantlings- och arbetsmiljöproblem om den inte sköts rätt. Avgiften för hämtning av latrin behöver höjas för att stimulera till investeringar i bättre enskilda sanitetslösningar i enlighet med mål i Östhammars kommuns avfallsplan.

Taxan för latrinhämtning höjdes med 30 % från 1 januari 2015 och 10 % från 1 januari 2016, 2017 och 2018.

Förslag som Norrtälje kommun har lagt fram i sin revidering av taxan är att behandlingsavgiften höjs från 3 500kr/ton till 5 500 kr/ton och inför år 2020 kommer det troligen höjas ytterligare.

Tekniska kontorets förslag är att avgiften för hämtning av latrin höjs med 10% fr.o.m. 2019-01-01.

Norrtälje kommun är den enda kommun som tar emot latrin från andra kommuner, deras anläggning är dyr i drift och för att täcka kostnaderna kommer Norrtälje kommun att höja behandlingsavgiften för latrin med ca 57% för alla kommuner.

Renhållningsverksamhetens kostnad för insamling av slam från slutna tankar och slamavskiljare är högre än den intäkt som verksamheten får från sina kunder. Avgiften behöver höjas för att renhållningsverksamhetens intäkter och kostnader, för slamhantering, skall närma sig varandra.

Tekniska kontorets förslag är att avgiften för hämtning av slam från slutna tankar och slamavskiljare höjs med 3% fr.o.m. 2019-01-01.

Avfallsindex Slamtömning, ökade med 4,5% enligt tabell A12:3MD 2018

Renhållningsverksamhetens kostnad för insamling av hushållsavfall och matavfall är högre än den intäkt som verksamheten får av sina kunder.

Avgiften behöver höjas för att renhållningsverksamhetens intäkter och kostnader, för insamling av hushållsavfall och matavfall, skall närma sig varandra.

Tekniska kontorets förslag är att avgiften höjs med 2% fr.o.m. 2019-01-01

Avfallsindex hushållsavfall, ökade med 3,3% enligt tabell A12:1MD 2018

Tekniska kontorets förslag är att

- **Avgiften för hämtning av latrin höjs med 10%**
  - **Avgiften för insamling av slam höjs med 3%**
  - **Avgiften för insamling av hushållsavfall höjs med 2%**
- Samtliga avgiftshöjningar gäller fr.o.m. 2019-01-01**

Tekniska kontoret

Helen Åsbrink
Teknisk chef

Jessica Bjernegård
Renhållningschef

Biblioteksplan för Östhammars kommun, 2019 – 2022

Bakgrund och syfte

Enligt bibliotekslagen ska kommuner anta biblioteksplaner för sin verksamhet på biblioteksområdet.¹

Biblioteksplan för Östhammars kommun 2019-2022 omfattar både folkbiblioteket och de kommunala skolbiblioteken och är ett styrdokument som visar den politiska viljeinriktningen för utvecklingen av kommunens biblioteksverksamhet under perioden 2019-2022.

Biblioteken och kommunens strategiska inriktningsområden.

Kommunens flerårsplan 2019 – 2021 specificerar fyra strategiska inriktningsområden: En hållbar kommun, En lärande kommun, En öppen kommun, En attraktiv och växande kommun.

Inriktningsområde En hållbar kommun

Biblioteken är en funktion för alla medborgare, och för ett hållbart samhälle måste alla inkluderas. Därför satsar biblioteksverksamheten stora resurser på att nå ut till personer som av olika skäl inte kommer till biblioteket. Såväl skönlitterär läsning som informationsförsörjning och digital kompetens är områden som biblioteken ser som långsiktiga fokusområden för en välmående och hållbar kommun, och därför finns ett samarbete mellan biblioteken och socialförvaltningen för service på särskilda boenden, i form av bl.a. bokdepositioner. På huvudbiblioteket finns också en avdelning från Infoteket, med upplysningar från Region Uppsala.

Inriktningsområde En lärande kommun

Både skol- och folkbiblioteken arbetar med att främja språkutveckling, läsning och lärande på olika sätt. På biblioteken finns ett brett mediebestånd med böcker, tidningar, tidskrifter, e-medier, filmer, spel, ljudböcker och talböcker för att inspirera barn och unga att utforska nya intressen och fritidsaktiviteter.

Inriktningsområde En öppen kommun

Ett gott bemötande och bästa möjliga service är en central fråga för biblioteken och hela kultur- och fritidsförvaltningen. För att öka tillgängligheten för kommuninvånarna kommer folkbiblioteken att införa så kallat meröppet, en möjlighet för besökare att komma in på biblioteket utanför bemannade öppettider.

Medskapande aktiviteter är en del av bibliotekens verksamhet. Biblioteket i Storbrunn har liksom hela kulturhuset medskapandet i fokus, och samma strävan finns på de andra orterna där biblioteken ska ta en drivande roll i aktiverandet av barns och ungas kreativitet. Öppna bibliotek ska ge utrymme för eget skapande. Ett viktigt mål när det gäller verksamheten med och för barn och unga är att deras egna idéer och önskemål tas tillvara, till exempel genom fokusgrupper.

Inriktningsområde En attraktiv och växande kommun

Tillgång till kultur och bibliotek är en faktor som kan bidra till en kommuns attraktionskraft. I Region Uppsalas kulturplan 2019 – 2022 framhålls vikten av ett levande och dynamiskt kulturliv både för människors välbefinnande och för länets attraktionskraft och utvecklingspotential. Biblioteken utgör lokala kulturcentra i sina närområden. De är öppna mötesplatser där besökarna kan ta del av många slags kulturyttringar, från litteratur till konst och teater. Facklitteratur och databaser ger tillgång till

---

¹ Bibliotekslag (2013:801) § 17

kunskap och samhällsinformation inom olika områden. Bibliotekens samlade verksamhet bidrar på flera sätt till att öka attraktiviteten och stimulera företagsklimatet i kommunen. För barnfamiljer är biblioteken i närmiljön viktiga, både för lån av medier och för att ta del av barnteater, musik och sagoläsning, lika väl som en arena för barns och ungas egen kreativitet.

Bibliotekens uppdrag

Folk- och skolbibliotek tillhör det allmänna biblioteksväsendet och regleras av bibliotekslagen (2013:801). Skolbiblioteksverksamheten regleras även av skollagen (2010:800). Förutom lagstiftningen regleras biblioteksverksamheter av olika styrdokument på internationell, nationell, regional och lokal nivå.

I bibliotekslagens paragraf 2 anges ändamålet för det allmänna biblioteksväsendet: ”Biblioteken i det allmänna biblioteksväsendet ska verka för det demokratiska samhällets utveckling genom att bidra till kunskapsförmedling och fri åsiktsbildning. Biblioteken i det allmänna biblioteksväsendet ska främja litteraturens ställning och intresset för bildning, upplysning, utbildning och forskning samt kulturell verksamhet i övrigt. Biblioteksverksamhet ska finnas tillgänglig för alla.”²

Prioriterade grupper

I bibliotekslagen stadgas att biblioteken i det allmänna biblioteksväsendet ska ägna särskild uppmärksamhet åt personer med funktionsvariation, bland annat genom att utifrån deras olika behov och förutsättningar erbjuda litteratur och tekniska hjälpmedel för att kunna ta del av information.³

Likaså ska biblioteken ägna särskild uppmärksamhet åt de nationella minoriteterna och personer som har annat modersmål än svenska, bland annat genom att erbjuda litteratur på de nationella minoritetsspråken, andra språk än de nationella minoritetsspråken och svenska, och på lättläst svenska.⁴

Folkbibliotek

Bibliotekslagen fastslår att varje kommun ska ha folkbibliotek. Folkbiblioteken ska vara tillgängliga för alla och anpassade till användarnas behov och deras utbud av medier och tjänster ska präglas av allsidighet och kvalitet. Folkbiblioteken ska särskilt främja läsning och tillgång till litteratur. De ska också verka för att öka kunskapen om hur informationsteknik kan användas för kunskapsinhämtning, lärande och delaktighet i kulturlivet.⁵

---

² Bibliotekslag (2013:801) § 2

³ Bibliotekslag (2013:801) § 4

⁴ Bibliotekslag (2013:801) § 5

⁵ Bibliotekslag (2013:801) § 6 och 7

Barn och ungdomar nämns specifikt i lagtexten: ”Folkbiblioteken ska ägna särskild uppmärksamhet åt barn och ungdomar för att främja deras språkutveckling och stimulera till läsning, bland annat genom att erbjuda litteratur utifrån deras behov och förutsättningar.”⁶

Skolbibliotek

Skolbiblioteken regleras i skollagen (2010:800 2 kap 36§.). Där anges att eleverna i grundskolan, grundsärskolan, specialskolan, sameskolan, gymnasieskolan och gymnasiesärskolan ska ha tillgång till skolbibliotek. Detta gäller även för de fristående skolorna.

Skolhuvudmännens utgångspunkt ska vara att skolbiblioteket är en rättighet för eleverna som ska anpassas efter deras förutsättningar och behov. Sedan är det rektors ansvar att se till att alla lärare på skolan använder skolbiblioteket regelbundet i sin undervisning. Användningen av skolbibliotek specificeras i läroplanerna som utfärdas av regeringen. I Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2011, reviderad 2017, står i del 2.8 Rektorns ansvar: ”ett särskilt ansvar för att [- - -] skolbibliotekets verksamhet används som en del i undervisningen för att stärka elevernas språkliga och digitala kompetens”.⁷

Skolinspektionen som har i uppdrag att följa skolornas arbete har ställt upp följande krav för att eleverna ska anses ha tillgång till skolbibliotek:

1. Eleverna har tillgång till ett skolbibliotek i den egna skolenhetens lokaler eller på rimligt avstånd från skolan som gör det möjligt att kontinuerligt använda biblioteket som en del av elevernas utbildning för att bidra till att nå målen för denna.
2. Biblioteket omfattar böcker, facklitteratur och skönlitteratur, informationsteknik och andra medier.
3. Biblioteket är anpassat till elevernas behov för att främja språkutveckling och stimulera till läsning.

Samverkan

I bibliotekslagen stadgas att bibliotek och bibliotekshuvudmän inom det allmänna biblioteksväsendet ska samverka.⁸ Syftet är att ge alla tillgång till landets samlade biblioteksresurser.

Biblioteksverksamheten i Östhammars kommun

Kultur- och fritidsnämnden ansvarar för folkbiblioteksverksamheten i kommunen. Barn- och utbildningsnämnden ansvarar för skolbiblioteksverksamheten.

---

⁶ Bibliotekslag (2013:801) § 8

⁷ Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2011 (2011, rev. 2017)

⁸ Bibliotekslag (2013:801) § 14

Folkbiblioteksverksamhet

I Östhammars kommun finns fem folkbibliotek. I Öregrund och Gimo finns folkbibliotek och i Alunda och Österbybruk finns integrerade skol- och folkbibliotek. Huvudbiblioteket finns från och med hösten 2018 i det nya kulturhuset Storbrunn i Östhammar. Kultur- och fritidsförvaltningen har tagit fram fyra teman som ska prägla kulturhuset, och därmed även bibliotekens verksamhet: skapande, möten, berättande och event.

Eftersom biblioteken inte är att ses som filialer till ett huvudbibliotek, utan som egna bibliotek för egna orter, finns det ett behov av varje bibliotek på sin ort, och någon förändring av antalet är inte planerad. Biblioteken fungerar som kulturcentra i sina närsamhällen. Tillgången till skön- och facklitteratur, tidskrifter och tidningar, musik och filmer är viktig. Biblioteken arrangerar också författarträffar, teaterföreställningar, konserter, filmvisningar, utställningar, bokprat för barn och unga och olika typer av skapande verksamhet.

Föräldragrupper från barnhälsovården inbjuds till biblioteksbesök. Inom den länsövergripande samverkan som bedrivs i Språknätet erbjuds föräldrar till alla nyfödda en gåvobok som kan hämtas på biblioteken i kommunen. Dessutom finns en extra gåvobok på finska för barn med finsk bakgrund. Båda böckerna finansieras av Region Uppsala och distribueras till biblioteken via regionbiblioteket.

Från huvudbiblioteket skickas bokdepositioner till förskolor och äldreboenden.

Biblioteken tillhandahåller olika typer av medier för personer med läsnedsättning⁹, såsom lättlästa böcker, storstilsböcker och talböcker. De flesta personer med läsnedsättning använder talböcker. Genom tjänsten Legimus från MTM, Myndigheten för tillgängliga medier, kan biblioteken ge barn, unga och vuxna tillgång till inlästa böcker och dagstidningar som kan läsas via mobil, dator, talboksspelare eller surfplatta. Via MTM kan biblioteken också låna ut punktskriftsböcker, e-textböcker (digital text på dator med olika anpassningar), taktila bilderböcker och teckenspråkig litteratur.

Även nationella minoriteter och personer med annat modersmål än svenska prioriteras genom bl.a. inköp av media på andra språk. Inköpen och omvärldsbevakningen sköts av en bibliotekarie med särskilt mångspråksansvar för biblioteken i hela kommunen.

På biblioteken finns även drop-in-datorer, släktforskningsdator, kopieringsapparat, skrivare och trådlöst nätverk. Där finns tillgång till databaser som Nationalencyklopedin, Landguiden, Alex författarlexikon och Global grant (stipendier och fonder).

Biblioteken som öppna och gratis mötesplatser med möjlighet att använda datorer, databaser och medier av olika slag är viktiga för nyanlända i kommunen.

Samverkan

Biblioteken samverkar med andra förvaltningar och enheter som skolor, förskolor, introduktionsenheten och socialförvaltningen.

Inom Språknätet, Region Uppsalas länsövergripande samverkan samarbetar bibliotekarier, BHV-sjuksköterskor, förskollärare och logopedier kring små barns språkutveckling. De lokala Språknäten

---

⁹ ”En person med läsnedsättning har på grund av en funktionsnedsättning svårt att läsa tryckt text” – definition hämtad från MTM:s webbsida, <http://www.mtm.se/om-oss/uppdrag-och-lagar/om-lasnedsetting1/>

deltar i den regionala studiedagen som arrangeras årligen och bibliotekarien är också sammankallande för lokala träffar där man planerar gemensamma aktiviteter som föräldraträffar.

Bibliotekspersonal deltar i Regionbibliotek Uppsalas lärtillfällen, projekt och seminarier, som till exempel Mötesplats för Läskonster som riktar sig till personal på barn- och ungdomsbiblioteken. Regionbibliotekets nätverk för bibliotekscheferna och barn- och ungdomsbibliotekarier är andra forum för samarbete.

Biblioteken i Östhammar, Heby, Tierp och Älvkarleby har en gemensam biblioteksplattform på internet, Biblinord. Där kan besökarna söka, reservera och ladda ner medier och få information om bibliotekens övriga utbud och öppettider.

Fokusområden

Folkbiblioteken

Biblioteken i kommunen fungerar som kulturella arenor och mötesplatser och spelar en viktig roll för närsamhället och för främjandet av läsning, litteratur och det demokratiska samhällets utveckling. Denna roll stärks genom att

- kontinuerlig omvärldsbevakning ska göras när det gäller närsamhället och kommunen för att bäst anpassa verksamheten efter befolkningens sammansättning och önskemål
- biblioteken ska öka sitt samarbete med introduktionsenheten i kommunen
- biblioteken ska initiera ett samarbete med SFI (Svenska för invandrare) med inbjudan till studiebesök för eleverna
- biblioteken ska erbjuda litteratur även på andra språk än svenska, däribland de nationella minoritetsspråken och andra språk som förekommer bland kommunens invånare. Östhammars biblioteksverksamhet ska leva upp till de krav som gäller för finskt förvaltningsområde
- tillgängligheten till biblioteken ska ökas genom meröppet, ett system för att ge besökarna tillgång till biblioteken utanför den vanliga öppettiden
- utbudet av medier och program ska analyseras med tanke på att nå nya besökargrupper
- biblioteken ska fungera som mötesplatser för språkvänner inom ramen för projektet Språkvän Östhammar

Enligt bibliotekslagen skall biblioteken ägna särskild uppmärksamhet åt personer med funktionsvariation. Detta sker genom att

- kultur- och fritidsförvaltningen och socialförvaltningen ska utöka sin samverkan för att uppnå ökad förståelse avseende behov som rör tillgänglighet och delaktighet för personer i alla åldrar, vilket innebär fokus på både funktionsvariationer som främst förekommer hos äldre och funktionsvariationer som kan finnas inom andra åldersgrupper
- bibliotekspersonalen ska genomgå fortbildning avseende bemötande av personer med funktionsvariation
- tillgänglighet för alla medborgare ska säkras, så att de ska kunna komma in och vara i de lokaler och miljöer där kommunen bedriver biblioteksverksamhet
- bibliotekens utbud ska finnas tillgängligt även för individer som kan ha begränsad möjlighet att ta sig till ett bibliotek. Detta ska även omfatta digital tillgänglighet för synskadade

personer. Bokprat ska tillsammans med bokdeposition från bibliotek stimulera läsning på särskilt boende och dess mötesplatser

- information om och handledning kring lättillgängliga medier, såsom tal- och ljudböcker, taltidning lättlästa medier och material för språkutveckling, ska erbjudas för såväl barn som vuxna på alla biblioteken
- revidering och förnyelse av den så kallade Äppelhyllan där material för språkträning och lättlästa medier samlas ska göras

Biblioteken har i uppdrag att öka kunskapen om informationsteknik och möjliggöra för fler att ta del av det digitala samhället. Den allmänna digitala kompetensen behöver ökas i takt med att det offentliga Sverige och andra aktörer alltmer övergår till digitala tjänster.

I regeringens budgetproposition för 2018 ingår ett digitalt kompetenslyft 2018 - 2020 genom en bred bibliotekssatsning under namnet Digitalt först, där de regionala biblioteken och folkbiblioteken får en viktig roll.¹⁰ Östhammars kommuns bibliotek deltar aktivt i denna nationella satsning.

Biblioteken i kommunen möter ett ökande behov hos besökare som vill ha hjälp och handledning för att använda olika digitala tjänster. Gruppen 65 år och äldre är relativt stor i kommunen jämfört med genomsnittet i riket, vilket något ökar det totala behovet även om behovet finns i alla åldrar. Sammantaget kommer bibliotekens uppdrag inom detta område att öka, och för att möta detta har en analys av de personella resurserna gjorts, vilket har resulterat i att en bibliotekarie med särskilt tillgänglighetsansvar ska projektanställas under åren 2018 - 2021.

Barn och ungdomar är en framlyft grupp i bibliotekslagen. Biblioteken i kommunen har sedan länge många olika slags verksamhet som riktar sig mot barn och unga. För att nå ännu fler i målgruppen ska biblioteken

- erbjuda alla föräldragrupper inom barnhälsovården ett biblioteksbesök där information om läsning och språkutveckling ges
- ägna särskild uppmärksamhet åt målgruppen unga, både när det gäller lokalens utformning och utbudet av medier och program. Unga ska uppleva att biblioteket är en angelägen plats för dem, en plats där de både kan studera, låna fritidsläsning, få boktips, ordna egna arrangemang, och bara mötas
- söka samarbeten med relevanta partners för att kunna erbjuda läxhjälp på alla biblioteken i kommunen

Skolbiblioteksverksamhet

Skol- och gymnasiebibliotek är en pedagogisk resurs för undervisning och skolarbete som planeras och utgår utifrån respektive skolas identifierade utvecklingsområden. Samarbete mellan lärare och skolbibliotekarier bidrar till att elever får bättre förutsättningar att lära sig. Biblioteksvisningar, boksamtal för klasser och undervisning i källkritik är exempel på sådana samarbeten.

Digitala resurser som nedladdning av talböcker via Legimus tillhandahålls också av skol- och gymnasiebiblioteken.

---

¹⁰ <http://www.regeringen.se/4a662e/contentassets/79f6d27416794f0bb146c792e02b65fc/utgiftsomrade-17-kultur-medier-trossamfund-och-fritid.pdf>

Några av skolbiblioteken bemannas några få timmar i veckan. Detta begränsar möjligheten till utveckling av verksamheten.

Fokusområden

Skolbiblioteken

Alla elever i kommunen ska ha tillgång till skolbibliotek enligt skollagen. Skolbiblioteket har en viktig pedagogisk uppgift att fylla, framför allt när det gäller läsande, men också för att stärka elevers kompetenser i bland annat informationssökning, digital kompetens och källkritik.¹¹

Skolbibliotekens arbete stärks genom

- en handlingsplan för hur skol- och folkbiblioteken ska samverka
- en gemensam strategi för läsfrämjande arbete med barn och unga
- fortbildning av skolbibliotekarierna
- att respektive skola upprättar en lokal plan för hur biblioteket ska användas utifrån skolans utvecklingsbehov och möjligheter

Uppföljning

Enligt Bibliotekslagen (2013:801 18§) ska Kungliga biblioteket tillsammans med de regionala biblioteksverksamheterna och kommunerna följa upp hur biblioteksplanen utformats och hur den används.

Biblioteksplanen för Östhammars kommun följs upp varje år i samband med kultur- och fritidsförvaltningens och barn- och utbildningsförvaltningens verksamhetsberättelse.

En medborgarundersökning genomförs för att boende i kommunen ska kunna uttrycka sin åsikt om biblioteksverksamheten och peka på förbättringsområden.

---

¹¹ <https://www.skolinspektionen.se/skolbibliotek>

Bilaga 1:

Styrande dokument förutom bibliotekslag och skollag

Internationellt antagna styrdokument

IFLA:s/UNESCOS Folkbiblioteksmanifest

Förenta Nationernas konvention om barnets rättigheter

Nationellt antagna styrdokument

Lag om nationella minoriteter och minoritetsspråk, 2009:724

Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2011

Läroplan, examensmål och gymnasiegemensamma ämnen för gymnasieskola 2011

Regionalt antagna styrdokument

Kultur i en nyskapande kunskapsregion – Region Uppsalas kulturplan 2019 - 2022

Regional biblioteksplan för Uppsala län 2015 – 2017

Lokala styrdokument

Kommunfullmäktiges prioriterade mål 2015 – 2018, 2017 års revidering

Flerårsplan 2019 - 2021

Skolplan 2017 - 2022

Strategi för jämställdhetsintegrering

Policy för tillgänglighet

Äldreplan 2018 - 2022

Tekniska förvaltningen
Lasse Karlsson
Johanna Yngve
Anders Ander
Andreas Järvenpää

Håkan Dahlqvist

Utlåtande

Rekommendation

Tekniska förvaltningen rekommenderar att Tallparksgårdens verksamhet omlokaliseras till Vårdcentrum.

Bakgrund

Tekniska förvaltningen har fått i uppdrag av Socialförvaltningen att yttra sig om möjligheterna att starta särskilt boende för äldre på Solgården alternativt Vårdcentrum.

Förslagen ska återkopplas i två dimensioner, billigast realistiska samt långsiktigt hållbart (15 år) vilket sker i slutsatser efter avsnittet där vart och ett av alternativen presenteras med en SWOT-analys.

Solgården

- Styrkor
  - Personalsamordning (Edsvägen)
  - Tomma lokaler idag, mer eller mindre, renovering ombyggnad kan påbörjas snabbt
- Svagheter
  - Lukt, kloranisoler
  - Boenderum, små toaletter och svårt utformade (långsmala)
  - Köket kan inte används som det är
  - Svåranpassade rum
  - Eftersatt underhåll
  - Taket behöver en översyn
  - Utrymning vid brand inte tillfredsställande
  - Personalutrymmen endast i källarutrymmet
  - Finns få allmänna utrymmen
  - Ventilation
  - Utemiljön
- Möjligheter
  - Går att växa i, 40 platser idag varav dock inte alla kan nyttjas för att få det effektivt

- Kort avtalstid vilket ger förhandlingsläge
- Hot
  - Måttkrav på äldreboenden utifrån lagstiftning, kan kräva mycket ombyggnationer
  - LSO Krav
  - Dolda fel
  - Miljö
  - Arbetsmiljö
  - Logistik i byggnaden

Vårdcentrum

- Styrkor
  - Färdigt att flytta in i princip
  - Väl utformade lokaler
  - Närhet till sjukvård
  - Enplanshus
  - Avgränsad utemiljö
  - Ingen större merkostnad
  - Bra allmänna ytor
  - Tvättstuga i bra skick, kanske inte tillräcklig vid en utökning av verksamheten dock
  - Fungerande logistik avseende matleverans
- Svagheter
  - Korttidsenheten samlokaliseras? Tar i sådana fall upp 14 platser
  - Dagverksamheten behöver flyttas igen
- Möjligheter
  - Kan startas i princip omgående
  - Samordning med nuvarande verksamheter i lokalen
  - Bättre skick än övriga lokaler i fråga, ”lättsålt”
  - Kan ge mer tid att utreda alternativ och lösa behovet på längre sikt
- Hot
  - Regionens eventuella tillväxt
  - Anhörigas inställning till att ha Säbo i vårdcentrum
  - Bemötande från nuvarande verksamhet i lokalen

Tallparksgården

- Styrkor
  - Läget
  - Fönster bytta på flertal ställen
  - Närhet till anhöriga?
  - Kort tid kvar på avtal, förhandlingsläge
- Svagheter
  - Ont om utrymme, behöver minska platser för att lösgöra utrymmen
  - Köket ej godkänt, föreläggande finns
  - Ventilation
  - Eftersatt underhåll

- Avlopp/Stamreovering
- Utrymning vid brand inte tillfredsställande
- Läget
- Möjligheter
  - Läget
  - Småskaligt = Hemtrevligt
- Hot
  - Småskalighet, svårt att hitta ekonomi i driften
  - Svårigheter med personalförsörjning
  - Arbetsmiljö
  - Köket
  - Driftsekonomi med ännu färre antal platser än nuvarande 23
  - Ekonomi efter att ha rustats
  - LSO-krav

Slutsatser

Kortfattat är alternativet Vårdcentrum billigast realistiska alternativet av det Tekniska förvaltningen har sett. Inget av alternativen enskilt är egentligen långsiktigt hållbart utifrån den information kommunens äldreplan ger (ett behov av 291 platser år 2027).

Att rusta både Tallparksgården och Solgården kommer att kräva en stor ekonomisk investering, inledningsvis kan tänkas att den ligger på Östhammarshemmen i slutändan kommer den att belasta Socialförvaltningen via hyran, visserligen utslagen över tid istället för direkt. Kostnaden för reovering/ombyggnation går inte att beräkna då tiden är knapp och det kräver noggrannare undersökningar av husens skick med besiktningar av olika slag.

Ur ett ekonomiskt perspektiv kortsiktigt bör alternativet att flytta Korttidsheten till den lediga lokalen i Kobben undersökas. En sådan lösning kräver dock en minskning av antalet platser från nuvarande 14 till åtta på Korttidsheten. Samtidigt så öppnas istället upp en möjlighet till 28 platser på nuvarande Korttidsheten som kan driftsättas inom en relativt kort tidsrymd. För det fall man tänker sig att upphöra med Korttidsverksamheten ger Kobben ytterligare åtta Säboplatser istället till totalt 36 platser.

En enhet kommer att behöva en relativt stor beläggning från början för att vara lönsam i drift. Ett alternativ att titta på är att omlokalisera verksamheten på Tallparksgården till Vårdcentrum. Med ovan givna förutsättningar ger det ett utrymme på fem (13 om Korttidsverksamheten upphör) platser att växa i vilket kommer att ge något år till att utreda hur vi går framåt med att lösa behovet av fler platser ur ett långsiktigt perspektiv.

I ett sådant scenario behöver Hemtjänsten omlokaliseras. En hyresintressent till Solgården alternativt Tallparksgården finns, vilket även skulle innebära att en lokal till Hemtjänsten blir tillgänglig i Öregrund men även att Östhammarshem inte står utan hyresgäst i åtminstone en av fastigheterna.

Kök och matleveranser är ett problematiskt område i samtliga alternativ då resurserna inte räcker för en utökning av platser samtidigt som en rustning av kök kräver att kök tillfälligt stängs. En lösning med ökad matproduktion på en annan matenhet finns dock att titta närmare på för leverans av mat. Korttidsenheten har logistiken för matleverans i bruk redan idag.

Kommunstyrelsen

Alternativa förslag till äldreboendeplatser

Sammanfattning

Socialförvaltningen har under oktober tagit fram två alternativa förslag till utökning av äldreboendeplatser. Detta som ett komplement till tidigare påbörjade projektering av Tallparkshöjden.

Förslag 1: Äldreboende i Öregrund ”Tallparken” och iordningsställande av f.d. äldreboendet Solgården.

Förslag 2: Äldreboende i Öregrund ”Tallparken” och driftsättande av f.d. äldreboendet Skärgården, beläget i vårdcentralen. (nedan kallat Vårdcentrum)

Utgångspunkten för utredningen har legat på driftsekonomi, antal år behoven tillgodoses, investeringskostnader samt byggnadens beskaffenhet och disposition. Brukar- och personalperspektivet har beaktats för att erbjuda en god boende- och arbetsmiljö. Förslagen innebär att antalet äldreboendeplatser per 80 år och ort missgynnar Öregrund som tätort betraktat. Utifrån ett omvårdnadsperspektiv anses det möjligt att Östhammar tätort är upptagningsområde för hela nordöstra Östhammar avseende äldreboendeplatser.

Fastighet	Investering mnkr	Bruttohyra	Platser	Framtida år
Tallparkshöjden	200	11,5	54	9-13
Solgården	38	4,3	28	8-12
Vårdcentrum*	2-4	4,5	28	8-12
Tallparken	7	3,0	23	-----

* Investeringen i Vårdcentrum antas belasta Region Uppsala.

* 28 platser innebär att korttidsverksamheten måste flyttas.

Driftskonsekvenser*	Tallparkshöjden	Solgården	Vårdcentrum
Driftskostnad mnkr, år	36,5	15+17	15+17
Personalbehov åa	45	19+22	19+22
Summa driftkostnader	36,5	32	32

* I Solgården och Vårdcentrum kvarstår kostnaderna för Tallparken, 15 mnkr.

* I driftskostnader ingår inte hyreskostnaderna.

Utifrån ett personalförsörjningsperspektiv har Östhammars tätort bedömts ha större möjlighet att säkerställa bemanningen långsiktigt. Det torde vara en tillräcklig utmaning att säkerställa hemtjänstens personalbehov i Öregrund med tanke på den kraftiga tillväxt av äldre i området.

Bakgrund

Socialnämnden har i äldreplan 2008-2017 indikerat ett behov av fler äldreboendeplatser i nordöstra Östhammar. Detta tydliggjordes i det nya övergripande dokumentet "Det goda livet som äldre i Östhammar 2018-2022". För att klara det ökade behovet av äldreboendeplatser under perioden 2021-2031 måste nya boendeplatser produceras, specifikt i Öregrundsområdet.

I april 2018 beslutade kommunstyrelsen att gå vidare med projektering av 60 nya äldreboendeplatser i Öregrund. Investeringskostnaden beräknades till 200 miljoner kronor, samt en årlig ökning av driftsbudget på cirka 29 miljoner kronor. Under senare år har kommunens driftsekonomi försämrats, i synnerhet inom socialnämndens ansvarsområde. Detta främst beroende på den demografiska utmaningen med en ökad andel äldre i befolkningspyramiden. Detta är inte något som är unikt för Östhammars kommun, utan flertalet kommuner i Sverige står inför en liknande situation.

Östhammars kommun har under sommaren och hösten 2018 uppmärksammat en tydlig försämring i den ekonomiska långtidsprognosen. Mycket pekar på att Östhammars kommun redan 2018 kommer att göra underskott i driftsbudgeten. Samtidigt ökar kommunens behov av investeringar i form av skolor, förskolor, äldreboendeplatser och övrig samhällsinfrastruktur. Kommunstyrelsen har därför gett kommundirektören i uppdrag att genomlysas samtliga större investeringsprojekt. Syftet med genomlysningen är att hitta kostnadseffektiva lösningar på kommande utmaningar i välfärden.

Uppdraget

Kommundirektören har gett socialförvaltningen i samverkan med tekniska förvaltningen uppdraget att utreda två alternativa lösningar till förslaget om nybyggnation av 60 äldreboendeplatser i Öregrund. I arbetet har Östhammarshem medverkat med särskild kompetens inom projektering och fastighetsfrågor. Dessa två förslag är:

- Driftsättning av mellan 20 till 30 äldreboendeplatser på Solgården.
- Driftsättning av mellan 14 till 28 äldreboendeplatser på Vårdcentrum.

Bägge alternativen innebär att nuvarande äldreboendet i Öregrund till stora delar blir kvar i nuvarande omfattning.

Av uppdraget framgår det att förslagen ska kostnadsberäknas, både i avseende på kostnader för investeringar som driftskostnader. Förslagen ska vara lagmässigt och praktiskt genomförbara där hänsyn tas till arbetsmiljö för de anställda, samt att god livsmiljö för brukarna säkerställs.

Förslagen ska även innehålla beräknad livslängd utifrån de investeringar som beräknas göras. Detta ska vidare ställas i paritet med den volymökning av äldreboendeplatser som socialnämnden räknar med de kommande åren, d.v.s.

beroende på vilket alternativ som avses och till vilket pris som förslagen kan lösa Östhammars kommuns behov av äldreboendeplatser 8-15 år framåt i tid.

Förslaget Solgården bör om möjligt planeras så att det succesivt kan tas i drift i samband med att behoven ökar. Det optimala vore två avdelningar om 10-12 lägenheter som kan tas i bruk vid två tänkbara tillfällen.

I bägge förslagen beräknas Tallparkens äldreboende i Öregrund kvarstå under överskådlig tid. Det finns redan idag ett visst behov av underhåll och förbättringsåtgärder, vilket måste beaktas. Vid redovisning av de två alternativa förslagen ska kostnaderna för upprustning av äldreboendet Tallparken och vidhängande konsekvenser i Öregrund medtagas.

Kost är en viktig del av livet, så även på ett äldreboende. Förslagen ska beakta hur man på bästa sätt kan tillgodose helpension till de boende 365 dagar om året. Av redovisningen ska det tydligt framgå årskostnad för kostproduktionen och eventuella transportkostnader för respektive förslag. Om förändringar i matproduktionen medför sänkta kostnader för nuvarande äldreboendet Tallparken ska detta tydligt framgå.

Samverkan med de fackliga organisationerna ska genomföras på socialförvaltningen under november 2018.

Avgränsningar och reservationer

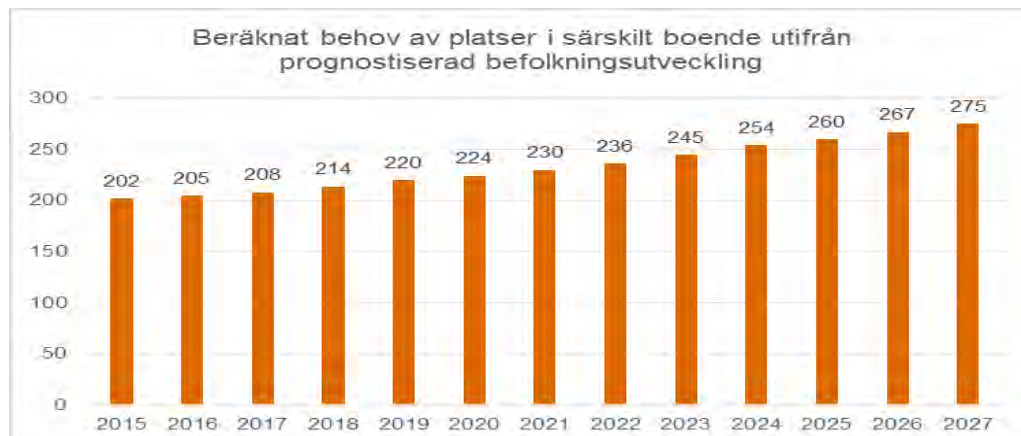
På grund av den korta tid utredarna har till sitt förfogande hinner det inte göras erforderliga förstudier och projekteringar. Det material och de siffror som redovisas måste därför ses som professionella bedömningar och inte som en absolut sanning. Arbetsgruppen har dock haft höga ambitioner och gjort sitt yttersta för att komma så nära sanningen som möjligt utifrån rådande sakförhållanden.

Av samma skäl har inte alla lagrum och gällande föreskrifter hunnit stämmas av. De mest grundläggande som bygglov, tillstånd och brandskydd har kontrollerats och säkerställts. Förankring bland personalen har av förklarliga skäl inte varit möjligt.

Förväntningar att kunna presentera förslagen i två nivåer, lägsta möjliga kostnad samt kostnad för långsiktig drift har inte kunna genomföras. Solgårdens billigaste lösning, behålla nuvarande planlösning, var av arbetsmiljöskäl inte möjligt. Tallparkens kostnadsberäkning, även på lägsta nivå säkerställer drift över lång tid.

Underlag för behovsprognos av äldreboendeplatser

Som underlag till beräkning av hur långt fram i tid förvaltningen beräknar att platsantalet ska räcka, har en framskrivning av befolkningsprognosen gjorts i kombination med förväntad åldersutveckling. Prognosen är producerad av PWC till planen för "Det goda livet som äldre i Östhammar".

Socialnämnden förfogar idag över 232 äldreboendeplatser, vilket indikerar ett gynnsamt läge för att möta det kommande året. Denna bild stärks också av att det är förhållandevis kort köttid för att bli tilldelad en äldreboendeplats. Enligt en landsövergripande undersökning "Kostnad per brukare" framstår Östhammars biståndsbedömning till äldreboende som en välfungerande "medelkommun". Detta innebär att Östhammars kommuns biståndsbedömning säkerställer att förhållandevis rätt målgrupp återfinns på våra äldreboenden. En påverkande faktor att ta i beaktning är att andelen brukare med demens ökar. Detta medför att den genomsnittliga hyrestiden tenderar att öka, vilket i sin tur ökar behovet av äldreboendeplatser.

Generella för- och nackdelar med förslagen

Bägge förslagen som alternativ till utbyggnad av Tallparkshöjden innebär att befintliga lokaler tas i anspråk, varav båda är belägna inom Östhammars tätort. Utifrån ett långsiktigt personalförsörjningsbehov torde Östhammar ha större möjligheter än Öregrund att attrahera personal utifrån befolkningsvolym och pendelavstånd till Uppsala.

Fler och mindre enheter ökar behovet av transporter och andra stödstrukturer, exempelvis kök, transporter, samlingslokaler mm. Eventuellt kan även behovet av chefer påverkas. Behovet av administrativa lokaler och förrådsutrymmen ökar också relativt sett.

I projekteringen av nya Tallparkshöjden har stor fokus legat på att begränsa miljöpåverkan, samt minimera energikonsumtionen. I båda förslagen har ingen möjlighet till påverkan inom dessa områden kunnat identifieras. Därför är Tallparkshöjden troligtvis det bästa alternativet utifrån energi- och miljöperspektivet.

Bemanning

Utifrån begränsad utredningstid har personalberäkningarna skett utifrån tidigare utredningar. I samband med att Tallparkshöjden kostnadsberäknades gjordes bedömningen att 45 årsarbetare kommer att behövas. Dessa siffror har använts i rapporten. Tallparkens nuvarande bemanning uppgår till 19 årsarbetare för att bemanna 23 platser. Vår bedömning är att en bemanning av Solgården respektive Vårdcentrum med 28 boendeplatser kommer att kräva 22 årsarbetare.

Driftskostnader

Ekonomi Tallparkshöjden

Kostnadsberäkningen utgår ifrån en fördelning av boendeplatser mellan demens- och omvårdnadsplatser på 50/50 %. Nedan redovisas en kalkyl över beräknade driftskostnader för Tallparkshöjden.

Kostnadstyp	År 2021
Personalkostnader	36 500 tkr
Övriga kostnader	2 025 tkr
Totala kostnader	36 525 tkr

Vid beräkning av personalkostnader och övriga kostnader har vi utgått från förvaltningens nuvarande resursfördelningsmodell för särskilt boende äldre, med en årlig uppräkningsgrad på 2,5 procent. I kostnadsberäkningen ingår också en årlig förstärkning av Tallparkens ordinarie HSL-organisation med cirka 2,7 miljoner kronor.

Ekonomi Solgården och Vårdcentrum

I kostnadsberäkning av drift av Solgården och Vårdcentrum har Tallparkens nuvarande kostnadsbas använts. Kostnaden har sedan omräknats utifrån de uppgivna platsantal som finns på Solgården respektive Vårdcentrum. Dessa har sedan justerats med en årlig uppräkningsgrad på 2,5 procent för att motsvara kalkylen för Tallparkshöjden som redovisats i 2021 års siffror.

Driftskostnad Mnr	Solgården	Vårdcentrum
Driftskostnader	17	17
Tallparken	15	15
Totala kostnader	32	32

Kost och mathållning

Ingen av de tre fastigheterna kan erbjuda möjlighet att skapa produktionskök till rimliga kostnader. Utgångspunkten blir därmed att samtliga förslag bygger på att iordningsställa mottagnings/serveringskök i de fastigheter som väljs som alternativ till Tallparkshöjden. Mycket pekar på att det blir billigare att samordna matproduktionen till färre enheter även om detta medför ökade transportkostnader. Hur matproduktionen och transportererna av mat ska lösas måste utredas vidare.

Förslag "Solgården"

Med förslag Solgården avses att ta det gamla äldreboendet på Albrektsgatan i Östhammar åter i drift. Lokalerna är till vissa delar avsedda för äldreboende även om vissa förändringar måste genomföras. Största fördelen med Solgården är att det skulle kunna tillföra 20-30 boendeplatser med relativt kort framförhållning.

Förslaget skulle lösa Östhammars kommuns behov av äldreboendeplatser upp till 8-12 år framåt, beroende på hur många platser som efter "programarbete" kan tas i bruk. En annan fördel med Solgården är att den skulle kunna tas i bruk succesivt med några års mellanrum. Detta ökar möjligheten att växa i platsantal och samtidigt bibehålla ekonomisk effektivitet.

Övergripande fördelar

Socialnämnden har för närvarande ansvar för lokalerna och uppbär lokalkostnaderna. En förutsättning är att äldreboendeplatser kan erbjudas till en relativt bra hyresnivå, även efter en genomförd renovering. Vidare finns det möjligheter för tillbyggnad av uterum för de boende. Detta har dock inte inkluderats i själva kostnadsberäkningen. I stort sett är alla lokalerna redan tomställda, vilket innebär en möjlighet till snabb åtkomst för att påbörja renovering.

Övergripande nackdelar

Toaletterna i den nybyggda delen är för små utifrån Arbetsmiljöverkets rekommendationer för att utgöra duschutrymme (Se bilaga 1). Detta kräver fullständig förändring av planlösningen i nya delen. Brandskyddet är inte fullständigt och konsult rekommenderar installation av sprinklersystem i hela byggnaden. Personalutrymmen finns endast förlagda på källarnivå, vilket även inkluderar personalmatsal och kan anses som olämpligt. Lokalerna karaktäriseras av generellt eftersatt underhåll och oönskad lukt förekommer i vissa delar av fastigheten. Ytskiktsrenovering av hela fastigheten är nödvändig.

Kök och matsal

Kök kan relativt enkelt tas i anspråk som serveringskök, dock mer tveksamt som produktionskök. Att använda köket på Solgården som serveringskök skapar ett

flertal fördelar. Det innebär ett liknande arbetsätt som på Närvårdsenheten. Detta minskar behovet av ombyggnation samt uppgradering av maskinpark. Ombyggnation av lastkaj behöver eventuellt inte ske om in- o utlastning av matvagnar kan ske genom stora entrén. Viss ombyggnation av rum och statusinventering samt uppgradering av maskinstatus beroende på grad av tillagning behöver ske. Avdelningskök saknas, vilket behövs utifrån livsmedelssäkerhet om köket ska användas som mottagningskök. Ombyggnation av nuvarande matsal behövs.

<u>Investeringsbehov Solgården</u>				Belopp, kr
Ny planlösning två-plansdelen				
för att klara tillgänglighetsmått	833	Kvm	17 000	14 161 000
Nya våtrum i en-plansdelen	8	St	170 000	1 360 000
Nya personalutrymmen vid f.d. korttidsboende	100	Kvm	15 000	1 500 000
Byte fönster	118	St	9 000	1 062 000
Byte entrépartier				300 000
Ytskiktsreovering samt lokalanpassning	2273	BTA	4 000	5 360 000
Sprinkler (utredning pågår)	2273	BTA	700	1 591 100
Summa byggkostnad				25 334 100
Allmänna omkostnader			20%	5 066 820
				30 400 920
Moms			25%	7 600 230
Summa investering				38 001 150

Förslag Vårdcentrum

Med förslag Vårdcentrum avses del av vårdcentralen i Östhammar kallad Östhammars sjukhus A. Verksamheten är i direkt anslutning till nuvarande korttidsverksamheten och består av 14 tillgängliga boenderum. Den intilliggande korttidsenheten består av ytterligare 14 boenderum. Flygeln har tidigare använts som äldreboende och var då kallad Skärgården.

Förslaget skulle med kort omställningstid öka antalet äldreboendeplatser med 14 stycken. Det skulle ge en tidsfrist på ca 5-8 år med nuvarande demografiska utveckling. Förslaget möjliggör även att man på sikt flyttar socialnämndens korttidsboende, vilket skulle kunna frigöra ytterligare 14 äldreboendeplatser. Det i sin tur skulle täcka behovet av äldreboendeplatser med ytterligare 3-5 år, dvs totalt 8-12 år framåt.

Övergripande fördelar

Iordningställande går att åstadkomma med mycket kort varsel och till låga kostnader. Lokalerna är väl utformade för verksamhetens behov. Etablerad och effektiv kostleverans finns redan idag upprättad i och med den nuvarande

korttidsverksamheten. Bra allmännytor och en avgränsad utemiljö. I förhållande till att bygga nytt är hyreskostnaderna mycket låga och investeringsbehoven begränsade. Tillgängligheten till lokalerna är bästa tänkbara, då lokalerna finns på ett plan. Närheten till sjukvårdens resurser och framtida samverkan med regionen ger framtida samordningsvinster och säkerställer närheten till läkarkompetenser. Regionens representanter ställer sig positiva till en sådan beskriven utveckling.

Övergripande nackdelar

Att bedriva äldreboendeverksamhet i en vårdcentral kan uppfattas negativt av allmänheten och av anhöriga. Om samtliga 28 boendeplatser ska användas till äldreboende måste nuvarande korttidsverksamhet flyttas. Eventuellt måste även socialnämndens anhörigcentrum, samt dagverksamhet byta lokaler beroende på Region Uppsalas expansion. I lokalerna finns en fungerade tvättstuga som vid expansion av verksamheten eventuellt måste byggas ut, alternativt moderniseras. För att skapa en känsla av äldreboende bör en ny entré anläggas, vilket medför investeringskostnader. Även mindre justeringar avseende lokalernas utformning kan komma att behövas för att säkerställa rationell drift.

Tallparken

Tallparken är nuvarande fullt fungerande äldreboende med 23 boendeplatser beläget i Öregrund kallat ”Tallparken”. Om något av förslagen ”Solgården” eller ”Vårdcentrum” ska bli verklighet måste Tallparken kvarstå över lång tid som äldreboende. Trots att det i dag fungerar som ett äldreboende återfinns ett visst renoverings- och investeringsbehov för att det långsiktigt ska bibehålla sin funktionalitet. Med föreslagna investeringar och planerad underhåll beräknas fastigheten kunna användas i ytterligare cirka 15 år utan ytterligare åtgärder. Ett begynnande problem är att det redan idag förekommer svårigheter med personalförsörjningen, vilket förmodligen kommer att accentuera de närmaste åren.

Övergripande fördelar

Fastigheten är delvis underhållen och hela huset behöver inte rustas, vilket medför begränsade kostnader för fortsatt drift. Verksamheten bedrivs småskaligt, upplevs idag som familjär, finns nära upptagningsområdet och därmed i vissa fall nära anhöriga. Det är kort tid kvar på hyresavtalet, vilket medför möjlighet till att påverka hyresnivån. Stabil personal som är inarbetade i huset finns tillgängliga. För närvarande är hemtjänstens lokaler integrerade i huset, vilket medför samordningsvinster med personalplaneringen.

Övergripande nackdelar

Med tanke på den tillväxt som förväntas inom hemtjänsten måste troligen den verksamheten flyttas ut från Tallparken. Det i sin tur kan skapa möjligheter för äldreboendeverksamheten. Förutsättningarna för utrymning vid brand är inte tillfredställande. Även tillgängligheten för människor med funktionsvariationer är

begränsad och behöver förbättras. Omklädningsrum för män är inte tillräckligt stora och måste åtgärdas. Fastighetens avloppssystem måste ses över. Samtidigt som småskaligheten skapar trivsel och hemkänsla innebär det också svårigheter att bedriva verksamheten kostnadseffektivt. Personalförsörjningen är redan idag ett problem.

Kök och matsal

Det finns idag ett fungerande kök med tillhörande stor matsal med vacker utsikt. Köket har redan idag anmärkningar och klarar inte långsiktigt att kvarstå som produktionskök. Om Tallparken ska kvarstå som byggnad måste köket byggas om till mottagningskök. Arbetshjälpmedel som exempelvis hiss kan inte användas på grund av för trånga utrymmen. Det innebär att arbetstagarna inte kan använda arbetshjälpmedel i önskad utsträckning. Flödet i köket för hantering av livsmedel är undermåligt utifrån arbetsmiljöperspektiv.

Fastigheten har långdragna problem med ventilationen, vilket innebär hög luftfuktighet i kök och speciellt i diskrum. Statusen på elförsörjningen upplevs som undermålig på grund av ofta förekommande problem med att maskiner stannar. Ombyggnation av lastkaj behöver ske utifrån arbetsmiljö, samt EU-direktiv för avfallshantering.

Investeringsbehov Tallparken				Belopp, kr
Ombyggnad Storkök till serveringskök				1 500 000
Utökning hemtjänstlokal	44 kvm		4 000 kr	176 000
Utökning omkl herrar	25 kvm		4 000 kr	100 000
Mindre ytskiktsreovering	1760 BTA		1 000 kr	1 760 000
Installation Spolo	2 st		20 000 kr	40 000
Förbättrad sophantering				50 000
Åtgärd avlopp				100 000
Åtgärd el-anläggning				100 000
Anordnade central tvättstuga				200 000
Ventilation allmänna utrymmen	300 kvm		1 500 kr	450 000
Utvändig solavskärmning				50 000
Summa byggkostnad				4 526 000
Allmänna omkostnader			20%	905 200
				5 431 200
Moms			25%	1 357 800
Summa investering				6 789 000

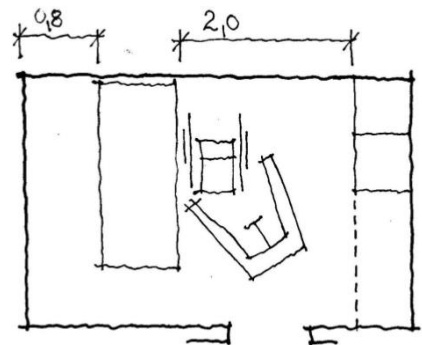

Bilaga 1

Arbetsmiljöverkets anvisningar för särskilt boende rev. maj 2014

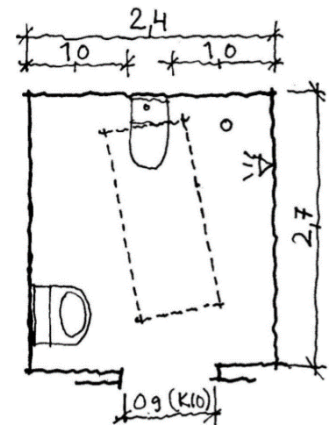
Sovrum med mobil lyft

- 0,8 m fritt vid sidan av säng och vid sidan av hjälpmedel
- Med mobil lyft (normalstor) räcker oftast 2,0 m
- 0,8 m mellan vägg och fotända möjliggör passage med städvagn eller rullstol
- 0,6 m mellan vägg och fotända passage för gående

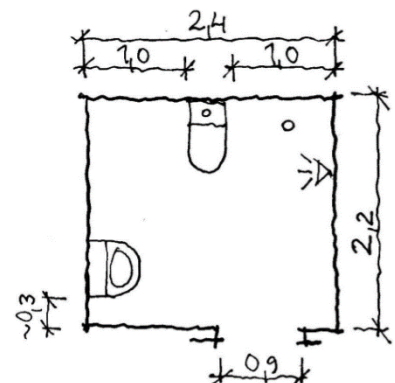
Hygienrum 1

- Exempel på hygienrum som fungerar med 199x77 cm duschvagn
- 0,9 m fritt i dörröppningen (karmyttermått 10) förutsätter att vagnen kan dras ut rakt

Hygienrum 2

- Exempel på hygienrum om inte duschvagn behöver användas
- Plats för lyfthjälpmedel
- 1,0 m vid sidan av wc stol ger utrymme för rullstol och hjälpare

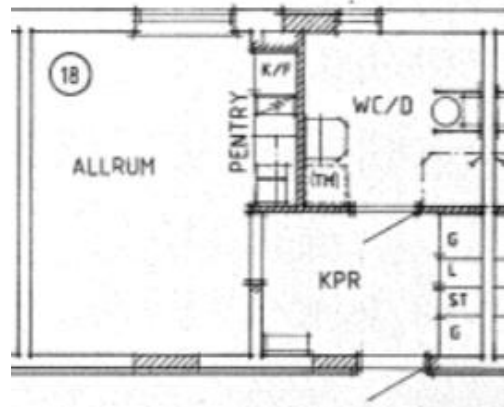

Solgården

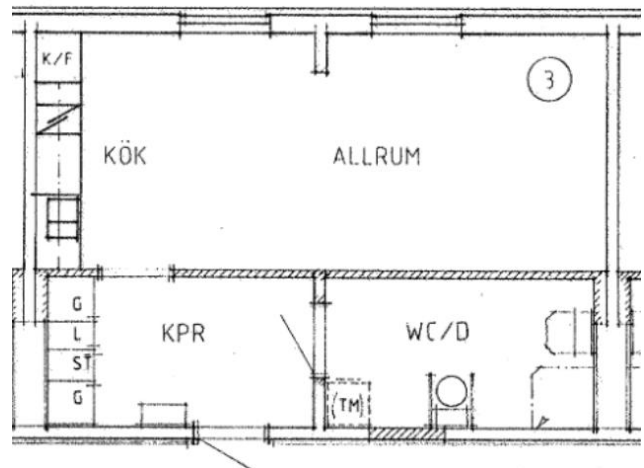
Gamla delen

- Sovrum ca 4,5 x 3,0 meter OK
- Hygienrum 2,50 x 2,55 meter OK
- om **inte duschvagn** behöver användas

Nyare delen

- Sovrum ca 3,0 x 6,8 meter OK
- Hygienrum 1,9 x 3,5 meter **Ej ok!**

Bedömning:

- 8 st hygienrum uppfyller Arbetsmiljöverket anvisningar om inte duschvagn behöver användas.
- Rastrerande bedömes ej uppfylla kravet.